PRIAMUS

Serial Publication of the Centre for Entomological Studies Ankara

Supplement

Number 3 **28 02 2006** **ISSN 1015-8243**

KIRIKKALE ORTHOPTER'LERİNİN FAUNA EKOLOJİ VE TAKSONOMİSİ ÜZERİNE ARAŞTIRMALAR[1]

Mustafa Ünal[2]

Abstract: Studies on the fauna, ecology and taxonomy of Orthoptera of Kırıkkale. *Priamus Suppl.* 3: 1-50.
Totally 4200 specimens, belonging to 90 species and subspecies in 51 genera and 8 families, collected by the author in the years of 1994-1996 from 92 localities in the province of Kırıkkale (Turkey). The location of the area studied, plant cover, and the previous data on the Orthoptera fauna of the province are mentioned. The habitats in the localities, where the specimens collected are described. The valid names of the taxa used are selected and arranged according to the International Code of the Zoological Nomenclature. Original taxonomical references of the taxa of species and genus-groups are given. Family group names are critized nomenclaturally. Faunistical references of the species recorded previously in the studied area are mentioned. Material examined is arranged for each species, with the necessary collecting data. Distribution of the species are put in order in two categories, in Turkey and in abroad. Habitat peculiarities and phenology for each species are determined in the ecology part. Conclusions are evaluated from faunistical, taxonomical and ecological standpoints. Totally 69 species and subspecies are new to the Kırıkkale Province, while one species (*Chorthippus dorsatus*) new to Turkey. Rare and little known species in the area are discussed. Species are discussed ecologically, the ratio of the endemics are cited.
Key Words: Orthoptera, fauna, taxonomy, ecology, Turkey, Kırıkkale Province.

[1] Bu çalışma Gazi Üniversitesi, Fen-Bilimleri Enstitüsü'nde 1997 yılında Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.
[2] Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, 14280 Bolu, Turkey.
“

GİRİŞ

Çalışma alanı olan Kırıkkale ilinin Orthoptera faunası oldukça az bilinmektedir. Türkiye'de Ankara ve çevresinde Orthoptera üzerine çok çalışma yapılmasına karşın, doğu komşusu olan Kırıkkale'den bu güne kadar 21 tür kaydedilmiştir (Uvarov, 1934; Karabağ vd., 1980; Gümüşsuyu, 1981; Önder vd., 1999; Çıplak, 2002; Ünal, 2003, 2005). Bölge faunasının çok az tanınması, böyle bir çalışmanın yapılmasında etkili olmuştur. Burada verilecek kayıtlarla faunistik açıdan, türlerin habitat seçimleri ve fenolojileri gibi otoekolojik özellikleriyle ekolojik açıdan ve tespit edilecek tür, cins ve familya grubu taksonlarının taksonomik problemlerinin tartışılmasıyla taksonomik açıdan bilime katkı sağlayacağı düşünülmüştür.
İç Anadolu'nun kuzeyindeki Kırıkkale, kuzeyde Çankırı, Kuzeydoğuda Çorum, Doğuda Yozgat, güneyde Kırşehir, batıda Ankara ve Kızılırmak ile çevrelenmiştir. Bölge, birçok tepe ve vadilerin yer aldığı oldukça engebeli bir yapıya sahiptir. Yüksekliği, 550 m. (Delice: Alçılı) ile 1744 m. (Keskin, Dinek dağı) arasında değişir. Kızılırmak havzasında da geniş bir bölge 600 m. civarında yüksekliğe sahipken, iç kesimlerde, ova karakterindeki yerler 800-1000 m. yüksekliktedir. İl sınırları içinde, Kuzeyde Karagüney dağı (1374 m.), Güneybatıda Küre dağı (1555 m.) ve Doğuda Dinek dağı (1744 m.) olmak üzere 3 büyük dağ kütlesi vardır. Bunların dışında bölgenin önemli yükseltileri Tokuş tepesi (1305 m.), Ziraat tepesi (1293 m.), Kireçlik tepesi (1498 m.), Behirek dağı (1522 m.) ve Yediler tepesidir (1586 m.). Kırıkkale ili Sulakyurt, Delice, Kırıkkale ve Keskin olmak üzere dört ilçeye ayrılmıştır.
Çalışma alanı, bitki coğrafyası açısından İrano-Turanien Bölgesi'nin Batı Irano-Turanien Alt Bölgesi içinde yer alan Irano- Anatolien Provinsine dahil edilmektedir (Yurdakulol vd., 1990). Araştırma yerinin bugünkü vejetasyonu, genel olarak dağ stebi karakterinde olup yıllardır aşırı otlatma, kesim ve tarım gibi faktörlerle primer vejetasyonu bozulmuş, birçok yerde *Quercus pubescens, Juniperus oxycedrus* ve *Juniperus excelsa*'nın yer yer hakim olduğu tahribolmuş sekonder bir vejetasyon ortaya çıkmıştır (Kılınç,1974). Araştırma bölgesinde, dağ stebi ve orman vejetasyonunun yanısıra, akarsular boyunca yer alan "galeri ormanları" da bölgede geniş bir yer işgal etmektedir. Buralarda *Salix alba, Populus pyramidalis, Eleagnus hortensis* ve bazı yerlerde *Ulmus minor* gibi ağaçlar hakim durumdadır. Kızılırmak'ın kenarlarında bu ağaç türlerinden başka *Tamarix pallasii, Phragmites communis* ve *Typha latifolia'* da oldukça geniş alanları işgal etmektedir. Ayrıca bölgede daha ziyade kuru derelerin yataklarında yaygın olan kuru dere bitki birliklerine rastlanmaktadır. Buralarda çalılar hakim durumda olup, *Rubus sanctus, Rosa hemispherica, Paliurus spina-christi, Prunus divericata, Colutea cilicica, Vitis sylvestris, Berberis crataegyna, Tamarix pallasii, Jasminum fruticans, Prunus spinosa, Rhamnus rhodopeus, Crataegus monogyna* ve *Lonicera etrusca* ile temsil edilirler. Bundan başka, köylerin civarlarında nitrat bakımından zengin topraklarda ruderal bitki topluluklarına da rastlanmaktadır. *Peganum harmala*'nın bazı yerlerde hakim durumda olduğu sık sık gözlenmiştir (Seven, 2000).

MATERYAL VE METOD

Çalışma bölgesinde, 1994 yılında Nisan-Kasım aylarında 6 arazi gezisinde 29 çalışma, 1995 yılında Mart-Ekim aylarında 7 arazi gezisinde 40 çalışma ve 1996 yılında Nisan-Eylül aylarında 16 arazi gezisinde 131 çalışma yapılmıştır. Böylece 1994-1996 yıllarında Kırıkkale'ye yapılan toplam 29 arazi gezisinde, 92 farklı lokalitede, 200 çalışma gerçekleştirilmiştir. İncelemeler genellikle sabah 8.00, akşam 20.00 saatleri arasında

yapılmasına karşın bazı *Gryllidae* örnekleri gece saat 24.00'e kadar olan dönemde yakalanmıştır. Bu çalışmalarda 90 tür ve alttüre ait 4200 Orthopter örneği toplanmış ve incelenmiştir.
Arazide örneklerin habitat özellikleri not edilmiştir. Burada zemin yapısı, topografik yapı ve alanın hakim bitki örtüsü üzerinde durulmuştur. Hakim bitki örtüsü belirlenirken, araziden toplanan bitkiler Prof. Dr. Mecit Vural tarafından teşhis edilmiştir. Lokalite özellikleri belirlenirken yer adı, denizden yükseklik, toplama tarihi, çalışma ortamındaki hava şartları, habitatın tahribatı (erozyon, otlatma v.s.) dikkate alınmıştır.
Orthopter örneklerinin toplanması çoğunlukla atrapla gerekli durumlarda elle yapılmıştır. Toplanan erginler etil asetat ile hazırlanmış kaplarda öldürülmüştür. Tanınmayan nimfler ise böcek kafeslerine alınarak yetiştirilmek üzere laboratuvara getirilmiştir. Öldürülen örnekler özel zarflarına, toplama kayıtlarıyla birlikte konmuştur. *Ensifera*'ya ait olan bazı türler zayıf ve ince bir kütikulaya sahip olduklarından özellikle abdomenlerinde kısa sürede çürüme olur. Bu yüzden arazi sırasında, bu örneklerin karınları alt taraftan kesilerek iç organları çıkarılmış ve pamukla doldurulmuştur. Daha sonra toplama kayıtları eklenerek, özel zarflarında kurumaya bırakılmıştır.
Zarflar içerisinde laboratuvara getirilen örnekler yumuşatma kaplarında 1-2 gün bekletilerek yumuşaması sağlanmış ve iğnelenmiştir. Bu sırada, bazı gruplarda, teşhis için gerekli olan, kanatlardaki damarlanma, renk ve desenleri görebilmek için örneklerin kanatları açık vaziyette gerilerek kurutulmuştur. Bazı gruplarda ise erkek bireylerin genital organları çıkarılarak % 10'luk KOH çözeltisinde 1-2 gün bekletilerek yumuşak dokulardan temizlenmiş küçük kartonlara yapıştırılarak teşhislerini yapmak üzere ilgili bireyin iğnesine eklenmiştir. Vücut ve ekstremitelerine şekil verilerek kurutulan örnekler için lokalite adı, yükseklik, tarih ve toplayıcı isminden oluşan toplama kayıtlarını içeren etiketleri hazırlanmıştır. Kafesler içerisinde laboratuvara getirilen nimfler erginleşene kadar oda şartlarında yetiştirilmiş, böylece niflerin hangi türlere ait oldukları tespit edilmiştir. Örneklerin teşhisleri Kaynaklar bölümünde sıralanan yayınlardan faydalanılarak morfolojik karakterlerine göre yapılmıştır.

Bulgularda Yer Alan Bölümlerin Açıklanması

Taksonomi: Bu çalışmada her taksonun geçerli ismi, yazarı ve tarihi verilmiştir. Eğer varsa ICZN tarafından yapılan düzeltmeler belirtilmiştir. Özellikle familya grubu isimlerinin yazarlarında bugüne kadar yapılan hatalar, ICZN kurallarına göre düzeltilmiş, cins ve altcinslerde orijinal referanslar ve tip türler verilmiştir. Tür ve alttürlerde orijinal referansları, tip yerleri ve eğer varsa Kırıkkale'den daha önce verilmiş kayıtların referansları eklenmiştir. **İncelenen materyal:** Bu bölümde, her tür için toplanan materyal sırasıyla, lokalite ismi, yükseklik, erkek ve dişi sayıları şeklinde düzenlenmiştir. Ayrıca laboratuvarda erginleşen nimflerin gelişme süreleri, ilgili bireylerin yanlarına parantez içinde yazılmıştır. **Yayılış:** İki bölümde ele alınmıştır. Önce türün Dünya üzerindeki yayılışı coğrafik bölge isimleriyle belirtilmiş, sonuna ise faydalanılan kaynaklar eklenmiştir. İkinci bölümde türlerin Türkiye'de bugüne kadar tespit edildiği iller "Türkiye'deki yayılış" başlığı altında alfabetik olarak kaynaklarla birlikte verilmiştir. **Ekoloji:** Arazi çalışmaları sırasında, türlerin bulundukları ve aşağıda özellikleri açıklanan habitat tipleri bu bölümde verilmiştir. Ergin fenoloji'sinde ise türlerin ergin halde bulundukları aylar belirtilmiştir.
Metin içerisinde kullanılan kısaltmalar: m metre, n nimf, f form, s.l. sensu lato, s.str. sensu stricto, K Kuzey, G Güney, D Doğu, B Batı, ICZN International Code of Zoological Nomenclature, = sinonim.

Çalışma Yapılan Alandaki Habitat Tipleri

***Quercus* ormanı ve açıklıkları:** Derin topraklı veya taşlık ve kayalık zeminde çok iyi gelişmiş veya tahrip edilmiş orman, orman içine sokulmuş step ve orman içi sulak alanlardan oluşur. Bölgede yaygındır. Dominant bitkiler: *Quercus pubescens, Quercus itaburensis, Rosa canina, Jasminum fruticans, Vicia cracca, Eryngium campestre, Echinophora tournefortii, Populus nigra, Onobrychis armene, Colutea cilicica, Salvia verticillata, Anchusa azurea, Silene compacta, Galium verum, Salvia verbenaca, Senecio vernalis, Chrysanthemum vulgare, Amygdalus communis, Amygdalus orientalis, Echium italicum, Crataegus sp., Salix sp., Populus sp., Mentha sp., Dipsacus sp., Rubus sp., Epilobium sp., Astragalus sp., Berberis sp., Sisymbrium sp., Jasminum sp., Carduus sp., Vicia sp., Veronica sp., Verbascum sp., Acantholimon sp., Tymus sp., Paliurus sp., Marrubium sp., Colutea sp., Poaceae.*

***Juniperus-Quercus* karışık ormanı ve açıklıkları:** Derin topraklı veya taşlık ve kayalık zeminde, yüksek rakımlı bölgeler, kurak ve sulak yerler, orman içine girmiş step ve tahrip edilmiş ormandan oluşur. Bölgede yaygındır. Dominant bitkiler: *Juniperus exelsa, Juniperus communis, Juniperus oxycedrus, Quercus pubescens, Coronilla varia, Amygdalus sp., Festuca sp., Ornithogalum sp., Muscari sp., Globularia sp., Alyssum sp., Centaurea sp., Astragalus sp., Acantholimon sp., Paliurus sp., Geranium sp., Anthemis sp., Sisymbrium sp., Circium sp., Isatis sp., Saponaria sp., Vicia sp., Allium sp.*

Galeri ormanı: Akarsular boyunca yer alan iyi gelişmiş ağaç ve yüksek bitkilerden oluşur. Bölgede yaygındır. Dominant bitkiler: *Salix alba, Populus pyramidalis, Eleagnus hortensis, Ulmus minor, Tamarix pallasii, Phragmites communis, Thypha latifolia, Ranunculus sp., Trifolium sp., Potentilla sp., Dipsacus sp., Populus sp., Salix sp.*

Dağ stebi: Derin veya derin olmayan toprak, taşlı ve kayalı zeminde, erozyonu fazla, dik yamaçlar ya da az eğimli yerler, çok iyi gelişmiş veya tahrip edilmiş bölgeler, yüksek rakımlı yerler, kurak alanlar ve step içi sulak bölgelerden oluşur. Bölgede çok yaygındır. Dominant bitkiler: *Astragalus microcephalus, Astragalus vulneraria, Thymus sp., Onobrychis armene, Ephorbia macroclada, Carduus nutans, Anchusa azurea, Asphodeline damascena, Phlomis armeniaca, Prunus spinosa, Ulmus minor, Salvia cryptantha, Senecio vernalis, Eryngium campestre, Festuca valesiaca, Scabiosa argentea, Vitis vinifera, Vicia cracca, Galium verum, Coronilla varia, Achillea sp., Gagea sp., Ornithogalum sp., Ajuga sp., Astracantha sp., Stipa sp., Marrubium sp., Hypericum sp., Salvia sp., Astragalus sp., Acantholimon sp., Hordeum sp., Artemisia sp., Allium sp., Linum sp., Verbascum sp., Scabiosa sp., Genista sp., Trifolium sp., Carex sp., Kochia sp., Veronica sp., Senecio sp., Taraxacum sp., Festuca sp., Alyssum sp., Aethionema sp., Isathis sp., Potentilla sp., Sisymbrium sp., Cardaria sp., Populus sp., Salix sp., Amygdalus sp., Ephedra sp., Juniperus sp., Globularia sp.*

Ova stebi: Derin topraklı zeminde iyi gelişmiş veya tahrip olmuş düz, kurak alanlardaki *Artemisia* stebinden oluşur. Bölgede Hamzalı ve Delice- Balışeyh arasındaki düzlük alanlarda görülür. Dominant bitkiler: *Artemisia sp., Heliotropium sp., Chenopodium sp., Minuartia sp.*

Taşlık ve kayalık yamaçlar: Toprak miktarı az olan yerler, genellikle hareketli taşlar, kayalıklar ve kurak alanlardan oluşur. Bölgede çok yaygındır. Dominant bitkiler: *Paliurus spina-christi, Quercus pubescens, Eryngium campestre, Carduus nutans, Pennicetum orientale, Amygdalus orientalis, Senecio vernalis, Anthemis tinctoria, Salvia viridis, Berberis crataegina, Rosa sp., Tamarix sp., Tymus sp., Astragalus sp., Berberis sp., Acantholimon sp.,*

Ephorbia sp., Marrubium sp., Verbascum sp., Amygdalus sp., Astracantha sp., Genista sp., Glaucoum sp., Trifolium sp., Muscari sp., Alyssum sp., Poaceae.

Kuru dere yatağı: Zemini kum ve taşlardan meydana gelen sadece yağışlı havalarda faal dere yataklarından oluşur. Bölgede çok yaygındır. Dominant bitkiler: *Rubus sanctus, Rosa hemisphera, Prunus divericata, Colutea cilicica, Berberis crataegina, Peganum harmala, Lonicera etrusca, Tamarix pallasii, Jasminum fruticans, Prunus spinosa, Rhamnus rhodopeus, Vitis sylvestris, Crataegus monogyna, Paliurus spina-christi, Salix sp., Quercus sp., Eleagnus sp.*

Bataklık vejetasyonu: Tabanı her mevsim sularla kaplı, sazlık alanlar ve geniş kurak bölgeler arasında sıkışmış küçük alanlardan oluşur. Bölgede çeşitli yerlerde rastlanır. Dominant bitkiler: *Typha latifolia, Typha sp., Juncus sp.*

Ruderal vejetasyon: Yol, bağ ve bahçe kenarları ile köylerin yakın çevresindeki yerlerde bulunur. Bölgede çok yaygındır. Dominant bitkiler: *Echium italicum, Marrubium parviflorum, Anchusa azurea, Peganum harmala, Amygdalus orientalis, Eremurus spectabilis, Senecio vernalis, Verbascum sp., Veronica sp., Ephorbia sp., Plantago sp., Ornithogalum sp., Glaucoum sp.*

Tarla ve nadas alanları: Bakımı yapılan ve yapılmayan bağ, tarla gibi zirai alanlardan oluşur. Bölgede çok yaygındır. Dominant bitkiler: *Cardaria draba, Senecio vernalis, Aristolochia maurorum, Achllea sp., Taraxacum sp., Veronica sp., Sisymbrium sp., Boreava sp., Erysium sp., Viola sp., Vitis sp., Trigonella sp., Triticum sp.*

***Cistus laurifolia* topluluğu:** Yüksek rakımlı bölgenin dik yamaçlarında çok iyi gelişmiş saf *Cistus laurifolia* topluluğundan oluşur. Topluluğun içinde seyrek olarak *Juniperus sp.* vardır. Diğer bitkiler ya çok zayıf ya da hiç bulunmaz. Bölgede sadece Dinek dağının 1000 m.'den daha yüksek olan kuzey yamaçlarında görülür.

BULGULAR

TETTIGONIOIDEA STOLL, 1787
TETTIGONIIDAE STOLL, 1787

PHANEROPTERINAE Burmeister, 1838
PHANEROPTERINI Burmeister, 1838

Phaneroptera Serville, 1831
Ann. Sci. Nat. Zool., 22:158. Tip tür: *Gryllus falcata,* Poda, 1761
Bu tip türün ismi, ICZN tarafından *Gryllus falcata,* Poda, 1761 olarak kabul edilmiştir (*Official List of Specific Names in Zoology*,1958: Direction 4, no:255).

Phaneroptera nana nana Fieber, 1853
Phaneroptera nana Fieber, 1853, Lotos, 3:173. Lektotip: ♂, Portekiz.

<u>İncelenen Materyal</u>: Sulakyurt-Akkuyu, 1000m. 13 06 1996 1♂n; Alişeyhli-Cingeyli, 1100m. 10 07 1996 1♂n (Oda sıcaklığında erginleşme süresi: 1 ay). <u>Yayılışı</u>: Kuzey Afrika, Orta

Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Kafkasya, Ortadoğu (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1954; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Ankara, Antalya, Balıkesir, Bursa, Erzincan, Hatay, İçel, İstanbul, İzmir, Rize, Samsun, Trabzon (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Güneş, 1984; Naskrecki and Ünal, 1995; Önder vd., 1999; Ünal, 1999, 2005). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı.

TYLOPSINI Jacobson et Bianchi, 1905

Tylopsis Fieber, 1853

Lotos, 3:172. Tip tür: *Locusta lilifolia* Fabricius, 1793
Bu tip türün ismi, ICZN tarafından *Locusta lilifolia* Fabricius, 1793 olarak kabul edilmiştir (*Official List of Specific Names in Zoolgy*, 1958: Direction 4, no:256).

Tylopsis lilifolia (Fabricius, 1793)

Locusta lilifolia Fabricius, 1793, Ent.Syst., 2:36. Tip(ler): İtalya.

İncelenen Materyal: Hisar-Bedesten, 1100m. 23 06 1994 1♂n (Oda sıcaklığında erginleşme süresi: 2 hafta); Kılıçlar, 800m. 30 06 1994 1♂n (Oda sıcaklığında erginleşme süresi: 3 hafta); 700m. 04 07 1996 1♂n; 09 08 1996 1♀; 14 08 1996 1♂ 1♀; 800m. 23 08 1996 1♀; Özdere ormanı, 1100m. 14 08 1996 1♀n; 05 09 1996 1♂; İğdebeli, 1000m. 09 08 1996 1♂; Irmak-Kalecik, 700m. 06 07 1995 3♂ 3♀, 1♂n 1♀n; 700m. 10 07 1996 1♂; Yeşilyazı, 700m. 07 07 1995 1♀; Karakeçili-Sulubük, 800m. 30 05 1996 1♀n; Bahşili-Hacılar, 900m. 27 06 1996 1♂n; Kazmaca-Sulakyurt, 900m. 10 07 1996 1♂n; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 05 09 1996 2♀; Işıklar, 900m. 23 08 1996 2♀. Yayılışı: Kuzey Afrika, Orta, Güney ve Doğu Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Batı Asya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1954; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Afyonkarahisar, Amasya, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bilecik, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Düzce, Edirne, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Hatay, Isparta, İçel, İstanbul, İzmir, Karabük, Kırklareli, Kocaeli, Kütahya, Malatya, Nevşehir, Sakarya, Samsun, Sinop, Şanlıurfa, Tekirdağ, Zonguldak (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Demirsoy, 1975; Güneş, 1984; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Naskrecki, 1991; Naskrecki and Ünal, 1995; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000; Ünal, 1997, 1999, 2001, 2005). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, *Juniperus-Quercus* karışık ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Dağ stebi, Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Temmuz-Ağustos.

BARBITISTINI Jacobson et Bianchi, 1905

Isophya Brunner von Wattenwyl, 1878

Monog. Phanerop. 13:59. Tip tür: *Barbitistes pyrenaea* Serville, 1839

Isophya schneideri Brunner von Wattenwyl, 1878

Isophya schneideri Brunner von Wattenwyl, 1878, Monog. Phanerop., p.67.
Isophya schneideri Brunner von Wattenwyl, 1878: Ünal, 2005, Trans. Am. Ent. Soc., 131(3-4): 429, Kırıkkale, Yenihan.

İncelenen Materyal Kirikdake (Kırıkkale), Yenihan, 01 07 1960, 1♂ (leg. K.M. Guichard ve D.H. Harvey) (Ünal, 2005). Yayılışı: Türkiye, Rusya, Kafkasya, Gürcistan, Azerbaycan, Ermenistan, Nahçivan ve İran (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1954; Karabağ, 1958). Türkiye'deki Yayılış: Ağrı, Amasya, Ardahan, Artvin, Erzurum, Erzincan, Elazığ,

Kahramanmaraş, Kars, Kırıkkale, Sivas, Tokat (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1954; Karabağ, 1958; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990; Ünal, 2004, 2005). Ekoloji: Ergin fenolojisi: Temmuz.
Not: Burada incelenen 1 ♂, Ünal (2005) tarafından Kırıkkale'den kaydedilmiştir.

Isophya nervosa **Ramme, 1951**

Isophya nervosa Ramme, 1951, Mitt. zool. Mus. Berlin, 27:166. Holotip: ♂ Hüseyin Gazi Dağı, Ankara.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700m. 24 05 1994 5♂ 6♀; 950m. 11 05 1995 4♂ 4♀; 900m. 18 05 1995 3♂ 3♀; 900m. 07 06 1995 3♂ 5♀; 800m. 04 07 1996 1♀; Koçubaba, 1100m. 07 07 1995 1♂ 3♀; Kazmaca, 1000m. 06 07 1995 1♂; Irmak-Kalecik, 700m. 06 07 1995 1♀; İğdebeli, 1000m. 19 05 1994 1♀; Yukarışeyh, 1000m. 19 04 1994 2♂; Yukarımahmatlar, 850m. 24 05 1994 3♂ 7♀; 11 05 1995 9♂ 7♀; Hisar, 900m. 18 05 1995 1♂ 1♀; Işıklar, 900m. 08 06 1995 3♂ 2♀n (Oda sıcaklığında erginleşme süresi: 10 gün); 23 05 1996 8♂ 1♀; Dinek dağı, 1300m. 12 05 1995 3♂ 3♀; 1100m. 08 06 1995 2♀; Irmak, 700m. 07 06 1995 6♂ 1♀; Bedesten-Yahşihan, 850m. 18 05 1995 1♀; Hacılar, 800m. 30 05 1996 1♀; Köprüköy-Haydardede, 1300m. 30 05 1996 4♂ 3♀; 05 06 1996 6♂ 2♀; Köprüköy, 800m. 05 06 1996 6♂ 4♀; Kazmaca-Sulakyurt, 900m. 22 05 1996 5♂ 8♀, 1♂n 2♀n; Keklicek, 1300. 29 05 1996 1♂ 1♀, 2♀n ; Keklicek-Sarıkaya, 1100m. 29 05 1996 3♂ 4♀; Gökdere, 900m. 22 05 1996 1♂ 8♀; Kireçlik tepesi, 1300m. 05 06 1996 1♂; 1450m. 26 06 1996 1♂; Konur-Haydardede, 1100m. 05 06 1996 8♂ 13♀; Balışeyh 2km K, 900m. 12 06 1996 7♂ 6♀; Kulaksız, 1000m. 12 06 1996 1♂; Sulakyurt-Akkuyu, 1000m. 13 06 1996 4♂ 2♀; Akkuyu-Hamzalı, 800m. 13 06 1996 6♂ 7♀; Yeşilyazı-Dağhalilinceli, 900m. 13 06 1996 3♂ 2♀; Tokuş tepesi, 1300m. 13 06 1996 5♂ 1♀; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 22 05 1996 5♂ 1♀; Büyükafşar-Yaylayurt, 1150m. 11 07 1996 1♂; Mehmetbeyobası, 1100m. 06 06 1996 1♂ 1♀. Yayılışı: Anadolu (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1954; Karabağ, 1958). Türkiye'deki yayılış: Ankara, Bolu, Çankırı, Eskişehir, Karabük, Kırşehir, Kütahya, Nevşehir, Sivas (Ramme,1951; Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Maran, 1958; Ünal, 1997; 1999; 2003; 2004, 2005). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Bataklık vejetasyonu, Ruderal vejetasyan. Ergin fenolojisi: Nisan-Temmuz.

Poecilimon **Fischer, 1853**

Orth. Eur.,1853:225. Tip tür: *Barbitistes jonicus* Fieber, 1853

Poecilimon glandifer **Karabağ, 1950**

Poecilimon glandifer Karabağ 1950, Proc. R. Ent. Soc. Lond., (B), 19:150. Holotip: ♂ Ankara.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700m. 04 07 1996 10♂ 9♀; 11 07 1996 6♂ 5♀ (Ünal, 2003). Yayılışı: Anadolu (Karabağ, 1950, 1958; Ramme, 1951). Türkiye'deki yayılış: Ankara, Kırıkkale, Samsun (Karabağ, 1958, 1964; Karabağ vd., 1974; Ünal, 2003; 2004). Ekoloji: Habitat: Bataklık vejetasyonu. Ergin fenolojisi: Temmuz.
Not: Bu çalışma için toplanan yukarıdaki materyal, Ünal (2003) tarafından yayınlanmıştır. Kastamonu'dan verilen kayıtlar (Karabağ, 1964; Karabağ vd., 1974) *Poecilimon ataturki* Ünal, 1999 türüne aittir.

Poecilimon uvarovi **Ramme, 1933**

Poecilimon uvarovi Ramme, 1933, Mitt. Zoll. Mus. Berlin, 19:544. Holotip: ♂ Kavaklidere, Ankara.

İncelenen materyal: Kazmaca, 1000m. 06 07 1995 1♂ 2♀; 22 05 1996 1♀n; Işıklar, 900m. 08 06 1995 2♂ 2♀; Balışeyh 2km K, 900m. 12 06 1996 1♂ 4♀, 2♀n; Sulakyurt-Akkuyu, 1000m.

13 06 1996 2♂ 3♀, 6♀n; Akkuyu-Hamzalı, 800m. 13 06 1996 10♂ 3♀, 1♀n; Yeşilyazı-Dağhalilinceli, 900m. 13 06 1996 14♂ 17♀ (Ünal, 2003). Yayılışı: Anadolu (Ramme, 1933, 1951; Karabağ, 1958). Türkiye'deki yayılış: Ankara, Bolu, Kırıkkale, Kırşehir (Karabağ, 1958, 1964; Karabağ vd., 1971; Sevgili, 2001; Ünal, 1999, 2003, 2004, 2005). Ekoloji: Habitat: Dağ stebi. Ergin fenolojisi: Haziran-Temmuz.
Not: Bu çalışma için toplanan yukarıdaki materyal, Ünal (2003) tarafından yayınlanmıştır.

CONOCEPHALINAE Stal, 1874
CONOCEPHALINI Stal, 1874

Conocephalus Thunberg, 1815 *s.l.*
Mem. Acad. Petersb., 5:214. Tip tür: *Xiphidium bituberculatum* Redtenbacher, 1891

Subgenus: *Anisoptera* Latreille, 1829
In Cuvier, Regne animal., 2(5): 184. Tip tür: *Locusta dorsalis* Latreille, 1804

Conocephalus (Anisoptera) fuscus (Fabricius, 1793)
Locusta fusca Fabricius, 1793, Supp. Ent. Syst., 2: 43. Tip(ler): kayıp, Avrupa.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700m. 06 07 1995 1♂n; 27 06 1996 1♀n; 04 07 1996 2♂n 1♀n; 11 07 1996 1♀n; 14 08 1996 2♂ 2♀; 23 08 1996 4♂ 2♀; Faraşlı-Alişeyhli, 1150m. 14 08 1996 4♂ 5♀; Özdere ormanı, 1100m. 04 07 1996 1♂n 1♀n; Çerikli-Tavaözü, 900m. 04 07 1996 1♀n; Irmak-Kalecik, 700m. 10 07 1996 2♂n; 14 08 1996 2♀. Yayılışı: Kuzey Afrika, Orta ve Güney Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya (Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Adıyaman, Amasya, Ankara, Antalya, Artvin, Bingöl, Bitlis, Bursa, Çorum, Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Eskişehir, Hakkari, Hatay, İçel, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kars, Mardin, Nevşehir, Rize, Siirt, Şanlıurfa, Tekirdağ, Tunceli, Van (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Naskrecki, 1991; Naskrecki ve Ünal, 1995; Ünal, 1997; Önder vd., 1999; Çıplak vd., 1996; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Bataklık vejetasyonu. Ergin fenolojisi: Ağustos.

COPIPHORINI Karny, 1912

Ruspolia Schulthess, 1898
Ann. Mus. Genova, 39:207. Tip tür: *Ruspolia pygmaea* Schuldh.-Schindl., 1895

Ruspolia nitidula (Scopoli, 1786)
Gryllus nitidulus Scopoli, 1786, Delic. Flor. Faun. Insubr., 1:62. Tip(ler): İtalya.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700m. 04 07 1996 2♂n 1♀n; 11 07 1996 2♀n. Yayılışı: Afrika, Güney Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Batı Asya (Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Ankara, Artvin, Bursa, Hatay, İçel, İstanbul, Kastamonu, Kars, Kırklareli, Kocaeli, Rize, Samsun, Tekirdağ, Trabzon (Karabağ, 1958, 1964; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Salman, 1978; Güneş, 1984; Naskrecki, 1991; Ünal, 1999; Önder vd., 1999). Ekoloji: Habitat: Bataklık vejetasyonu.

SAGINAE Stal, 1874

Saga Charpentier, 1825
Horae Ent., 1825:95. Tip tür: *Locusta serrata* Fabricius, 1793

Saga cappadocica Werner, 1903
Saga cappadocica Werner, 1903, Zool. Anz., 26:529. Sintipler: ♂♀ Ereğli, Konya.

İncelenen Materyal: Koçubaba, 1100m. 07 07 1995 1♂; Kireçlik tepesi, 1300m. 05 06 1996 2♀n; Köprüköy-Haydardede, 1300m. 30 05 1996 2♂n; 05 06 1996 2♂n 1♀n; 26 06 1996 1♀n; Kırıkkale 14 km. B, 800m. 03 07 1997 1♀; Kırıkkale 10 km. B, 700m. 03 07 1996 2♀; 04 07 1996 2♂ 3♀; 11 07 1996 1♂; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 10 07 1996 1♂ 2♀; Faraşlı-Alişeyhli, 1150m. 10 07 1996 1♂ 1♀; Yediler tepesi, 1500m. 06 06 1996 1♂n; Akkuyu-Hamzalı, 800m. 13 06 1996 1♂n; Işıklar, 900m. 23 05 1996 1♂n; Kazmaca, 1000m. 22 05 1996 1♂n. Yayılışı: Anadolu (Ramme, 1951; Karabağ, 1958; Kaltenbach, 1986). Türkiye'deki yayılış: Adana, Afyonkarahisar,Ankara, Antalya, Balıkesir, Çanakkale, Çorum, İçel, Kahramanmaraş, Konya, Kütahya, Nevşehir, Niğde (Karabağ, 1958, 1964; Karabağ vd., 1971; Güneş, 1984, Ünal, 1997; 1999). Ekoloji: Habitat: Dağ stebi, Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Temmuz.

TETTIGONIINAE Stoll, 1787
TETTIGONIINI Stoll, 1787

Tettigonia Linnaeus, 1758
Syst. Nat. (ed.10), 1:429. Tip tür: *Gryllus Tettigonia viridissimus* Linnaeus, 1758

Tettigonia viridissima Linnaeus, 1758
Gryllus Tettigonia viridissimus Linnaeus, 1758, Syst. Nat. (ed.10), 1:430. Tip(ler): Avrupa.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700m. 07 06 1995 1♂ 1♀; 04 07 1996 3♂ 3♀; 11 07 1996 2♂ 1♀; Işıklar, 900m. 08 06 1995 3♂. Yayılışı: Kuzey Afrika, Orta ve Güney Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Plearktik Asya (Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Afyonkarahisar,Ankara, Antalya, Artvin, Aydın, Bingöl, Bolu, Bursa, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Giresun, Hatay, Hakkari, İçel, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kars, Kırklareli, Konya, Malatya, Manisa, Mardin, Muğla, Nevşehir, Ordu, Sakarya, Samsun, Siirt, Sinop, Sivas, Tunceli (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1980; Demirsoy,1975; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1997; 1999; Önder vd., 1999). Ekoloji: Habitat: Galeri ormanı, Bataklık vejetasyonu. Ergin fenoloji: Haziran-Temmuz.

Tettigonia caudata (Charpentier, 1845)
Locusta caudata Charpentier, 1845, Orth. Desc. Dep., tab.33. Tip(ler): Macaristan.

İncelenen Materyal: Sulakyurt 3km. G, 800m. 24 05 19941♂n; Işıklar, 900m. 06 06 1995 1♀; Yeşilyazı, 700m. 07 07 1995 7♂ 2♀; Kılıçlar, 700m. 07 06 1995 1♂; 04 07 1996 1♂ 2♀; 11 07 1996 1♂. Yayılışı: Orta ve Doğu Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Kafkasya, Ortadoğu, Batı Sibirya, Batı Asya (Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Adıyaman, Ağrı, Ankara, Antalya, Artvin, Bingöl, Bursa, Diyarbakır, Edirne, Eskişehir, Elazığ, Erzurum,

Hakkari, İzmir, Kırklareli, Malatya, Mardin, Niğde, Şanlıurfa, Tekirdağ, Van (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Naskrecki, 1991; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: Galeri ormanı, Bataklık vejetasyonu, Tarla ve nadas alanları. Ergin fenolojisi: Haziran-Temmuz.

***Decticus* Serville, 1831**
Ann. Sci. Nat., 22:155. Tip tür: *Gryllus Tettigonia verrucivorus* Linnaeus, 1758

***Decticus verrucivorus* (Linnaeus, 1758)**
Gryllus Tettigonia verrucivorus Linnaeus, 1758, Syst. Nat. (ed.10), 1:431. Tip(ler): İsveç.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700m. 07 06 1995 1♀n (Oda sıcaklığında erginleşme süresi: 3 hafta) Işıklar, 900m. 08 06 1996 1♂; Dinek dağı, 1050m. 08 06 1995 1♀; Irmak-Kalecik, 700m. 06 07 1995 1♀; Yeşilyazı, 700m. 07 07 1995 1♂; Kırıkkale 14 km. B, 800m. 19 06 1996 1♂; 03 07 1996 1♂; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 05 09 1996 1♀; Bedesten-Yahşihan, 850m. 27 06 1996 1♂n 1♀n (Oda sıcaklığında erginleşme süresi: 1 hafta). Yayılışı: İskandinavya, Batı Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Kafkasya, Orta Asya (Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Ankara, Ağrı, Antalya, Artvin, Aydın, Bursa, Edirne, Elazığ, Erzurum, Hakkari, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kars, Kırklareli, Malatya, Sakarya, Sivas, Tekirdağ, Van (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1872, 1974, 1980; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Naskrecki, 1991; Çıplak vd., 1996; Önder vd., 1999; Ünal, 1999). Ekoloji: Habitat: Galeri ormanı, Dağ stebi, Bataklık vejetasyonu, Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Haziran-Ağustos.

***Decticus albifrons* (Fabricius, 1775)**
Locusta albifrons Fabricius, 1775, Syst. Ent.,1775:286. Tip(ler): G. Avrupa

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 800m. 30 06 1994 1♂n 3♀n (Oda sıcaklığında erginleşme süresi: 2 hafta); 700m. 04 07 1996 1♀n; 11 07 1996 1♂; 14 8 1996 2♀; Konur-Haydardede, 1100m. 05 06 1996 1♂n. Yayılışı: Kuzey Afrika, Kanarya adaları, Güney, Orta ve Doğu Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Kafkasya, Ortadoğu, Güneybatı Asya (Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Ağrı, Ankara, Antalya, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Erzurum, Gaziantep, Hatay, İçel, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kars, Manisa, Mardin, Samsun, Şanlıurfa, Tekirdağ, Zonguldak (Karabağ, 1858; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Naskrecki, 1991; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1999; 2001; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: Galeri ormanı, Bataklık vejetasyonu. Ergin fenolojisi: Temmuz-Ağustos.

***Medecticus* Uvarov, 1912**
Rev. Russ. Ent., 12:214. Tip tür: *Decticus assimilis* Fieber, 1853

***Medecticus assimilis* (Fieber, 1853)**
Decticus assimilis Fieber, 1853, Lotos, 3:149. Tip(ler): Anadolu.

İncelenen Materyal: Yeşilyazı, 700m. 07 07 1995 1♀; Kırıkkale 10km. B, 700m. 04 07 1996 1♀. Yayılışı: Anadolu, Kafkasya, Ortadoğu, Güney Asya (Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Ağrı, Ankara, Antalya, Bingöl, Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Gaziantep, Hakkari, Kars, Malatya, Mardin, Şanlıurfa, Sivas, Tunceli (Karabağ, 1958;

Karabağ vd., 1971, 1980; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: Dağ stebi, Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Temmuz.

***Pezodrymadusa* Karabağ, 1961**
Bull. Brit. Mus. (Nat. Hist.) Ent., 11(1):13. Tip tür: *Drymadusa angorensis* Uvarov, 1931

***Pezodrymadusa angorensis* (Uvarov, 1930)**
Drymadusa angorensis Uvarov, 1930, Eos, 6:353. Holotip: ♂ Beypazarı, Ankara.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 900m. 07 06 1995 1♂n 4♀n (Oda sıcaklığında erginleşme süresi: 10 gün); Gökdere-Kazmaca, 1200m. 06 07 1995 2♀; 22 05 1996 1♂n; 14 08 1996 1♂ 1♀; Sulakyurt-Akkuyu, 1000m. 13 06 1996 1♂n; Hamzalı, 700. 12 06 1996 4♂n 1♀n; Yeşilyazı-Dağhalilinceli, 900m. 13 06 1996 1♂n. Yayılışı: Anadolu (Ramme, 1951; Karabağ, 1961). Türkiye'deki yayılış: Ankara, Çankırı, Elazığ, Konya, Malatya (Karabağ, 1958, 1961; Karabağ vd., 1971; Erman ve Salman, 1990; Çıplak vd., 1996). Ekoloji: Habitat: Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar. Ergin fenolojisi: Temmuz-Ağustos.

***Scotodrymadusa* Ramme, 1939**
Mitt. zool. Mus. Berlin, 24(1):81. Tip tür: *Paradrymadusa satunini* Uvarov, 1916

***Scotodrymadusa turcica* Ramme, 1939**
Scotodrymadusa turcica Ramme, 1939, Mitt. Zool. Mus. Berlin, 24: 82. Holotip: ♂ Ulukışla, Niğde, Anadolu.
Paradrymadusa rammei Uvarov, 1929: Uvarov, 1934, Eos, 10:49, "between Ankara and Cheshme-Keupri on r. Kyzyl-Yrmak" (Köprüköy).

İncelenen Materyal Kılıçlar, 900m. 13 07 2001 1♀. Yayılışı: Anadolu (Ramme, 1939, 1951). Türkiye'deki yayılış: Adana, Ağrı, Ankara, Gaziantep, Niğde, Şanlıurfa (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1974; Salman, 1978; Güneş, 1984; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: Taşlık ve kayalık yamaçlar. Ergin fenolojisi: Temmuz.
Not: Bu tür Kırıkkale'de Köprüköy'den *Paradrymadusa rammei* olarak Uvarov (1934) tarafından kaydedilmiştir.

***PLATYCLEIDINI* Harz, 1969**

***Platycleis* Fieber, 1852** *s.l.*
Platycleis Fieber, 1852, in Kelch, Grundl. Kenntn. Orthopt., 1852:2. Tip tür: *Locusta grisea* Fabricius, 1781.

***Platycleis (s.str.) intermedia intermedia* (Serville, 1839)**
Decticus intermedius Serville, 1839, Ins. Orth., 1839:488. Tip(ler): Montpelier, Fransa.
Metrioptera intermedia (Serville): Uvarov, 1934, Eos, 10: 66, "between Ankara and Cheshme-Keupri on r. Kyzyl-Yrmak" (Köprüköy).

İncelenen Materyal: Yukarımahmatlar, 850m. 23 06 1994 2♂ 2♀; Dinek dağı, 1650m. 23 06 1994 1♀; Sulakyurt 3km. G, 800m. 2♂ 2♀; Kılıçlar, 800m. 30 06 1994 2♂ 1♀; 700m. 24 05 1994 1♂n 3♀n (Oda sıcaklığında erginleşme süresi: 3 hafta); 900m. 07 06 1995 6♂; 700m. 11 07 1996 2♀; 14 08 1996 1♀; Özdere ormanı, 1100m. 14 08 1996 2♀; İğdebeli 1000m. 09 08 1996 1♂ 1♀; Beyobası 3 km. G, 1100m. 23 06 1994 1♂n 1♀n (Oda sıcaklığında erginleşme süresi: 2 hafta); Hisar-Bedesten, 1100m. 23 06 1994 1♂ 1♀; Işıklar, 900m. 07 06 1995 1♀n (Oda sıcaklığında erginleşme süresi: 3 hafta); 08 06 1995 3♀; 14 09 1995 1♀;

Dinek dağı, 1050m. 08 06 1995 1♂n 2♀; 1300m. 03 07 1996 3♂ 4♀, 3♂n 2♀n; 1500m. 12 09 1996 2♂ 2♀; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 06 07 1995 1♂ 4♀; 10 07 1996 1♂ 8♀; 14 08 1996 1♂ 2♀; 05 09 1996 3♀; 05 09 1996 3♀; Koçubaba, 1100m. 07 07 1995 2♂ 1♀; Faraşlı 1100m. 07 07 1995 2♂ 1♀n; Yeşilyazı, 700m. 07 07 1995 1♀; Kırıkkale 14 km. B, 800m. 19 06 1996 1♂n 1♀n; Kırıkkale 10 km. B, 700m. 19 06 1996 1♀; 03 07 1996 1♂ 1♀; 23 08 1996 1♀; Köprüköy-Haydardede, 1300m. 26 06 1996 2♀; Küreboğazı, 1100m. 27 06 1996 3♂ 2♀; 1400m. 28 08 1996 2♂ 2♀; Yahşihan, 700m. 27 06 1996 1♂ 1♀; Üçevler, 900m. 04 07 1996 1♂ 1♀; Irmak-Kalecik, 700m. 10 07 1996 3♂ 1♀; Kazmaca-Sulakyurt, 900m. 10 07 1996 1♂ 1♀; Delice 3km. KD, 550m. 11 07 1996 4♂ 4♀; Büyükafşar-Yaylayurt, 1150m. 10 07 1996 1♀; Faraşlı-Alişeyhli, 1150m. 10 07 1996 2♀; Bedesten-Yahşihan, 850m. 12 09 1996 1♂ 1♀; Kireçlik tepesi, 1300m. 2♀; Sulakyurt-Kalekışla, 900m. 10 07 1996 1♂; Delice-Yaylayurt, 1000. 11 07 1996 1♂. Yayılışı: Fas, Güney Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Batı, doğu ve Orta Asya (Zeuner, 1941; Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Afyonkarahisar,Ağrı, Ankara, Antalya, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bingöl, Bitlis, Burdur, Bursa, Çankırı, Denizli, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, Hakkari, Isparta, İçel, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Karaman, Kars, Kastamonu, Kayseri, Kırklareli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Mardin, Muğla, Nevşehir, Niğde, Sakarya, Siirt, Sivas, Şanlıurfa, Tekirdağ, Tokat, Trabzon, Tunceli, Van, Zonguldak (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Naskrecki, 1991; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1997; 1999; 2001; Sevgili and Çıplak, 2000; Çıplak vd., 2002; Önder vd., 1999). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, *Juniperus-Quercus* karışık ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Bataklık vejetasyonu, Ruderal vejetasyon, Tarla ve nadas alanları, *Cistus laurifolia* topluluğu. Ergin fenolojisi: Haziran-Eylül.
Not: Bu tür Kırıkkale'de Köprüköy'den Uvarov (1934) tarafından kaydedilmiştir

***Platycleis (s.str.) affinis affinis* Fieber, 1853**
Platycleis affinis Fieber, 1853, Lotos, 3:150. Tip(ler): G. Avrupa.
Platycleis (s.str.) affinis Fieber, 1853: Karabağ vd., 1980, Bit.Kor.Bült., 20(1-4):8, Ankara, Sulakyurt.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 800m. 30 06 1994 1♀; 700m. 11 07 1996 1♀; Yukarımahmatlar, 850m. 23 06 1994 1♀; Köprüköy-Haydardede, 1300m. 09 08 1996 1♂ 4♀; İğdebeli, 1000m. 09 08 1996; Irmak-Kalecik, 700m. 14 08 1996 1♀; Küreboğazı, 1400m. 28 08 1996 1♂ 1♀; Köprüköy, 800m. 28 08 1996 2♂ 1♀; Dinek dağı, 1500m. 12 09 1996 1♂; Sulakyurt-Kalekışla, 900m. 10 07 1996 1♂. Yayılışı: Kuzey Afrika, Güney, Orta ve Doğu Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya (Zeuner, 1941; Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Afyonkarahisar,Ankara, Antalya, Balıkesir, Burdur, Bursa, Çankırı, Denizli, Erzincan, Eskişehir, Gaziantep, Isparta, İçel, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Karaman, Kayseri, Kırıkkale, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Nevşehir, Niğde, Sivas, Tekirdağ (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1980; Güneş, 1984; Naskrecki, 1991; Ünal, 1997; 1999; 2001; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000; Çıplak vd., 1996; 2002).
Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, *Cistus laurifolia* topluluğu. Ergin fenolojisi: Haziran-Ağustos.
Not: Bu tür Kırıkkale'de Sulakyurt'tan Karabağ vd. (1980) ve Çıplak vd. (2002) tarafından kaydedilmiştir.

***Platycleis (s.str.) escalerai escalerai* Bolivar, 1899**
Platycleis escalerai Bolivar, 1899, Ann. Soc. Ent. Belg., 43:603. Tip(ler): Yenicekale, Maraş.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700m. 04 07 1996 1♂; 11 07 1996 2♀; Irmak-Kalecik, 700m. 10 07 1996 2♂ 4♀; 14 08 1996 1♀; Köprüköy-Haydardede, 1300m. 09 08 1996 1♂. Yayılışı: Kuzey Afrika, Doğu Akdeniz Adaları, Doğu Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya (Zeuner, 1941; Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Ağra, Antalya, Ankara, Artvin, Bursa, Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Gaziantep, Hatay, İçel, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kars, Kayseri, Kırklareli, Malatya, Manisa, Nevşehir, Şanlıurfa, Tekirdağ; Yalova (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1980; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; 2002; Naskrecki, 1991; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1997; 1999; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: Galeri ormanı, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Bataklık vejetasyonu. Ergin fenolojisi: Temmuz-Ağustos.

Subgenus: ***Montana* Zeuner, 1941**

Montana Zeuner, 1941, Trans. R. Ent. Soc. London, 91: 15. Tip tür: *Locusta montana* Kollar, 1833.

***Platycleis (Montana) taurica* Bolivar, 1899**

Platycleis taurica Bolivar, 1899, Ann. Soc. Entom. Belgique, 43: 603. Sintipler: ♂♀, Binboğa Dağı, Maraş.
Platycleis (Montana) schereri Werner, 1901: Karabağ vd., 1980, Bit.Kor.Bült., 20(1-4):8, Ankara, Sulakyurt, Yeşilyurt köyü.

İncelenen Materyal: Faraşlı-Alişeyhli, 1150m. 10.7.1996 2♀; Üçevler, 900m. 4.7.1996 1♂. Yayılışı: Anadolu (Zeuner, 1941; Ramme, 1951). Türkiye'deki yayılış: Ankara, Çorum, Kahramanmaraş, Kayseri, Kırıkkale, Konya, Sivas (Werner, 1901; Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1980; Çıplak vd., 2002). Ekoloji: Habitat: Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Temmuz. **Not:** Bu tür Kırıkkale'de Sulakyurt'tan *P. (Montana) schereri* Werner, 1901 olarak Karabağ vd. (1980) tarafından kaydedilmiştir.

Subgenus: ***Tessellana* Zeuner, 1941**

Trans. R. Ent.Soc. London 91:36. Tip tür: *Locusta tesellata* Charpentier, 1825

***Platycleis (Tessellana) nigrosignata* (Costa, 1863)**

Decticus nigrosignatus Costa, 1863, Atti. Accad. Sci. Napoli, 1(2):30. Tip(ler): "Calabria ulteriore".

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 800m. 30 06 1994 11♂ 7♀, 4♀n; 06 07 1995 1♂n; 700m. 04 07 1996 1♀; 20 06 1996 1♂n; Kırıkkale 14 km. B, 800m. 19 06 1996 1♂n 4♀n; Kılıçlar-Hisar, 850m. 30 06 1994 1♂n; Irmak-Kalecik, 700m. 06 07 1995 2♂ 2♀, 1♂n; 10 07 1996 4♂ 2♀; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 10 07 1996 1♂ 1♀n; Dinek dağı, 1650m. 03 07 1996 4♂n 2♀n; 1500m. 23 08 1996 1♀; 12 09 1996 1♂; Hasandede, 900m. 03 07 1996 1♀; Köprüköy-Haydardede, 1300m. 09 08 1996 1♂; 05 06 1996 1♂n; 26 06 1996 4♀n; İğdebeli, 1000m. 09 08 1996 2♂ 1♀; 26 06 1996 1♂n; Işıklar, 900m. 23 05 1996 1♂n; 23 08 1996 2♀; Haydardede, 1350m. 26 09 1996 1♀; Sulakyurt-Akkuyu, 1000m. 13 06 1996 4♂n; Akkuyu-Hamzalı, 800m. 13 06 1996 1♂n; Köprüköy, 800m. 05 06 1996 1♀n; Küreboğazı, 1100m. 27 06 1996 1♂n; Dağsolaklısı-Kavlak, 1200m. 03 07 1996 1♀n; Karakeçili-Sulubük, 800m. 30 05 1996 2♂n; Hacılar, 800m. 30 05 1996 1♂n. Yayılışı: Güney Avrupa, Balkanlar, Anadolu (Zeuner, 1941; Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Afyonkarahisar,Aydın, Balıkesir, Burdur, Bursa, Denizli, İstanbul, İzmir, Kırklareli, Kütahya, Manisa, Sakarya, Tekirdağ (Karabağ, 1958; Naskrecki, 1991; Ünal, 1999; Çıplak vd., 2002). Ekoloji: Habitat: Galeri ormanı, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Haziran-Eylül.

Subgenus: ***Incertana* Zeuner, 1941**

Incertana Zeuner, 1941, Trans. R. Ent. Soc. London, 91:37. Tip tür: *Platycleis incerta* Brunner von Wattenwyl, 1882

***Platycleis (Incertana) persica* Uvarov, 1917**

Platycleis persica Uvarov, 1917, Izw. Kawkaz. Muz., 11:11. Tip(ler): Tahran, İran.

İncelenen Materyal: Delice 3 km. KD, 600m. 11 07 1996 1♂ 3♀. Yayılışı: Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Batı Asya (Zeuner, 1941; Ramme, 1951). Türkiye'deki yayılış: Bingöl, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Gaziantep, Hakkari, Kars, Malatya, Nevşehir, Şanlıurfa, Tunceli (Karabağ, 1958; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Ünal, 1997; Sevgili and Çıplak, 2000; Çıplak vd., 2002). Ekoloji: Habitat: Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Temmuz.

***Metrioptera* Wesmael, 1838** *s.l.*

Bull. Acad. Sci. Bruxelles, 5:592. Tip tür: *Gryllus brachypterus* Linnaeus, 1761

Subgenus: ***Roeseliana* Zeuner, 1941**

Trans. R. Ent. Soc. London, 91:41. Tip tür: *Locusta roeselii* Hagenbach, 1822

***Metrioptera (Roeseliana) bispina* (Bolivar, 1899)**

Platycleis roeselii var. bispina Bolivar, 1899, Ann. Soc. Ent. Belg., 43:602. Tip(ler): Maraş, Anadolu.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700m. 07 06 1995 1♂n 2♀n (Oda sıcaklığında erginleşme süresi: 2 hafta); 06 07 1995 1♂ 3♀; 04 07 1996 1♂ 1♀; 11 07 1996 1♂; 27 06 1996 2♂ 1♀n; Özdere ormanı, 1100m. 04 07 1996 1♀; Irmak-Kalecik, 700m. 10 07 1996 1♀. Yayılışı: Güneydoğu Balkanlar, Anadolu (Zeuner, 1941; Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Ağrı, Ankara, Bursa, Diyarbakır, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Konya, Van (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1980; Salman, 1978; Güneş, 1984; Ünal, 1999). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Bataklık vejetasyonu. Ergin fenolojisi: Temmuz.

***Rhacocleis* Fieber, 1853**

Lotos, 3:148. Tip tür: *Rhacocleis annulatus* Fieber, 1853

***Rhacocleis turcica* (Uvarov, 1930)**

Scirtobaenus turcicus Uvarov, 1930, Eos, 6:354. Holotip: ♂ Ankara.

İncelenen Materyal: Kılıçlar-Hisar, 850m. 30 06 1994 1♂n; 800m. 23 08 1996 1♀; Kazmaca, 1000m. 05 09 1996 1♀; Sulakyurt-Akkuyu, 1000m. 05 09 1996 2♀; İğdebeli, 1000m. 26 06 1996 1♂n; 09 08 1996 4♂ 3♀, 1♀n; Özdere ormanı, 1100m. 14 08 1996 2♂ 2♀, 2♀n; 05 09 1996 2♂ 1♀; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 10 07 1996 1♂n; 05 09 1996 1♂ 1♀; Delice-Yaylayurt, 1000m. 11 07 1996 1♂n; 14 08 1996 1♀n; Dinek dağı, 1500m. 23 08 1996 3♂ 1♀; 12 09 1996 1♂ 2♀; Köprüköy-Haydardede, 1300m. 09 08 1996 1♂ 1♀. Yayılışı: Anadolu (Uvarov, 1930; Ramme, 1951). Türkiye'deki yayılış: Afyonkarahisar, Ankara, Balıkesir, Çankırı, İzmir, Konya, Manisa, Nevşehir, Zonguldak (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Ünal, 1997, 1999). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Ağustos-Eylül.

***Bucephaloptera* Ebner, 1923**

Konowia, 2:256. Tip tür: *Thamnotrizon bucephalus* Brunner von Wattenwyl, 1882

Bucephaloptera bucephala (Brunner von Wattenwyl, 1882)
Thamnotrizon bucephalus Brunner von Wattenwyl, 1882, Prodr. Eur. Orth., 1882: 338. Tip(ler): Efes, İzmir.

İncelenen Materyal: Yukarımahmatlar, 850m. 23 06 1994 1♂n (Oda sıcaklığında erginleşme süresi: 3 hafta); Yeşilyazı, 700m. 07 07 1995 2♀n; Sulakyurt-Akkuyu, 1000m. 13 06 1996 1♂n; Işıklar, 900m. 23 08 1996 1♂; Özdere ormanı, 1100m. 05 09 1996 1♀. Yayılışı: Balkanlar, Anadolu, Batı Asya (Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Afyonkarahisar,Antalya, Ankara, Artvin, Balıkesir, Bursa, Edirne, Elazığ, Hatay, İçel, İstanbul, İzmir, Kırklareli, Kocaeli, Manisa, Samsun, Tekirdağ (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Naskrecki, 1991; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1999; Önder vd., 1999). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Ağustos-Eylül.

BRADYPORINAE Brunner von Wattenwyl, 1878

Callimenus Fischer de Waldheim, 1830
Notice sur le Tettigopsis, 1830:14. Tip tür: *Callimenus obesus* Fischer de Waldheim, 1830

Callimenus dilatatus Stal, 1876
Callimenus dilatatus Stal, 1976, Bihang Svenska. Akad., 3(14):42. Tip(ler): Anadolu.

İncelenen Materyal: Kazmaca, 1000m. 06 07 1995 1♂; Yeşilyazı, 700m. 24 06 1995 1♀; 07 07 1995 1♂ 2♀; Sulakyurt-Akkuyu, 1000m. 13 06 1996 1♀n; Delice-Baraklı, 600m. 19 06 1996 7♂; Büyükafşar-Yaylayurt, 10 07 1996 3♂. Yayılışı: Anadolu (Ramme, 1951). Türkiye'deki yayılış: Amasya, Ankara, Elazığ, İzmir, Konya, Van (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1980; Ünal, 1999). Ekoloji: Habitat: Dağ stebi, Ruderal vejetasyon, Tarla ve nadas alanları. Ergin fenolojisi: Haziran-Temmuz.

GRYLLOIDEA Latreille, 1802
GRYLLIDAE Latreille, 1802
GRYLLINAE Latreille, 1802
GRYLLINI Latreille, 1802

Gryllus Linnaeus, 1758 *s.l.*
Syst. Nat. (ed.10), 1:425. Tip tür: *Gryllus Acheta campestris* Linnaeus, 1758

Gryllus (s.str.) campestris Linnaeus, 1758
Gryllus Acheta campestris Linnaeus, 1758, Syst. Nat. (ed.10), 1:425. Tip(ler): Avrupa
Gryllus campestris Linnaeus, 1758: Gümüşsuyu, 1981, Türk.Gryll.Faun., 42:18, Ankara, Kırıkkale, Balışıh (Balışeyh).

İncelenen Materyal: Hisar, 900m. 06 04 1994 1♀n; 11 05 1995 1♂; Bedesten-Yahşihan, 850m. 18 05 1995 1♂; Kılıçlar, 700m. 07 06 1995 2♀; Uzunlar, 1600m. 23 05 1996 1♂ 1♀; Köprüköy-Haydardede, 1300m. 30 05 1996 2♂; Işıklar, 900m. 23 05 1996 1♂ 1♀; Hıdırşeyh-Battalobası, 1100m. 22 05 1996 1♂ 1♀; Karaahmetli-Hacılar, 800m. 29 05 1996 1♂; Keklicek, 1300m. 29 05 1996 1♀; Kireçlik tepesi, 1300m. 05 06 1996 1♂ 1♀; 26 06 1996 1450m. 1♂ 1♀; Konur-Haydardede, 1100m. 05 06 1996 1♂; Kavlak-Eroğlu, 1300m. 06 06 1996 1♂; Kavurgalı-Dağsolaklısı, 1100m. 06 06 1996 4♂; Dağsolaklısı-Kavlak, 1200m. 06

06 1996 1♂; Haydardede, 1350m. 26 09 1996 1♀n; Sulakyurt-Akkuyu, 1000m. 13 06 1996 1♂. Yayılışı: Kuzey Afrika, Avrupa, Anadolu, Ortadoğu (Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Amasya, Ankara, Artvin, Bilecik, Çankırı, Eskişehir, Elazığ, Erzurum, Erzincan, İzmir, Kahramanmaraş, Karabük, Kayseri, Kırıkkale, Kırşehir, Kırklareli, Konya, Kütahya, Malatya, Nevşehir, Niğde, Şanlıurfa, Tunceli (Karabağ, 1958; Karabağ vd.,1971; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Gümüşsuyu, 1980, 1981a, 1981b; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Ünal, 1999, 2001; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Ruderal vejetasyon, Tarla ve nadas alnları. Ergin fenolojisi: Mayıs-Haziran.
Not: Bu türü Gümüşsuyu (1981) Balışeyh'den ve Önder vd. (1999) Merkez ilçeden kaydetmişlerdir.

Acheta Linnaeus, 1758
Syst. Nat.(ed.10), 1:428. Tip tür: *Gryllus Acheta domesticus* Linnaeus, 1758

Acheta domesticus Linnaeus, 1758
Gryllus Acheta domesticus Linnaeus, 1758, Syst. Nat. (ed.10), 1:428. Tip(ler): Avrupa

İncelenen Materyal: Kırıkkale 6 km. B, 700m. 14 09 1995 1♂. Yayılışı: Kozmopolit (Harz, 1969). Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya (Ramme, 1951). Türkiye'deki yayılış: Adana, Ankara, Artvin, Erzurum, Gaziantep, Hatay, İzmir, Konya, Malatya, Niğde, Şanlıurfa (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1980; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Gümüşsuyu, 1980, 1981a, 1981b; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Önder vd., 1999; Ünal, 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Eylül.

Melanogryllus Chopard, 1961
Eos, 37:276. Tip tür: *Gryllus desertus* Pallas, 1771

Melanogryllus desertus (Pallas, 1771)
Gryllus desertus Pallas, 1771, Reis. Russ. Reichs., 1:468. Tip(ler): G. Rusya.
Melanogryllus desertus (Pallas), 1771: Gümüşsuyu, 1981, Türk.Gryll.Faun., 42:29, Ankara, Kırıkkale, Balışıh (Balışeyh).

İncelenen Materyal: *f. melas* Charpentier, 1825'e ait örnekler: Armutlu 1 km. G, 950m. 19 04 1994 3♂ 9♀ (Oda sıcaklığında erginleşme süresi: 1 ay); Yukarışeyh, 1000m. 19 04 1994 1♂ 6♀, 1♀n (Oda sıcaklığında erginleşme süresi: 1 ay); Kılıçlar, 700m. 24 05 1994 6♂ 28♀; 30 06 1994 1♀; 700m. 07 06 1995 1♂ 3♀; 20 06 1996 1♂; Yukarımahmatlar, 850m. 11 05 1995 1♂; Işıklar, 900m. 08 06 1995 1♀n (Oda sıcaklığında erginleşme süresi: 10 gün); Hıdırşeyh-Battalobası, 1100m. 22 05 1996 1♂ 1♀. *f. alata* Ramme, 1920' ye ait örnekler: Köprüköy, 800m. 17 06 1995 1♂ 3♀. Yayılışı: Güney, Orta ve Doğu Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Orta ve Batı Asya (Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Ağrı, Aksaray, Amasya, Ankara, Antalya, Artvin, Balıkesir, Bartın, Bilecik, Bingöl, Bolu, Bursa, Çankırı, Çorum, Edirne, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Diyarbakır, Hatay, Isparta, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Karabük, Karaman, Kars, Kastamonu, Kayseri, Kırşehir, Kırıkkale, Kırklareli, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Muş, Nevşehir, Niğde, Samsun, Sakarya, Sinop, Şanlıurfa, Tekirdağ, Tunceli (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Gümüşsuyu, 1979, 1981a, 1981b; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Naskrecki, 1991; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1997; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: Taşlık ve kayalık yamaçlar, Ruderal vejetasyon, Tarla ve nadas alanları. Ergin fenolojisi: Mayıs-Haziran.

Not: Bu türü Gümüşsuyu (1981) Kırıkkale'de Balışeyh'ten, Önder vd. (1999) Sulakyurt'tan kaydetmişlerdir.

***Tartarogryllus* Tarbinsky, 1940**
Salt. Orth. Aserbeidschan, 1940:18, 114. Tip tür: *Gryllus tartarus* Saussure, 1874

***Tartarogryllus tartarus* (Saussure, 1874)**
Gryllus tartarus Sauusure, 1874, in Fetschenko, Reise. Turk. Orth., 2:34. Tip(ler): Türkistan.

İncelenen Materyal: Hamzalı, 700m. 12 06 1996 1♂. Yayılışı: Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Kırım, Asya (Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Ankara, Aydın, Çankırı, Edirne, Elazığ, Kars, Malatya, Mardin, Şanlıurfa (Karabağ, 1958; Gümüşsuyu, 1980, 1981a; Naskrecki, 1991; Çıplak vd., 1996; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: Dağ stebi. Ergin fenolojisi: Haziran.

MODICOGRYLLINI Otte et Alexander, 1983

***Modicogryllus* Chopard, 1961** *s.l.*
Eos, 37:272. Tip tür: *Gryllus conspersus* Schaum, 1853

***Modicogryllus (s.str.) frontalis* (Fieber, 1845)**
Gryllus frontalis Fieber, 1845, Abhandl. Böhm. Ges., 3(5):405. Tip(ler): Orta Avrupa.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700m. 07 06 1995 1♂ 1♀; 20 06 1996 1♀. Yayılışı: Orta ve Doğu Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Kafkasya, Batı Asya (Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Ağrı, Ankara, Antalya, Artvin, Giresun, Hatay, Kars, Nevşehir (Karabağ, 1858; Salman, 1978; Gümüşsuyu, 1980, 1981a; Güneş, 1984; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1997, 2001, Önder vd., 1999). Ekoloji: Habitat: Bataklık vejetasyonu. Ergin fenolojisi: Haziran.

***Modicogryllus (s.str.) truncatus* (Tarbinski, 1940)**
Tartarogryllus truncatus Tarbisky, 1940, Salt. Orthop. Insec. Azerb. S.S.R., 245. Tip(ler): Azerbaycan.
Modicogryllus chopardi Kis, 1967: Gümüşsuyu, 1981, Türk.Gryll.Faun., 42:48, Ankara, Sulakyurt, Hamzalı köyü.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700m. 24 05 1994 2♂ 7♀; 23 06 1994 2♂ 1♀; 07 06 1995 1♀; Özdere ormanı, 1100m. 04 07 1996 2♂ 2♀. Yayılışı: Balkanlar, Anadolu (Harz, 1969; Gümüşsuyu, 1980). Türkiye'deki yayılış: Ağrı, Ankara, Artvin, Balıkesir, Bursa, Edirne, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Giresun, Karabük, Kırşehir, Manisa, Mardin, Ordu, Samsun, Şanlıurfa, Tekirdağ, Tunceli, Yozgat, Zonguldak (Karabağ vd., 1980; Gümüşsuyu, 1980, 1981a, 1981b; Naskrecki, 1991; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Bataklık vejetasyonu. Ergin fenolojisi: Mayıs-Temmuz.
Not: Bu türü Gümüşsuyu (1981) *Modicogryllus chopardi* Kis, 1967 olarak Kırıkkale'de Sulakyurt: Hamzalı'dan kaydetmiştir.

Subgenus: ***Eumodicogryllus* Gorochov, 1986**
Proc. Zool. Inst., 140: 3. Tip tür: *Tartarogryllus bordigalensis* (Latreille, 1804).

***Modicogryllus (Eumodicogryllus) bordigalensis bordigalensis* (Latreille, 1804)**

Gryllus bordigalensis Latreille, 1804, Hist. Nat. Crust. Ins., 12:124. Tip(ler): Bordeaux, Fransa.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700m. 07 06 1995 1♀. Yayılışı: Doğu Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Batı Asya (Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Antalya, Ankara, Artvin, Bilecik, Bolu, Bursa, Çankırı, Çorum, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Eskişehir, İstanbul, İzmir, Kırıkkale, Kırklareli, Konya, Nevşehir, Siirt, Şanlıurfa, Tekirdağ, Tokat, Yalova, Yozgat (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1980; Gümüşsuyu, 1980, 1981a, 1981b; Güneş, 1984; Naskrecki, 1991; Önder vd., 1999; Ünal, 1999). Ekoloji: Habitat: Bataklık vejetasyonu. Ergin fenolojisi: Haziran.
Not: Bu türü Gümüşsuyu (1981) ve Önder vd. (1999) Kırıkkale'de Sulakyurt'tan kaydetmişlerdir.

NEMOBIINAE Saussure, 1877
PTERONEMOBIINI Otte et Alexander, 1983

Pteronemobius Jacobson et Bianchi, 1904 *s.l.*
Prem. Lozhn. Ross. Imp., 1904:450. Tip tür: *Gryllus heydenii* Fischer, 1853

Pteronemobius (s.str.) heydenii concolor (Walker, 1871)
Eneoptera concolor Walker, 1871, Catalogue spec. Coll. Brit. Mus. (suppl.), 5: 10. Holotip: ♀, Asya.
Pteronemobius concolor (Walker), 1871: Gümüşsuyu, 1981, Türk. Gryll. Faun., 42:61, Ankara, Sulakyurt, Hamzalı.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700m. 24 05 1994 3♂ 4♀; 07 06 1995 1♀; 20 06 1996 1♂;11 07 1996 1♀; Köprüköy-Haydardede, 1300m. 30 05 19961♂ 1♀; Danacıobası, 750m. 05 06 1996 1♀; Kavurgalı-Dağsolaklısı, 1100m. 06 06 1996 2♂. Yayılışı: Kuzey Afrika, Avrupa, Anadolu, Kafkasya, Kırım, Ortadoğu, Doğu, Güney ve Orta Asya (Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Ankara, Artvin, Batman, Çankırı, Çorum, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Eskişehir, Hatay, İstanbul, Karaman, Kırşehir, Kırıkkale, Konya, Manisa, Mardin, Nevşehir, Niğde, Ordu, Rize, Samsun, Yalova (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1980; Gümüşsuyu, 1980, 1981a, 1981b; Güneş, 1984; Naskrecki, 1991; Naskrecki and Ünal, 1995; Önder vd., 1999). Ekoloji: Habitat: Galeri ormanı, Bataklık vejetasyonu. Ergin fenolojisi: Mayıs-Temmuz.
Not: Bu türü Gümüşsuyu (1981) ve Önder vd., (1999) Kırıkkale'de Sulakyurt: Hamzalı'dan kaydetmişlerdir.

OECANTHINAE Saussure, 1877

Oecanthus Serville, 1831
Ann. Sci. Nat., 22:134. Tip tür: *Gryllus pellucens* Scopoli, 1763

Oecanthus pellucens pellucens (Scopoli, 1763)
Gryllus pellucens Scopoli 1763, Ent. Carn., 1763:32. Tip(ler): "Görz, Ven. Giulia", İtalya.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 900m. 07 06 1995 1♀n; 800m. 06 07 1995 1♂; 700m. 11 07 1996 1♂; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 06 07 1995 1♀; Kazmaca, 1000m. 06 07 1995 1♂; Irmak-Kalecik, 700m. 06 07 1995 1♀; Koçubaba, 1100m. 07 07 1995 5♂; Dinek dağı, 1500m. 26 10 1995 1♂; Alişeyhli-Cingeyli, 1100m. 14 08 1996 1♀n; Sulakyurt-Akkuyu, 1000m. 05 09 1996 1♀; Kireçlik tepesi, 1300. 28 08 1996 1♂n; Küreboğazı, 1100m. 27 06

1996 1♂ 1♀. Yayılışı: Kuzey Afrika, Avrupa, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Batı Sibirya, Batı Asya (Ramme, 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Afyonkarahisar, Ağrı, Antalya, Ankara, Antalya, Artvin, Aydın, Bursa, Çorum, Elazığ, Edirne, Eskişehir, Erzincan, Erzurum, Hakkari, Hatay, İçel, İstanbul, İzmir, Kastamonu, Kırklareli, Kocaeli, Malatya, Manisa, Mardin, Niğde, Sakarya, Tekirdağ, Van, Zonguldak (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Gümüşsuyu, 1980, 1981a, 1981b; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Naskrecki, 1991; Naskrecki and Ünal, 1995; Çıplak vd., 1996; Önder vd., 1999; Ünal, 1999). Ekoloji: Habitat: Galeri ormanı, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Temmuz-Kasım.

GRYLLOTALPIDAE Saussure, 1870
GRYLLOTALPINAE Saussure, 1870

Gryllotalpa Latreille, 1802
Hist. Nat. Crust. Ins., 3:275. Tip tür: *Gryllus gryllotalpa* Linnaeus, 1758
Bu cins ismi ve tip türü, ICZN tarafından *Gryllotalpa* Latreille, 1802 ve *Gryllus gryllotalpa* Linnaeus, 1758 olarak kabul edilmiştir.*(Official List of Generic Names*, 1958: Opinion 149, no:578).

Gryllotalpa gryllotalpa (Linnaeus, 1758)
Gryllus gryllotalpa Linnaeus, 1758, Syst. Nat. (ed.10), 1:428. Tip(ler): Avrupa

İncelenen Materyal: Kireçlik tepesi, 1200m. 26 09 1996 1♂n. Yayılışı: Kuzey Afrika, Avrupa, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Batı, Asya (Ramme 1951; Harz, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar,Ağrı, Ankara, Antalya, Artvin, Aydın, Bursa, Çanakkale, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, İçel, İstanbul, İzmir, Kırklareli, Konya, Malatya, Manisa, Mardin, Nevşehir, Niğde, Sakarya, Siirt (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1972, 1980; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Naskrecki 1991; Naskrecki and Ünal, 1995; Çıplak vd., 1996; Ünal, 1997; Önder vd., 1999). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları.

TRIDACTYLOIDEA Saussure, 1877
TRIDACTYLIDAE Saussure, 1877
TRIDACTILINAE Saussure, 1877

Xya Latreille 1809
Gen. Crust. Ins., 4:383. Tip tür: *Xya variegata* Latreille, 1809

Xya variegata Latreille, 1809
Xya variegata Latreille, 1809, Gen. Crust. Ins., 4:383. Lektotip: ♀ Nice, G. Fransa.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700m. 06 04 1994 2♂ 2♀, 2♂n; Kılıçlar-Hisar, 850m. 12 09 1996 1♀. Yayılışı: Kuzey Afrika, Avrupa, Asya (Ramme, 1951; Harz, 1975; Günther, 1990). Türkiye'deki yayılış: Ağrı, Ankara, Artvin, Balıkesir, Bilecik, Bolu, Bursa, Elazığ, Eskişehir, Hatay, İstanbul İzmir, Kırklareli, Konya, Malatya, Nevşehir, Trabzon (Karabağ, 1958; Karabağ vd.,1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1977; Salman, 1978; Gümüşsuyu, 1983; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Naskrecki and Ünal, 1995). Ekoloji: Habitat: Galeri ormanı. Ergin fenolojisi: Nisan ve Ekim.

***Xya pfaendleri* (Harz 1970)**
Tridactylus pfaendleri Harz, 1970, Nachrbl. Bayer. Ent., 19(3):56, 59. Holotip: ♀ Neusiedler See, Baumgarten, Avusturya.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700m. 06 04 1994 7♂ 8♀; 24 05 1994 1♀; Kılıçlar-Hisar, 850m. 06 04 1994 1♂ 6♀; 12 09 1996 1♀; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 06 07 1995 7♂ 5♀, 25n; Kireçlik tepesi, 1200m. 26 09 1996 6♂ 3♀, 3n; Mehmetbeyobası, 1100m. 06 06 1996 8♂ 14♀. Yayılışı: Doğu Akdeniz Güney ve Orta Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Kafkasya, Ortadoğu (Harz, 1975; Günther, 1990). Türkiye'deki yayılış: Adana, Ankara, Aydın, Bolu, Burdur, Bursa, Çankırı, Çorum, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Erzurum, Hatay, İstanbul, İzmir, Kastamonu, Konya, Malatya, Nevşehir, Niğde, Samsun, Sinop, Siirt, Tekirdağ, Trabzon, Tunceli (Gümüşsuyu, 1983; Güneş, 1984; Naskrecki, 1991; Nakrecki and Ünal, 1995; Çıplak vd., 1996; Ünal, 1997). Ekoloji: Habitat: Galeri ormanı, Dağ stebi. Ergin fenolojisi: Nisan-Eylül.

***TETRIGOIDEA* *sensu* Uvarov, 1938**
***TETRIGIDAE* *sensu* Uvarov, 1938**
***TETRIGINAE* *sensu* Uvarov, 1938**

***Depressotetrix* Karaman, 1960**
Zastita Bilja., 57-58: 143-161. Tip tür: *Tetrix depressa* Brisout, 1848.

***Depressotetrix depressa* (Brisout de Barneville, 1848)**
Tetrix depressa Brisout, 1848, Ann. Soc. Ent. France, 6(2):424. Tip(ler): "Fontainbleau".

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 800m. 06 04 1994 3♂ 2♀; 24 05 1994 1♂ 2♀; 02 03 1995 1♂ 1♀; Kılıçlar-Hisar, 850m. 06 04 1994 6♂ 16♀; Işıklar, 900m. 08 06 1995 1♀, 1♀n; 25 05 1996 1♀; Gökdere, 900m. 26 04 1996 6♀; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 06 07 1995 1♂ 2♀, 10n; Mehmetbeyobası, 1100m. 06 06 1996 1♀; Kireçlik tepesi, 1200m. 28 08 1996 3♂ 2♀; Dinek dağı, 1500m. 12 09 1996 1♂. Yayılışı: Kuzey Afrika, Akdeniz Ülkeleri ve adaları Güney Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Kafkasya, Ortadoğu, Batı Asya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Ağrı, Afyonkarahisar,Ankara, Artvin, Aydın, Bursa, Çankırı, Diyarbakır, İçel, İstanbul, İzmir, Edirne, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Kars, Konya, Malatya, Nevşehir, Niğde, Samsun, Şanlıurfa, Van, Yozgat (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1972, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Cejchan, 1983; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Naskracki and Ünal, 1995; Ünal 1997; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: Galeri ormanı, Dağ stebi. Ergin fenolojisi: Mart-Ekim.

***Tetrix* Latreille, 1802**
Hist. Nat. Crust. Ins., 3:284. Tip tür: *Gryllus subulatus* Linnaeus, 1761

***Tetrix bolivari* (Saulcy, 1901)**
Acridium bolivari Saulcy, 1901, Misc. Ent., 9:77. Tip(ler): "Lorraine".

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 800m. 06 04 1994 3♂ 1♀; 24 05 1994 5♂ 5♀; 02 03 1995 1♂; Armutlu 1 km. G, 950m. 19 04 1994 3♂ 6♀; Yukarışeyh, 1000m. 19 04 1994 2♀. Yayılışı: Güney, Orta ve Doğu Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Kafkasya, Batı Asya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Ağrı, Ankara, Artvin, Bingöl, Bitlis, Bolu, Diyarbakır, Elazığ, Hatay, İstanbul, İzmir, Kars, Konya, Malatya, Nevşehir, Şanlıurfa,

Trabzon, Van (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Ünal, 1997; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: Galeri ormanı. Ergin fenolojisi: Mart-Mayıs.

ACRIDOIDEA MacLeay, 1819
PAMPHAGIDAE Stal, 1873
AKICERINAE Bolivar, 1916

Glyphotmethis Bei-Bienko, 1951
Saranchevye fauny SSSR, 1:313. Tip tür: *Eremobia escherichi* Krauss, 1896

Cejchan (1965) bu cinsin ön revizyonunu yaparken Kırıkkale'den toplanmış bir seri örneği incelemiş fakat bireylerin gösterdiği varyasyon nedeniyle teşhisini yapamamıştır. Bu örnekleri, *G. inermis* türünün tipini inceleyemediğini belirterek bu tür altında tartışmış, sorunun çözülmesi için Ankara ve çevresinden yeterince materyal toplanmasını önermiştir.
Bu çalışmada, Kırıkkale'nin çeşitli yerlerinden 229 adet ergin birey toplanmış ve teşhisleri yapılmaya çalışılmıştır. Bu örneklerin bazılarından, verilen karakterlere göre (Uvarov, 1934, 1943; Bei-Bienko, 1951; Ramme, 1951; Cejchan, 1965) aşağıdaki 3 tür ayırt edilebilmiş, ancak çok sayıdaki örnek gösterdikleri varyasyon nedeniyle şimdilik her hangi bir türe dahil edilmemiştir.
Bu cinsle ilgili, yazar tarafından yürütülen revizyon çalışmasında, bu bölgede görülen varyasyonun nedeni açıklanmaya çalışılacaktır.

Glyphotmethis escherichi escherichi (Krauss, 1896)
Eremobia escherichi Krauss, 1896, Zool. Jahrb.Syst., 9:565. Sintipler: ♂♀, Ankara.

İncelenen Materyal: Üçevler, 900m. 04 07 1996 1♂; Kırıkkale 10 km. B, 700m. 19 06 1996 1♀; 03 07 1996 5♂ 1♀; 04 07 1996 2♂; Kırıkkale 14 km. B, 800m. 19 06 1996 1♂ 2♀; Yukarımahmatlar, 850m. 23 06 1994 1♂; Kireçlik tepesi, 1300m. 26 06 1996 3♂ 1♀; Dinek dağı, 1650m. 23 06 1994 1♂ 3♀; Köprüköy-Haydardede, 1200m. 1♂ 2♀; Eroğlu-Uzunlar, 1700m. 03 07 1996 1♂ 2♀. Yayılışı: Anadolu (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Cejchan, 1965). Türkiye'deki yayılış: Afyonkarahisar,Ankara, Çorum, Edirne, Eskişehir, Kayseri, Kocaeli, Konya, Kütahya, Yozgat (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974; Cejchan, 1965; Weidner 1969; Demirsoy, 1977). Ekoloji: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, *Juniperus*-*Quercus* karışık ormanı ve açıklıkları, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Kuru dere yatağı. Ergin fenolojisi: Haziran-Temmuz.

Glyphotmethis sevketi (Ramme, 1951)
Asiotmethis sevketi Ramme, 1951, Mitt. zool. Mus. Berlin, 27:273, 426. Holotip: ♂, Çorum, Anadolu.

İncelenen Materyal: Hamzalı, 700m. 12 06 1996 8♂ 3♀, 2♂n 8♀n; 13 06 1996 2♂ 1♀; Kırıkkale 10 km. B, 03 07 1996 1♀. Yayılışı: Anadolu (Ramme, 1951; Cejchan, 1965; Weidner, 1969; Demirsoy, 1977). Türkiye'deki yayılış: Çorum (Karabağ, 1958; Cejchan, 1965; Weidner, 1969; Demirsoy, 1977). Ekoloji: Habitat: Dağ stebi. Ergin fenolojisi: Haziran-Temmuz.

Glyphotmethis inermis (Uvarov, 1934)
Tmethis heldrichi inermis Uvarov, 1934, Eos, 10:108, 110. Holotip: ♂ Çankırı, Kay Dağı.

İncelenen Materyal: Bedesten-Yahşihan, 850m. 23 06 1994 1♂ 1♀; 27 06 1996 2♂; 26 06 1996 2♂; Kılıçlar 1 km. G, 04 07 1996 1♂ 1♀; Yeşilyazı, 700m. 07 07 1995 1♂1♀; Bostanlı-Kahyalı, 650m. 07 07 1995 1♂; Kılıçlar, 800m. 06 07 1995 2♂2♀. Yayılışı: Anadolu (Uvarov, 1934; Ramme, 1951; Cejchan, 1965). Türkiye'deki yayılış: Ankara, Çankırı, Kayseri (Uvarov, 1934; Karabağ, 1958; Cejchan, 1965; Weidner, 1969; Demirsoy, 1977). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, *Juniperus-Quercus* karışık ormanı ve açıklıkları, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Kuru dere yatağı. Ergin fenolojisi: Haziran-Temmuz.

PAMPHAGINAE Stal, 1873

Paranocaracris Mishchenko, 1951

Saranchevye fauny SSSR, 1:350. Tip tür: *Paranocaracris elegans* Mishchenko, 1951

Paranocaracris rubripes bodenheimeri (Uvarov, 1940)

Nocarodes bodenheimeri Uvarov, 1940, Ann. Mag. Nat. Hist. London, 11(6): 524. Holotip: ♂, Elma Dağı, Ankara.

İncelenen Materyal: Gökdere-Kazmaca, 1200m. 22 05 1996 1♂ 7♀; 05 09 1996 1♂; Tokuş tepesi, 1300m. 13 06 1996 1♂; Yediler tepesi, 1500m. 06 06 1996 2♂ 3♀; Kireçlik tepesi, 1300m. 05 06 1996 2♀; 26 06 1996 2♀n; Hisar, 900m. 16 04 1995 1♂; 22 05 1992 1♀; Dinek dağı, 1300m. 12 05 1995 1♂. Yayılışı: Anadolu (Uvarov, 1940; Ramme, 1951; Karabağ, 1958). Türkiye'deki yayılış: Ankara, Amasya, Erzurum, Malatya (Uvarov, 1940; Ramme, 1951; Karabağ, 1958; Weidner, 1969; Demirsoy, 1973, 1977; Çıplak vd., 1996). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, *Juniperus-Quercus* karışık ormanı ve açıklıkları. Ergin fenolojisi: Nisan-Haziran ve Eylül.

PYRGOMORPHIDAE Brunner von Wattenwyl, 1882
PYRGOMORPHINAE Brunner von Wattenwyl, 1882

Pyrgomorpha Serville, 1839

Ins.Orth., 1839:583. Tip tür: *Acrydium conicum* Olivier, 1791

Pyrgomorpha cognata Krauss, 1877

Pyrgomorpha cognata Krauss, 1877, Sitz. Akad. Wiss. Wien., 76(1):58. Sintipler: ♂♀ Dagana, Senegal.

İncelenen Materyal: Irmak, 700m. 07 06 1995 3♀; Kılıçlar, 800m. 07 06 1995 3♀; 700m. 04 07 1996 4♂ 1♀; 11 07 1996 1♀; Irmak-Kalecik, 700m. 10 07 1996 1♂; 05 09 1996 1♀n; Hamzalı, 700m. 12 06 1996 2♂; 600m. 13 06 1996 2♂ 1♀; Delice 3 km. KD, 600m. 11 07 1996 1♂; Kılıçlar-Hisar, 850m. 12 09 1996 1♂n; Kırıkkale 14 km. B, 800m. 19 06 1996 2♀; Yayılışı: Kuzey ve Kuzeydoğu Afrika, Doğu Akdeniz, Anadolu, Arabistan yarımadası, Senegal (Ramme, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Ankara, Antalya, Bilecik, Denizli, Eskişehir, İçel, Nevşehir (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1977; Güneş, 1984; Ünal, 1997; Önder vd., 1999). Ekoloji: Habitat: Galeri ormanı, Dağ stebi. Ergin fenolojisi: Haziran-Temmuz.

ACRIDIDAE MacLeay, 1819

CYRTACANTHACRIDINAE Kirby, 1902

Anacridium Uvarov, 1923
Ann. Mag. Nat. Hist., 2:141. Tip tür: *Gryllus Locusta aegyptius* Linnaeus, 1764

Anacridium aegyptium (Linnaeus, 1764)
Gryllus Locusta aegyptius Linnaeus, 1764, Mus. Ludov. Ulric., 1764:138. Tip(ler): Mısır.

İncelenen Materyal: Irmak-Kalecik, 700m. 10 07 1996 1♀n; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 05 09 1996 1♀ (gözlendi). Yayılışı: Kuzey ve Doğu Afrika, Güney ve Doğu Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Batı ve Orta Asya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Adıyaman, Antalya, Ankara, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Denizli, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Isparta, İçel, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Konya, Malatya, Manisa, Mardin, Muğla, Samsun, Sinop, Şanlıurfa, Zonguldak (Karabağ 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Naskrecki and Ünal, 1995; Çıplak vd., 1996; Ünal, 1997, 1999; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: Galeri ormanı, Dağ stebi. Ergin fenolojisi: Eylül.

EYPREPOCNEMIDINAE Uvarov, 1921

Thisoicetrinus Uvarov, 1921
Trans. Ent. Sos.London, 1921:128. Tip tür: *Acridium dorsatum* Fischer de Waldheim, 1839

Thisoicetrinus pterosthicus (Fischer de Waldheim, 1833)
Oedipoda pterostica Fischer de Waldheim, 1833, Bull. Soc. Nat. Mosk., 6:352. Sintipler: ♂♀ Sibirya.
Thisoicetrinus pterosthicus (Fischer-Waldheim), 1833: Karabağ vd., 1980, Bit. Kor. Bült., 20(1-4):12, Ankara, Sulakyurt, Yeşilyurt köyü.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700m. 04 07 1996 1♂n 1♀n; 11 07 1996 4♂, 1♂n 3♀n; Delice 3 km. KD, 600m. 11 07 1996 3♀n; Köprüköy-Haydardede, 1200m. 09 08 1996 2♂. Yayılışı: Doğu Avrupa, Anadolu, Kafkasya, Ortadoğu, Orta ve Batı Asya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951 Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Ağrı, Ankara, Artvin, Bingöl, Burdur, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Gaziantep, Hakkari, İçel, Kahramanmaraş, Kars, Malatya, Muş, Nevşehir, Siirt, Şanlıurfa (Karabağ, 1958, 1963; Karabağ vd., 1971, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Ünal, 1997, 1999; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Bataklık vejetasyonu. Ergin fenolojisi: Temmuz-Ağustos.
Not: Bu tür Karabağ vd. (1980) tarafından Kırıkkale'de Sulakyurt: Yeşilyurt'tan kaydedilmiştir.

CALLIPTAMINAE sensu Uvarov, 1922

Calliptamus Serville, 1831
Ann. Sci. Nat., 22:284. Tip tür: *Gryllus Locusta italicus* Linnaeus, 1758

Calliptamus italicus (Linnaeus, 1758)
Gryllus Locusta italicus Linnaeus, 1758, Syst. Nat. (ed.10), 1:432. Holotip: ♂ Basilicata reg., İtalya.

İncelenen Materyal: Hisar-Edige, 800m. 23 06 1994 1♂. Yayılışı: Güney Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Orta ve Batı Asya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Jago, 1963; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Ağrı, Amasya, Ankara, Antalya, Balıkesir, Bilecik, Bitlis, Bolu, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çorum; Diyarbakır, Edirne, Eskişehir, Elazığ, Erzurum, Hakkari, İçel, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kastamonu, Kayseri, Kırklareli, Kocaeli, Malatya, Muğla, Muş, Niğde, Ordu, Samsun, Sinop, Şanlıurfa, Tekirdağ, Tokat, Trabzon, Tunceli, Van, Yozgat, Zonguldak (Maran, 1951; Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Jago 1963; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984, Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Naskrecki, 1991; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Haziran.

Calliptamus barbarus **(Costa, 1836)**
Acridium barbarum Costa, 1836, Faun. Nap. Ortott., 1836:13. Type: ♂ Salentina pen., Puglie reg., İtalya.

İncelenen Materyal: Bedesten-Yahşihan, 850m. 23 06 1994 2♀, 1♀n; 12 09 1996 5♂ 3♀; Beyobası 3 km. G, 1100m. 23 06 1994 1♀n; Hisar-Edige, 800m. 23 06 1994 1♀n; Kılıçlar, 800m. 30 06 1994 2♂n 3♀n; 800 m. 06 07 1995 2♂, 700m. 04 07 1996 1♀, 2♀n; Kılıçlar-Hisar, 850m. 30 06 1994 1♀n; Hisar-Kuşçuali, 900m. 30 06 1994 1♂n 1♀n; Delice 3 km. KD, 600m. 26 10 1995 1♂ 2♀ ;Gökdere-Kazmaca, 1200 m. 06 07 1995 1♂, 4♀n; 14 08 1996 6♂ 6♀, 1♂n; 05 09 1996 4♂ 2♀; Irmak-Kalecik ,700m. 06 07 1995 2♂ 1♀, 2♀n; 10 07 1996 7♂ 11♀; 14 08 1996 2♂ 1♀; 05 09 1996 1♂; Bostanlı-Kahyalı, 650m. 07 07 1995 2♂; Ayvatlı, 800m. 07 07 1995 1♂, 1♀n; Yeşilyazı, 700m. 07 07 1995 2♀n; Yeşilli, 600m. 07 07 1995 2♀; Dinek dağı, 1650 m. 14 09 1995 3♂ 2♀; 1500 m. 23 08 1996 2♂ 2♀; 12 09 1996 6♂ 8♀; Işıklar, 900 m. 14 09 1995 4♂ 2♀; 23 08 1996 5♂ 4♀; Kırıkkale 6 km. B, 14 09 1995 5♂ 4♀; 03 07 1996 18♂ 9♀, 3♂n 5♀n; Kırıkkale 14 km. B, 19 06 1996 3♂n 3♀n; 23 08 1996 4♂ 1♀; Yahşihan, 700 m. 27 06 1996 1♂, 1♂n 2♀n; Kırıkkale 10 km. B, 700 m. 03 07 1996 1♂ 1♀, 5♀n; 04 07 1996 2♂ 4♀; 11 07 1996 7♂ 7♀; 23 08 1996 5♂ 7♀; Delice-Yaylayurt, 1000 m. 11 07 1996 1♂; Köprüköy-Haydardede, 1200 m. 09 08 1996 3♂ 3♀; İğdebeli, 1000 m. 09 08 1996 5♂ 1♀; 28 08 1996 1♂ 1♀; Kireçlik tepesi, 1300 m. 09 08 1996 2♂; 28 08 1996 2♂; 1200 m. 26 09 1996 2♂; Kazmaca-Sulakyurt, 900 m. 14 08 1996 1♀; Kazmaca, 1000 m. 05 09 1996 2♂; Küreboğazı, 1400 m. 2♂ 3♀; Köprüköy, 800 m. 28 08 1996 5♂ 3♀; Hisar-Bedesten, 1100m. 12 09 1996 2♂ 2♀; Haydardede, 1350m. 26 09 1996 1♀; Bala-Karakeçili, 1000m. 26 09 1996 5♂ 1♀. Yayılışı: Kuzey Avrupa, Güney Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Orta ve Güneybatı Asya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Jago, 1963; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Afyonkarahisar, Ağrı, Amasya, Ankara, Antalya, Artvin, Aydın Balıkesir, Bitlis, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Eskişehir, Elazığ, Erzurum, Gaziantep, Hatay, Isparta, İçel, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kars, Kastamonu, Kayseri, Kırklareli, Kocaeli, Konya, Malatya, Manisa, Muğla, Muş, Nevşehir, Niğde, Rize, Samsun, Sivas, Şanlıurfa, Tekirdağ, Tokati Tunceli (Maran, 1951; Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Jago, 1963; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Naskrecki, 1991; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1997, 1999, 2001; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: bölgede bulunan bütün habitat tiplerinde yaşar. Ergin fenolojisi: Haziran-Eylül.

Calliptamus tenuicercis **Tarbisky 1930**
Calliptamus tenuicercis Tarbisky, 1930, Bull. Acad. Sci. URSS., 1930:180. Holotip: ♂ Chaharom prov., Gandzha, İran.

İncelenen Materyal: Ayvatlı-Yeniceli, 950m. 07 07 1995 1♂n; Kavlak, 1200m. 14 09 1995 1♂; Dinek dağı, 1650m. 14 09 1995 4♂ 3♀; 1500m. 23 08 1996 7♂ 7♀; 12 09 1996 3♂ 7♀; Işıklar, 900m. 14 09 1995 4♂ 2♀; Köprüköy-Haydardede, 1300m. 09 08 1996 1♂; Kireçlik tepesi, 1300m. 09 08 1996 3♂ 4♀; 28 08 1996 2♂; 26 09 1996 3♂; Faraşlı-Alişeyhli, 1150m. 24 08 1996 4♂ 4♀; Özdere ormanı, 1100m. 14 08 1996 6♂ 3♀; 05 09 1996 1♂ 3♀; Küreboğazı, 1400m. 28 08 1996 9♂ 8♀; Alişeyhli-Cingeyli, 1100m. 14 08 1996 2♂; Kazmaca-Sulakyurt, 900m. 14 08 1996 1♂; Irmak-Kalecik, 700m. 14 08 1996 1♀, 1♀n; 05 09 1996 1♂; Kazmaca, 1000m. 05 09 1996 1♂ 2♀; Sulakyurt-Akkuyu, 1000m. 05 09 1996 2♂ 3♀; Köprüköy, 800m. 28 08 1996 1♀; Bedesten-Yahşihan, 850m. 12 09 1996 1♀; Bala-Karakeçili, 1000m. 26 09 1996 2♂; İğdebeli, 1000m. 26 09 1996 1♀; Yeşilyazı-Dağhalilinceli, 900m. 13 06 1996 1♂n 1♀n. Yayılışı: Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Güneybatı Asya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Jago, 1963; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Afyonkarahisar, Ağrı, Amasya, Ankara, Antalya, Artvin, Bingöl, Bitlis, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Diyarbakır, Denizli, Elazığ, Eskişehir, Hatay, Gaziantep, Isparta, İçel, İstanbul, İzmir, Kars, Kayseri, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Mardin, Muş, Nevşehir, Niğde, Siirt, Şanlıurfa, Tokat, Tunceli, Yozgat (Maran, 1951; Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1974 Jago, 1963; Weidner, 1969; Demirsoy, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1990; Çıplak vd., 1996; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1997, 1999, 2001; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, *Juniperus-Quercus* karışık ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Kuru dere yatağı, Ruderal vejetasyon, Tarla ve nadas alnları. Ergin fenolojisi: Ağustos-Eylül.

***Calliptamus coelesyriensis coelesyriensis* (Giglio-Tos, 1893)**
Caloptenus coelesyriensis Giglio-Tos, 1893, Bull. Mus. Torino, 8:10,11. Holotip: ♂ Suriye.

İncelenen Materyal: Bedesten-Yahşihan, 850m. 23 06 1994 2♀; 27 06 1996 4♂ 3♀; Beyobası 3 km. G, 1100m. 23 06 1994 1♀; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 06 07 1995 1♂; 10 07 1996 1♀; Irmak-Kalecik, 700m. 14 08 1996 1♀; Sulakyurt-Akkuyu, 1000m. 05 09 1996 1♀. Yayılışı: Kuzeydoğu Afrika, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Orta ve Batı Asya (Bei-Bienko, 1951; Jago, 1963; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Afyonkarahisar, Aksaray; Ankara, Antalya, Çorum, Denizli, Elazığ, Erzurum, Hakkari, Isparta, İçel, Kahramanmaraş, Kars, Malatya, Muğla, Muş, Nevşehir, Niğde, Şanlıurfa, Tunceli (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1974 Jago, 1963; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Ünal, 1997, 2001; Önder vd., 1999). Ekoloji: Habitat: Galeri ormanı, Dağ stebi. Ergin fenolojisi: Haziran-Eylül.

ACRIDINAE MacLeay, 1819

Acrida Linnaeus, 1758
Syst. Nat. (ed.10), 1:427. Tip tür: *Gryllus Acrida turritus* Linnaeus, 1758

Acrida bicolor (Thunberg, 1815)
Truxalis bicolor Thunberg, 1815, Mem. Acad. Petersb., 5:266. Holotip: ♂ G. Afrika.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 800 m. 06 07 1995 1♂n; 700 m. 11 07 1996 2♂n; 09 08 1996 1♀; 14 08 1996 2♂ 2♀; 800 m. 23 08 1996 3♂ 3♀; Ayvatlı, 800 m. 07 07 1995 1♂n; Işıklar, 900 m. 14 09 1995 1♀; 23 08 1996 4♂; Kırıkkale 6 km. B, 700 m. 14 09 1995 3♂ 3♀;

Köprüköy-Haydardede, 1300 m. 09 08 1996 5♂ 3♀; 26 09 1996 1♀; İğdebeli, 1000 m. 09 08 1996 6♂ 3♀, 1♂n; 26 09 1996 1♂; Alişeyhli-Cingeyli, 1100 m. 14 08 1996 1♂; Irmak-Kalecik, 700 m. 05 09 1996 3♂; Gökdere-Kazmaca, 05 09 1996 2♂ 2♀; Kazmaca; 1000 m. 05 09 1996 3♂; Sulakyurt-Akkuyu, 1000 m. 05 09 1996 1♂; Kırıkkale 14 km. B, 800 m. 03 07 1996 1♂n; 23 08 1996 3♂ 1♀; Kırıkkale 10 km. B, 700 m. 23 08 1996 2♂; Kireçlik tepesi, 1300 m. 28 08 1996 3♂ 2♀; 1200 m. 26 09 1996 1♂ 2♀; Köprüköy, 800 m. 28 08 1996 7♂ 2♀; Dinek dağı 1500 m. 12 09 1996 3♂ 1♀; Bedesten-Yahşihan, 850 m. 12 09 1996 2♂ 1♀; Bedesten-Hisar, 1100 m. 12 09 1996 1♂; Kılıçlar-Hisar, 850 m. 12 09 1996 2♂ 1♀; Kocabaş-Evliyalı, 650 m. 19 06 1996 1♂n. Yayılışı: Afrika, Akdeniz Ülkeleri, Güney Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Dirsh, 1954; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Afyonkarahisar, Ağrı, Amasya, Ankara, Antalya, Artvin, Balıkesir, Burdur, Bursa, Çankırı, Çorum, Denizli, Edirne, Elazığ, Erzurum, Erzincan, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, Isparta, İçel, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kars, Kayseri, Kırklareli, Kocaeli, Konya, Malatya, Manisa, Mardin, Muş, Nevşehir, Niğde, Samsun, Sinopi Şanlıurfa, Tekirdağ, Tokat, Tunceli Zonguldak (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Naskrecki, 1991; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1997, 1999, 2001; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, *Juniperus-Quercus* karışık ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Ağustos-Eylül.

TRUXALINAE Brunner von Wattenwyl, 1900

Truxalis Fabricius, 1775

Syst. Ent., 1775:279. Tip tür: *Gryllus Acrida nasutus* Linnaeus, 1758

Truxalis eximia eximia Eichwald, 1830

Truxalis eximius Eichwald, 1830, Zool. Spec., 2:239. Tip(ler): G. Avrupa.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700 m. 24 05 1994 1♂; 950 m. 11 05 1994 1♂; 30 06 1994 1♂; 750 m. 04 11 1994 1♂n 1♀n; 900 m. 07 06 1995 1♂; Irmak, 700 m. 07 06 1995 1♂ 2♀; Gökdere-Kazmaca, 1200 m. 06 07 1995 1♀, 1♂n; 22 05 1996 1♂n; Hamzalı, 600 m. 13 06 1996 3♂ 1♀; 700 m. 12 06 1996 1♂; Kırıkkale 14 km. B, 800 m. 19 06 1996 1♂; Kırıkkale 10 km. B, 700 m. 19 06 1996 1♂ 1♀; Yahşihan, 700 m. 27 06 1996 1♂; Küreboğazı, 1100 m. 27 06 1996 2♂; Irmak-Kalecik, 700 m. 10 07 1996 2♀; Delice 3 km. KD, 600 m. 11 07 1996 1♂; Ayvatlı-Danacı, 800 m. 13 06 1996 1♂; Köprüköy-Haydardede, 1200 m. 30 05 1996 3♂n. Yayılışı: Avrupa, Anadolu, Kafkasya, Ortadoğu, Orta ve Güney ve Batı Asya (Ramme 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Amasya, Ankara, İçel, Kahramanmaraş, Malatya (Karabağ, 1958; Weidner 1969; Demirsoy, 1977; Güneş, 1984). Ekoloji: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Mayıs-Temmuz.

GOMPHOCERINAE sensu Uvarov, 1958
ARCYPTERINI sensu Shumakov, 1963

Ramburiella Bolivar, 1906

Boll. Soc. Espan., 6:393. Tip tür: *Gryllus hispanicus* Rambur, 1838

Ramburiella turcomana **(Fischer de Waldheim, 1833)**
Oedipoda turcomana Fisher de Waldheim, 1833, Bull. Soc. Nat. Mosk., 6:351. Tip(ler): Dnus., Karelin, Türkmenistan.

<u>İncelenen Materyal</u>: Yahşihan, 750 m. 23 06 1994 2♂ 1♀; Gökdere-Kazmaca, 1200 m. 06 07 1995 1♂; 10 07 1996 1♂; Bedesten-Yahşihan, 850 m. 27 06 1996 1♂ 2♀; Kırıkkale 10 km. B, 700 m. 03 07 1996 1♀; Üçevler, 900 m. 04 07 1996 1♂ 1♀; Hamzalı, 600 m. 13 06 1996 1♀n. <u>Yayılışı</u>: Güney ve Güneydoğu Avrupa, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Güneybatı ve Orta Asya, Kırım (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Adıyaman, Amasya, Ankara, Antalya, Bursa Çanakkale, Çorum, Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Erzincan, Eskişehir, Gaziantep, Hakkari, Hatay, İçel, İstanbul, Kahramanmaraş, Kars, Konya, Malatya, Mardin, Muş, Nevşehir, Şanlıurfa, Tokat (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1997, 1999, 2001; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). <u>Ekoloji</u>: Habitat: Dağ stebi, Kuru dere yatağı, Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Haziran-Temmuz.

Ramburiella bolivari **(Kuthy, 1907)**
Stethophyma bolivari Kuthy, 1907, Ann. Mus. Hungar., 5:431. Tip(ler): Anadolu.
Ramburiella bolivari (Kuthy).: Uvarov, 1934, Eos, 10:91, "between Ankara and Cheshme-Keupri on r. Kyzyl-Yırmak." (Köprüköy).

<u>İncelenen Materyal</u>: Kılıçlar, 800 m. 06 07 1995 1♂; 700 m. 04 07 1996 2♂; 800 m. 23 08 1996 1♂; Kırıkkale 6 km. B, 700 m. 14 09 1995 1♀; Kırıkkale 14 km. B, 800 m. 19 06 1996 1♀n; 03 07 1996 3♂ 2♀, 1♀n; Kırıkkale 10 km. B, 700 m. 03 07 1996 3♂ 2♀, 3♀n; 04 07 1996 1♂ 2♀; 11 07 1996 1♂ 4♀; 23 08 1996 2♂ 1♀; Bala-Karakeçili, 1000 m. 26 09 1996 1♀; Akkuyu-Hamzalı, 800 m. 13 06 1996 4♀n; Hamzalı, 700 m. 12 06 1996 1♀n. <u>Yayılışı</u>: Doğu Avrupa, Anadolu, Batı ve Orta Asya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Ankara, Artvin, Çankırı, Eskişehir, Konya, Malatya, Nevşehir, Niğde (Karabağ, 1958; Weidner, 1969; Demirsoy, 1977; Salman, 1978 Çıplak vd., 1996; Ünal, 1997, 1999). <u>Ekoloji</u>: Habitat: Dağ stebi , Taşlık ve kayalık yamaçlar, Kuru dere yatağı. Ergin fenolojisi: Temmuz-Eylül.
Not: Bu türü Uvarov (1934) Kırıkkale'de Köprüköy'den kaydetmiştir.

CHORTHIPPINI *sensu* **Shumakov, 1963**

Dociostaurus **Fieber, 1853** *s.l.*
Lotos, 3:118. Tip tür: *Gryllus maroccanus* Thunberg, 1815

Dociostaurus (s.str.) salmani **Demirsoy, 1977**
Dociostaurus (s.str.) salmani Demirsoy, 1977, Türk. Caeli. Faun., 1977:195. Holotip: ♀ Erzurum, Tortum.

<u>İncelenen Materyal</u>: Hamzalı, 650 m. 13 06 1996 1♂ 1♀, 1♀n; 600 m. 13 06 1996 2♂ 1♀; 700 m. 12 06 1996 1♀; Balışeyh 2 km. K, 12 06 1996 1♀n. <u>Yayılışı</u>: Anadolu (Demirsoy, 1977; Salman, 1978). Türkiye'deki yayılış: Ağrı, Hatay, Erzurum, Konya, Malatya, Nevşehir, Şanlıurfa (Demirsoy, 1977; Salman, 1978; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1997, 2001; Sevgili and Çıplak, 2000). <u>Ekoloji</u>: Ova stebi, Kuru dere yatağı, Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Haziran.

Subgenus: ***Kazakia* Bei-Bienko, 1933**
Bol. Soc. Espan., 33:332, 338. Tip tür: *Kazakia tarbinskyi* Bei-Bienko, 1933

Dociostaurus (Kazakia) brevicollis **(Eversmann, 1848)**
Oedipoda brevicollis Eversmann 1848, Addit. Fisher de Waldheim, Orht. Ross., 11. Tip(ler): SSSR.
Dociostaurus brevicollis (Eversmann).: Uvarov, 1934, Eos, 10:89, "between Ankara and Cheshme-Keupri on r. Kyzyl-Yırmak" (Köprüköy).

İncelenen Materyal: Hisar-Edige, 800m. 23 06 1994 3♂ 1♀; Hisar-Kuşçuali, 900m. 30 06 1994 1♂ 2♀; Ayvatlı-Yeniceli, 950m. 07 07 1995 1♀; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 06 07 1995 1♂; 10 07 1996 1♂ 4♀; Balışeyh 2 km. K, 900m. 12 06 1996 1♂ 2♀, 1♀n; Delice-Baraklı, 600m. 19 06 1996 1♂ 1♀; Kırıkkale 14 km. B, 800m. 19 06 1996 2♂ 4♀; 03 07 1996 2♂ 1♀; Kılıçlar, 800m. 27 06 1996 2♂ 2♀; Köprüköy-Haydardede, 1200m. 26 06 1996 3♂ 1♀; Kireçlik tepesi, 1450m. 26 06 1996 1♀; İğdebeli, 1000m. 26 06 1996 1♂ 5♀, 1♀n; Bedesten-Yahşihan, 850m. 27 06 1996 2♂ 3♀; Keskin-Dağsolaklısı, 1300m. 03 07 1996 1♀; Irmak-Kalecik, 700m. 10 07 1996 2♂; Faraşlı-Alişeyhli, 1150m. 10 07 1996 1♂ 2♀. Yayılışı: Güneydoğu, Doğu ve Orta Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Kafkasya, Orta ve Batı Asya, Güneybatı Sibirya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Soltani, 1978; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Afyonkarahisar, Ağrı, Amasya, Ankara, Antalya Artvin, Balıkesir, Bolu, Burdur, Bursa, Çankırı, Çorum, Elazığ, Erzurum, Eskişehir, Hatay, İzmir, Kahramanmaraş, Kars, Kayseri, Kırklareli, Konya, Malatya, Muş, Nevşehir, Niğde, Tekirdağ, Tokat, Tunceli Yozgat, Zonguldak (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş 1984; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Naskrecki, 1991; Naskrecki ve Ünal, 1995; Ünal, 1997, 1999, 2001; Önder vd., 1999). Ekoloji: Habitat: Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Kuru dere yatağı, Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Haziran-Temmuz.
Not: Bu türü Uvarov (1934) Kırıkkale'de Köprüköy'den kaydetmiştir.

Subgenus: ***Stauronotulus* Tarbinsky, 1940**
Acad. Sci. USSR. Mosc., 28:182. Tip tür: *Dociostaurus hausteini* Bolivar, 1893

Dociostaurus (Stauronotulus) hauensteini hauensteini **(Bolivar, 1893)**
Stauronotus hauensteini Bolivar, 1803, Rev. Biol. N. France, 5: 480. Holotip: ♂, Avrupa.

İncelenen Materyal: Bedesten,1000m. 23 06 1994 1♂ 2♀; 27 06 1996 2♀; Hamzalı, 650m. 13 06 1996 3♂ 2♀; 600m. 12 06 1996 4♂ 4♀; Balışeyh 2km. K, 900m. 12 06 1996 4♂ 3♀, 4♀n; Delice 3km. KD, 600m. 11 07 1996 1♀; Sulakyurt-Akkuyu, 1000m. 13 06 1996 1♀n; Sarıkaya, 1400m. 26 06 1996 1♂; Keklicek-Sarıkaya, 1100m. 29 05 1996 2♂n 2♀n. Yayılışı: Anadolu, Ortadoğu (Ramme, 1951; Karabağ, 1958; Weidner, 1969). Türkiye'deki yayılış: Adana, Ağrı, Ankara, Artvin, Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Eskişehir, Hatay, İçel, Kahramanmaraş, Kars, kayseri, Konya, Malatya, Muş, Nevşehir, Niğde, Sivas, Şanlıurfa, Yozgat (Karabağ, 1958; Weidner, 1969; Karabağ vd., 1971; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990; Güneş 1984; Çıplak ve Demirsoy 1991; Naskrecki and Ünal, 1995; Çıplak vd., 1996; Ünal, 1997, 2001; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Ova stebi, Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Haziran-Temmuz.

Subgenus: ***Notostaurus* Bei-Bienko, 1933**
Bol. Soc. Espan., 33:337, 338. Tip tür: *Stauronotus anatolicus* Krauss, 1896

Dociostaurus (Notostaurus) anatolicus **(Krauss 1896)**
Stauronotus anatolicus Krauss, 1896, Zool. Jahrb. Syst., 9:560. Sintipler: ♂♀ Ankara.

<u>İncelenen Materyal</u>: Kılıçlar-Hisar, 850m. 30 06 1994 2♂; Yukarımahmatlar, 850m 23 06 1994 1♀; Irmak-Kalecik, 700m. 06 07 1995 6♂ 6♀, 1♂n 1♀n; 10 07 1996 5♀; 05 09 1996 1♂; Ayvatlı-Yeniceli, 950m. 07 07 1995 2♂; Işıklar, 900m. 14 09 1995 1♂; 23 08 1996 3♀; İğdebeli, 1000m. 26 06 1996 3♀; 09 08 1996 2♂ 3♀; 28 08 1996 1♀; Bedesten-Yahşihan, 850m. 27 06 1996 2♂ 3♀; Hasandede, 900m. 03 07 1996 3♂ 9♀; Üçevler, 900m. 04 07 1996 1♀, 1♀n; Kılıçlar, 700m. 04 07 1996 1♂ 1♀; Kazmaca-Sulakyurt, 900m. 10 07 1996 1♂ 1♀; Faraşlı-Alişeyhli, 1150m. 14 08 1996 1♂ 1♀; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 14 08 1996 1♀; Küreboğazı, 1400m. 28 08 1996 1♂ 2♀; Köprüköy, 800m. 28 08 1996 3♀; Dinek dağı, 1650m. 03 07 1996 14n; 1500m. 12 09 1996 2♂ 1♀; Bahşili-Hacılar, 900m. 27 06 1996 2♂; Hacılar, 800m. 30 05 1996 2♂n 4♀n. *f. castaneopicta* Krauss, 1896' ya ait örnekler: Irmak-Kalecik, 700m. 06 07 1995 3♀; 10 07 1996 2♂; Kırıkkale 10 km. B, 700m. 19 06 1996 1♀n; İğdebeli, 1000m. 26 06 1996 1♀n; 09 08 1996 1♀; 28 08 1996 1♂; Yeşilyazı-Dağhalilinceli, 900m. 13 06 1996 1♀n; Sarıkaya, 1400m. 26 06 1996 1♂; Bedesten-Yahşihan, 850m. 27 06 1996 1♀n; Dinek dağı, 1650m. 1300m. 03 07 1996 1♂ 2♀; Hacılar, 800m. 30 05 1996 1♀n. <u>Yayılışı</u>: Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Batı Asya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975; Soltani, 1978). Türkiye'deki yayılış: Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Ağrı, Amasya, Ankara, Antalya, Artvin, Balıkesir, Bingöl, Bitlis, Bursa, Çanakkale, Çorum, Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Eskişehir, Hatay, Isparta, İçel, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kars, Kastamonu, Kayseri, Kırklareli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Mardin, Muş, Nevşehir, Niğde, Siirt, Şanlıurfa, Tokat, Tunceli, Yozgat (Karabağ, 1858; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal 1997, 1999, 2001; Önder vd., 1999; Sevgil and Çıplak, 2000). <u>Ekoloji</u>: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Kuru dere yatağı, Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Haziran-Eylül.

Stenobothrus **Fischer, 1853** *s.l.*
Orth. Eur., 1853:296, 313. Tip tür: *Gryllus lineatus* Panzer, 1796

Stenobothrus (s.str.) fischeri **(Eversmann, 1848)**
Oedipoda fischeri Eversmann, 1848, Addit. Fischer de Waldheim, Orth. Ross., 11. Sintipler: ♂♀ SSSR.

<u>İncelenen Materyal</u>: Dinek dağı, 1050m. 08 06 1995 2♂ 1♀; 1650m. 03 07 1996 2♂ 3♀; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 06 07 1995 1♂; 10 07 1996 4♂ 4♀; Yeşilyazı-Dağhalilinceli, 900m. 13 06 1996 19♂ 8♀; Balışeyh 2 km. K, 900m. 12 06 1996 7♂ 4♀, 3♀n; Sulakyurt 6 km. G, 1000m. 12 06 1996 1♂ 1♀; Kulaksız, 1000m. 12 06 1996 1♂, 1♀n; Özdere ormanı, 1100m. 12 06 1996 5♂ 4♀, 1♀n; Kireçlik tepesi, 1300m. 05 06 1996 2♂; 1450m. 26 06 1996 1♂ 3♀; Bedesten, 1000m. 27 06 1996 1♂ 1♀; Keskin-Dağsolaklısı, 1300m. 03 07 1996 1♂; Kılıçlar, 700m. 04 07 1996 1♂; Yediler tepesi, 1500m. 03 07 1996 2♂ 1♀; Köprüköy-Haydardede, 1200m. 30 05 1996 1♂; Hasandede, 900m. 03 07 1996 1♀. <u>Yayılış</u>: Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Kafkasya, Orta ve Batı Asya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Ağrı, Amasya, Ankara, Antalya, Bolu, Çankırı, Çorum, Diyarbakır, Erzurum, İstanbul, Kahramanmaraş, Kars, Konya, Kütahya, Malatya, Mardin, Tokat, Uşak, Yozgat (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996 Naskrecki and Ünal, 1995; Önder vd., 1999; Ünal, 1999, 2001). <u>Ekoloji</u>:

Quercus ormanı ve açıklıkları, Dağ stebi , Taşlık ve kayalık yamaçlar . Ergin fenolojisi: Haziran-Temmuz.

***Stenobothrus (s.str.) zubowskyi* Bolivar, 1899**
Stenobothrus zubowskyi Bolivar, 1899, Ann. Soc. Ent. Belg., 43:588. Tip(ler): Maraş, Yenicekale.

İncelenen Materyal: Yeşilli, 600m. 07 07 1995 1♀; Küçükafşar-Kurtoğlu, 700m. 19 06 1996 1♂ 1♀; Akkuyu-Hamzalı, 800m. 13 06 1996 8♂ 4♀; Sulakyurt-Akkuyu, 13 06 1996 1♂; Küreboğazı, 1100m. 27 06 1996 2♂; Keskin-Dağsolaklısı, 1300m. 03 07 1996 4♂ 3♀; Delice 3 km. KD, 600m. 11 07 1996 1♂; Irmak-Kalecik, 700m. 09 08 1996 1♀; Kırıkkale 10 km. B, 03 07 1996 1♀. Yayılışı: Anadolu, Kafkasya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951). Türkiye'deki yayılış: Ağrı, Ankara, Bingöl, Bursa, Çankırı, Çorum, Erzurum, Kahramanmaraş, Kars, Kayseri, Konya, Muş, Nevşehir, Niğde, Sivas, Tokat (Karabağ, 1958; Weidner, 1969; Demirsoy 1975, 1977; Salman, 1978; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Ünal, 1997, 2001; Önder vd., 1999). Ekoloji: Habitat: Dağ stebi, Ruderal vejetasyon Ergin fenolojisi: Haziran-Ağustos.

***Stenobothrus (s.str.) miramae* Dirsh, 1931**
Stenobothrus miramae, Dirsh, 1931, Bol. Soc. Espan., 31:711. Syntypes: ♂♀ Krım, Karadağ.

İncelenen Materyal: Dinek dağı, 1650m. 23 06 1994 8♂ 5♀; 1050m. 08 06 1995 1♀; Kılıçlar, 800m. 30 06 1994 1♂; 06 07 1995 1♂ 1♀; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 06 07 1995 2♀; 10 07 1996 3♂ 1♀; Köprüköy-Haydardede, 1200m. 05 06 1996 4♂; 26 06 1996 2♂ 3♀; Keklicek-Sarıkaya, 1100m. 29 05 1996 1♂n; Yahşihan, 700m. 27 06 1996 1♂; Balışeyh 2km. K, 900m. 12 06 1996 7♂ 1♀, 1♀n; Ayvatlı-Danacı, 800m. 13 06 1996 1♂; Kırıkkale 10 km. B, 700m. 19 06 1996 1♀; Kırıkkale 14 km. B, 800m. 19 06 1996 1♂ 5♀; Büyükyağlı, 1000m. 19 06 1996 1♂; Tokuş tepesi, 1300m. 13 06 1996 6♂ 1♀; Sarıkaya, 1400m. 26 06 1996 2♂ 1♀; Kireçlik tepesi, 1450m. 26 06 1996 8♂ 6♀; Küreboğazı, 1100m. 27 06 1996 1♂ 3♀; Bedesten, 1000m. 27 06 1996 2♂; Keskin-Dağsolaklısı, 1300m. 03 07 1996 3♂ 1♀; Eroğlu-Uzunlar, 1700m. 03 07 1996 4♂ 4♀; Yediler tepesi, 1500m. 03 07 1996 1♂ 2♀; Delice-Yaylayurt, 1000m. 11 07 1996 3♂. Yayılışı: Anadolu, Kırım, Ukrayna, Batı Kazakistan (Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975; Güneş, 1984). Türkiye'deki yayılış: Adana, Ankara, Malatya (Güneş, 1984; Çıplak, 1992; Ünal, 1999). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar. Ergin fenolojisi: Haziran-Temmuz.

***Omocestus* Bolivar, 1878** *s.l.*
Ann. Soc. Espan., 7:427. Tip tür: *Gryllus Locusta viridulus* Linnaeus, 1758

***Omocestus (s.str.) rufipes* (Zetterstedt, 1821)**
Gryllus rufipes Zetterstedt, 1821, Orth. Suec., 1821:90. Lektotip: ♂ Östergötland, İsveç.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 900m. 07 06 1995 1♂ 1♀; 700m. 04 07 1996 1♀; 11 07 1996 1♂; 23 08 1996 1♀; 800m. 12 09 1996 3♂; Kireçlik tepesi, 1300m. 28 08 1996 1♀. Yayılışı: Kuzeybatı Afrika, Avrupa Balkanlar, Anadolu, Kuzey Kafkasya, Güney Sibirya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'de bilinen yayılışı: Adana, Aydın, Bolu, Bursa, İstanbul, İzmir, Kırklareli, Kocaeli, Sakarya, Samsun, Sinop, Tekidağ (Karabağ, 1958; Weidner, 1969; Demirsoy, 1977; Güneş, 1984; Naskrecki, 1991; Ünal, 1999; Önder vd., 1999). Ekoloji: Habitat: Taşlık ve kayalık yamaçlar, Bataklık vejetasyonu. Ergin fenolojisi: Haziran-Eylül.

***Omocestus (s.str.) nanus* Uvarov, 1934**
Omocestus nanus Uvarov, 1934, Eos, 10:81. Holotip: ♂ "Ankara: Tuz Gölü, Cheshme-Keupri on r. Kyzyl-Yrmak" (Tuz Gölü ve Köprüköy).

<u>İncelenen Materyal</u>: Hisar-Kuşçuali, 900m. 30 06 1994 1♀; Dinek dağı, 1650m. 14 09 1995 4♀; 03 07 1996 1♀, 1♂n 1♀n ; 1500m. 23 08 1996 5♂ 10♀; 12 09 1996 3♂ 1♀; Keskin-Dağsolaklısı, 1300m. 03 07 1996 2♂, 1♂n 2♀n; Bala-Karakeçili, 1000m. 26 09 1996; Eroğlu-Uzunlar, 1700m. 03 07 1996 3♂, 2♂n 5♀n; Dağsolaklısı-Kavlak, 1200m. 03 07 1996 1♂n; Yediler tepesi, 1500m. 03 07 1996 1♀n; Faraşlı-Alişeyhli, 1150m. 10 07 1996 1♀; Delice-Yaylayurt, 1000m. 11 07 1996 5♂ 2♀, 3♂n 3♀n; Irmak-Kalecik, 700m. 09 08 1996 2♂ 2♀; Köprüköy-Haydardede, 1200m. 09 08 1996 1♀; Kılıçlar, 800m. 23 08 1996 1♀; Küreboğazı, 1400m. 28 08 1996 4♂ 2♀; Kazmaca, 1000m. 05 09 1996 1♂ 1♀. <u>Yayılışı</u>: Anadolu (Uvarov, 1934; Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951). Türkiye'deki yayılış: Afyonkarahisar, Ağrı, Ankara, Bingöl, Eskişehir, Erzurum, Kars, Kütahya (Karabağ, 1958; Weidner 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Ünal, 1999). <u>Ekoloji</u>: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, *Cistus laurifolia* topluluğu. Ergin fenolojisi: Haziran-Eylül.
Not: Bu türün tip örneklerinin bir kısmı Uvarov (1934) tarafından Kırıkkale'de Köprüköy'den toplanmıştır.

Subgenus: ***Dirshius* Harz, 1975**
Orthop. Europ., II: 710. Tip tür: *Omocestus haemorrhoidalis* (Charpentier, 1825)

***Omocestus (Dirshius) petraeus* (Brisout de Barneville, 1855)**
Acridium petraeum Brisout, 1855, Bull. Soc. Ent. France, 3(3):114. Lektotip: ♂ "Paris, Lardy", Fransa.
Omocestus petraeus (Brisout).: Uvarov, 1934, Eos, 10:81, "between Ankara and Cheshme-Keupri on r. Kyzyl-Yırmak" (Köprüköy).

<u>İncelenen Materyal</u>: Dinek dağı, 1650m. 14 09 1995 1♀; 1200m. 14 09 1995 1♂ 5♀; 1500m. 23 08 1996 10♂ 8♀; 12 09 1996 8♂ 17♀; Köprüköy-Haydardede, 1200m. 09 08 1996 4♂ 3♀; Kireçlik tepesi, 1300m. 09 08 1996 9♂ 8♀; 28 08 1996 6♂ 2♀; 1100m. 26 09 1996 9♂ 6♀; Özdere ormanı, 1100m. 14 08 1996 3♂ 1♀; 05 09 1996 1♂ 1♀; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 14 08 1996 6♂ 5♀; 05 09 1996 3♂ 2♀; Faraşlı-Alişeyhli, 1150m. 14 08 1996 3♂ 1♀; Alişeyhli-Cingeyli, 1100m. 14 08 1996 1♂; İğdebeli, 1000m. 28 08 1996 1♂; 26 09 1996 1♀; Küreboğazı, 1400m. 28 08 1996 11♂ 13♀; Köprüköy, 800m. 28 08 1996 1♂ 1♀; Kazmaca, 1000m. 05 09 1996 2♂ 2♀; Sulakyurt-Akkuyu, 1000m. 05 09 1996 2♂ 4♀; Haydardede, 1350m. 26 09 1996 3♂ 1♀; Hisar-Bedesten, 1100m. 12 09 1996 1♂ 1♀. <u>Yayılışı</u>: Kuzeyi hariç Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Kafkasya, Güney Sibirya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Afyonkarahisar, Ankara, Bingöl, Bolu, Bursa, Çorum, Erzurum, Erzincan, Eskişehir, İstanbul, İzmir, Kars, Konya, Malatya, Manisa, samsun, Tokat (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1974; Weidner, 1969; Demirsoy, 1977; Salman, 1978; Çıplak vd., 1996; Ünal, 1999, 2001; Önder vd., 1999). <u>Ekoloji</u>: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, *Juniperus-Quercus* karışık ormanı ve açıklıkları, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Ruderal vejetasyon. Ergi fenolojisi Ağustos-Eylül.
Not: Bu türü Uvarov (1934) Kırıkkale'de Köprüköy'den kaydetmiştir.

***Chorthippus* Fieber, 1852** *s.l.*
in Kelch, Orth. Oberschles, 1852:1. Tip tür: *Acrydium albomarginatum* De Geer, 1773

***Chorthippus (s.str.) dorsatus* (Zetterstedt, 1821)**
Gryllus dorsatus Zetterstedt, 1821, Orth. Suec., 1821:82. Sintipler: ♂♀ İsveç.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 800m. 27 06 1996 1♂; 700m. 11 07 1996 3♂ 3♀; Kireçlik tepesi, 1300m. 28 08 1996 1♂. Yayılışı: Avrupa, Balkanlar, Kafkasya, Kuzey ve Doğu Asya, Sibirya (Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Kırıkkale. Bu tür Türkiye için yenidir. Ekoloji: Habitat: Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar. Ergin fenolojisi: Haziran-Ağustos.
Not: Türkiye'den *Chorthippus dorsatus* Zett. kombinasyonu daha önce verildiği halde (Karabağ, 1949; Ramme, 1951) bu kayıtlar sonraki çalışmalarda *Chorthippus dorsatus dichrous* Eversman (Bei-Bienko and Mishchenko, 1951; Karabağ, 1958; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Erman ve Salman, 1990; Çıplak vd., 1996), ya da *Chorthippus dichrous* Eversman (Harz, 1975; Ünal, 1997, 1999, 2001; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000) olarak belirtilmiştir. Buradaki çalışmalarda bahsedilen türün *Chorthippus dichrous* Eversman olduğu anlaşılmaktadır. Harz (1975) *Chorthippus dorsatus* ve *Chorthippus dichrous*'u ayrı türler olarak vermiştir. Ancak yayılışları verilirken, yukarıdaki çalışmalar dikkate alınarak *Chorthippus dichrous*'un Türkiye'de bulunduğu belirtilmiş, *Chorthippus dorsatus*'un yayılışı verilirken ise Türkiye'den bahsedilmemiştir. Bei-Bienko ve Mishchenko (1951) da alttür kategorisinde verdikleri *Chorthippus dichrous*'un Türkiye'de bulunduğunu belirtmişler, ancak *Chorthippus dorsatus*'un yayılışında ise Türkiye'den söz etmemişlerdir.
Bu durumda, farklı taksonlar olan *Chorthippus dichrous* ve *Chorthippus dorsatus* türlerinden bugüne kadar Türkiye'den bilinen *Chorthippus dichrous*'tur. Yapılan detaylı teşhis çalışmalarında *Chorthippus dorsatus* türünün Kırıkkale'de bulunduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla Türkiye için yeni kayıttır. Bu iki tür birbirine çok benzer. Muhtemelen müzelerde bulunan, Türkiye'den toplanmış *Chorthippus dichrous* materyali içerisinde *Chorthippus dorsatus* 'a ait bireyler mevcuttur.

***Chorthippus (s.str.) dichrous* (Eversmann, 1859)**
Oedipoda dichroa Eversmann, 1859, Bull. Soc. Nat. Mosc., 31(1):132. Tip(ler): "Orenburg".
Chorthippus dorsatus dichrous (Eversmann), 1859: Karabağ vd., 1980, Bit. Kor. Bült., 20(1-4):18, Ankara, Sulakyurt, Yeşilyurt.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 800m. 30 06 1994 2♂ 1♀; 950m. 11 05 1994 1♀; 700m. 09 08 1996 1♀; 14 08 1996 1♂ 4♀; 23 08 1996 3♂ 10♀; 800m. 12 09 1996 1♂ 3♀; Özdere ormanı, 1100m. 14 08 1996 1♂ 1♀; Dinek dağı, 1650m. 23 06 1994 2♂; 14 09 1995 9♂ 5♀; 1500m. 23 08 1996 5♂ 1♀; 12 09 1996 2♂ 7♀; Hisar-Edige, 800m. 23 06 1994 1♂ 1♀; Çelebi, 1150m. 26 06 1996 1♂n 1♀n; Köprüköy-Haydardede, 1300m. 26 06 1996 1♀n; 09 08 1996 8♂ 3♀; İzzettin, 800m. 11 07 1996 1♀, 1♀n; Büyükafşar-Yaylayurt, 1150m. 10 07 1996 1♂ 1♀; Sulakyurt-Kalekışla, 900m. 10 07 1996 1♂ 5♀; Irmak-Kalecik, 700m. 09 08 1996 4♂ 3♀; 14 08 1996 16♂ 7♀, 1♂n 1♀n; 05 09 1996 12♂ 13♀; Kılıçlar-Hisar, 850m. 12 09 1996 6♂ 5♀; İğdebeli, 1000m. 09 08 1996 1♂; Kazmaca-Sulakyurt, 900m. 14 08 1996 1♂; Faraşlı-Alişeyhli, 1150m. 14 08 1996 7♂ 9♀; Işıklar, 900m. 23 08 1996 6♂ 1♀; Kireçlik tepesi, 1300m. 28 08 1996 3♂ 6♀; 1100m. 26 09 1996 3♂ 2♀; Hisar-Bedesten, 1100m. 12 09 1996 1♂; Sulakyurt-Akkuyu, 1000m. 05 09 1996 1♀; Köprüköy, 800m. 28 08 1996 1♀. Yayılışı: Orta Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Kafkasya, Batı ve Orta Asya, Batı Sibirya (Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'de bilinen yayılışı: Afyonkarahisar, Ağrı, Ankara, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bingöl, Bitlis, Bolu, Burdur, Bursa, Çankırı, Denizli, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Isparta, İzmir, Kahramanmaraş, Kars, Kastamonu, Kayseri, Kırklareli, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Muş, Nevşehir, Niğde, Sinop, Sivas, Şanlıurfa, Tekirdağ, Tunceli, Van, Yozgat (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Ünal, 1997, 1999, 2001; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat:

Quercus ormanı ve açıklıkları, *Juniperus-Quercus* karışık ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Dağ stebi, Ova stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Bataklık vejetasyonu, Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Mayıs-Eylül.
Not: Bu türü Karabağ vd. (1980) Kırıkkale'de Sulakyurt'tan kaydetmiştir.

***Chorthippus (s.str.) loratus* (Fischer de Waldheim, 1846)**
Oedipoda lorata Fischer de Waldheim, 1846, Orth. Ross. 1846:307. Tip(ler): G. Rusya.
Chorthippus dorsatus loratus (Eversmann).: Uvarov, 1934, Eos, 10:87, "between Ankara and Cheshme-Keupri on r. Kyzyl-Yırmak" (Köprüköy).

İncelenen Materyal: Köprüköy-Haydardede, 1300m. 09 08 1996 7♂. Yayılışı: Orta Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Batı Asya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Amasya, Ankara, Balıkesir, Bingöl, Bitlis, Bolu, Burdur, Bursa, Çankırı, Çorum, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kastamonu, Kaysari, Kırklareli, Kocaeli Manisa, Muş, Nevşehir, Niğde, Rize, Samsun, Siirt, Sinop, Şanlıurfa, Tekirdağ, Tunceli, Van (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1977; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak vd., 1996; Ünal, 1997, 1999; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Dağ stebi. Ergin fenolojisi: Ağustos.
Not: Bu türü Uvarov (1934) Kırıkkale'de Köprüköy'den kaydetmiştir.

***Chorthippus (s.str.) parallelus parallelus* (Zetterstedt, 1821)**
Gryllus parallelus Zetterstedt, 1821, Orth. Suec., 1821:85. Lektotip: İskandinavya.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700m. 30 06 1994 2♂ 1♀; 07 06 1995 4♂ 1♀; 06 07 1995 7♂ 18♀; 20 06 1996 1♂ 3♀; 27 06 1996 9♂ 10♀; 11 07 1996 3♂ 4♀; Özdere ormanı, 1100m. 04 07 1996 2♂ 2♀; Irmak-Kalecik, 700m. 10 07 1996 1♂ 4♀; Kazmaca-Sulakyurt, 900m. 10 07 1996 2♂ 2♀. Yayılışı: Avrupa, Anadolu, Kafkasya, Kuzeybatı Asya, Sibirya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Ağrı, Ankara, Artvin, Balıkesir, Bolu, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Edirne, Elazığ, Erzurum, Eskişehir, Isparta, İçel, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kars, Kırklareli, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Muş, Nevşehir, Niğde, Sakarya, Tunceli, Van (Karabağ, 1858; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984, Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Ünal, 1997, 2001; Önder vd., 1999). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Bataklık vejetasyonu. Ergin fenolojisi: Haziran-Temmuz.

Subgenus: ***Glyptobothrus* Chopard, 1951**
Faun. Fran. Orth., 1951:192. Tip tür: *Gryllus binotatus* Charpentier, 1825

***Chorthippus (Glyptobothrus) brunneus brunneus* (Thunberg, 1815)**
Gryllus brunneus Thunberg, 1815, Mem. Acad. Petersb., 5:249. Sintip: ♀ İsveç.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700m. 24 05 1994 10♂ 12♀; 800m. 30 06 1994 3♂; 750m. 04 11 1994 1♂ 1♀; 900m. 07 06 1995 2♂; 700m. 20 06 1996 1♂; 04 07 1996 1♀; 800m. 23 08 1996 2♂; Kılıçlar-Hisar, 850m. 30 06 1994 6♂ 6♀; Yukarımahmatlar, 850m. 24 05 1994 1♀; 11 05 1995 1♀; Sulakyurt 3km. G, 800m. 24 05 1994 2♂; Dinek dağı, 1650m. 23 06 1994 2♂ 1♀; 1050m. 08 06 1995 1♂ 2♀; 1650m. 14 09 1995 1♂ 4♀; 03 07 1996 1♀; 1500m. 12 09 1996 3♂ 1♀; Işıklar, 900m. 23 05 1996 1♀n; 08 06 1995 3♂; 23 08 1996 1♂ 1♀; Delice, 650m. 29 10 1995 1♂; Irmak-Kalecik, 700m. 07 06 1995 1♂ 1♀; Koçubaba, 1100m. 07 07 1995 1♂ 1♀; Küreboğazı, 1400m. 30 05 1996 3♀; 1100m. 27 06 1996 2♂ 1♀; 1400m. 28 08

1996 2♂; Köprüköy-Haydardede, 1300m. 30 05 1996 1♀; 05 06 1996 7♂ 3♀, 1♀n; 26 06 1996 2♂ 4♀; Konur-Haydardede, 1100m. 05 06 1996 1♂ 3♀; Mehmetbeyobası, 1100m. 06 06 1996 1♂ 1♀, 3♀n; Danacı-Alişeyhli, 1000m. 13 06 1996 1♂; Yeşilyazı-Dağhalilinceli, 900m. 13 06 1996 1♀; Balışeyh 2km. K, 900m. 12 06 1996 11♂ 6♀; Sulakyurt-Akkuyu, 1000m. 13 06 1996 7♂ 6♀, 3♀n; 05 09 1996 1♂ 1♀; Hamzalı, 600m. 13 06 1996 1♂ 2♀; 700m. 12 06 1996 1♂ 1♀; Sulakyurt 6 km. G, 1000m. 12 06 1996 1♀; Kulaksız, 1000m. 12 06 1996 2♂; Özdere ormanı, 1100m. 12 06 1996 2♂ 1♀; Büyükafşar, 900m. 19 06 1996 1♀, 1♀n; Kırıkkale 14 km. B, 800m. 19 06 1996 4♂ 3♀; Kocabaş-Evliyalı, 650m. 19 06 1996 2♂; Büyükyağlı, 1000m. 19 06 1996 3♂, 1♀n; Delice-Baraklı, 600m. 19 06 1996 1♂; Tokuş tepesi, 1300m. 13 06 1996 2♂ 1♀, 1♀n; Sarıkaya, 1400m. 26 06 1996 1♂; Çelebi, 1150m. 26 06 1996 2♂ 6♀; Kireçlik tepesi, 1100m. 26 06 1996 1♂ 1♀; 1300m. 28 08 1996 4♂; 1100m. 26 09 1996 1♀; Bedesten, 1000m. 27 06 1996 1♂ 1♀; İğdebeli, 1000m. 26 06 1996 1♀; 26 09 1996 1♂; Bedesten-Yahşihan, 850m. 27 06 1996 1♂; Bahşili-Hacılar, 900m. 27 06 1996 1♀; Eroğlu-Uzunlar, 1700m. 03 07 1996 1♂ 4♀; Dağsolaklısı-Kavlak, 1200m. 06 06 1996 1♂; 03 07 1996 2♂ 1♀; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 22 05 1996 1♂; 10 07 1996 1♀; 05 09 1996 1♂; Köprüköy, 800m. 28 08 1996 2♂ 2♀; Hisar-Bedesten, 1100m. 12 09 1996 1♀; Karakeçili-Sulubük, 800m. 30 05 1996 1♀n; Danacıobası, 750m. 05 06 1996 1♂; Karaahmetli-Hacılar, 800m. 30 05 1996 1♂; Keklicek-Sarıkaya, 1100m. 29 05 1996 1♀n; Keklicek, 1300m. 29 05 1996 1♀n; Sulubük, 800m. 26 06 1996 1♀. Yayılışı: Kuzey Afrika, Avrupa, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Batı, Doğu ve Orta Asya, Sibirya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Ağrı, Amasya, Ankara, Antalya, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bingöl, Bitlis, Bolu, Burdur, Bursa, Çankırı, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Eskişehir, Giresun, Hatay, Isparta, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kastamonu, Kırklareli, Kocaeli, Konya Malatya, Manisa, Mardin, Muğla, Nevşehir, Niğde, Ordu, Rize, Samsun, Sinop, Şanlıurfa, Tokat, Tunceli, Yozgat (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1977; Salman 1978; Güneş, 1984; Çıplak vd., 1996; Naskrecki, 1991; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1997, 1999, 2001, 2002; Önder vd., 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: bölgede bulunan bütün habitat tiplerinde bulunur. Ergin fenolojisi: Mayıs-Kasım.

***Chorthippus (Glyptobothrus) mollis mollis* (Charpentier, 1825)**
Gryllus mollis Charpentier, 1825, Hor. Ent., 16: 164. Sintipler ♂♀, Avrupa.

İncelenen Materyal: Kılıçlar-Hisar, 850m. 30 06 1994 2♂ 5♀; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 06 07 1995 1♂n; Dinek dağı, 1650m. 23 06 1994 1♂; 14 09 1995 1♂; 1500m. 23 08 1996 1♂ 3♀; 12 09 1996 2♂ 7♀, 1♀n; Kılıçlar, 750m. 04 11 1994 2♀; 800m. 27 06 1996 1♀; 23 08 1996 1♀; Dağsolaklısı-Kavlak, 1200m. 03 07 1996 4♂ 2♀; Irmak-Kalecik, 700m. 09 08 1996 3♂ 2♀, 1♀n; Özdere ormanı, 1100m. 14 08 1996 3♂ 1♀, 1♀n; 05 09 1996 5♂ 5♀; Faraşlı-Alişeyhli, 1150m. 14 08 1996 8♂ 4♀, 3♀n; Işıklar, 900m. 23 08 1996 1♀; Kireçlik tepesi, 1300m. 28 08 1996 5♂ 4♀; 1100m. 26 09 1996 10♂ 10♀; Hisar-Bedesten, 1100m. 23 06 1994 1♂ 1♀; 12 09 1996 1♂; Köprüköy-Haydardede, 1300m. 26 06 1996 1♂. Yayılışı: Avrupa, Anadolu, Kafkasya, Orta ve Batı Asya, Sibirya (Bei-Bienko and Mishchenko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Ağrı, Ardahan, Artvin, Bingöl, Çankırı, Çorum, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Hatay, Kars, Kastamonu, Malatya, Muş, Samsun, Van (Karabağ, 1958; Salman, 1978; Demirsoy, 1975, 1977; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Naskrecki and Ünal, 1995; Çıplak vd., 1996; Önder vd., 1999). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, *Juniperus-Quercus* karışık ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar , Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Haziran-Eylül.

Euchorthippus Tarbinsky, 1925
Rev. Russ. Ent., 19:192. Tip tür: *Oedipoda pulvinata* Fischer de Waldheim, 1846

Euchorthippus pulvinatus (Fischer de Waldheim 1846)
Oedipoda pulvinata Fischer de Waldheim, 1846, Orth. Ross.,1846:305. Tip(ler): Moskova, Rusya.

İncelenen Materyal: Bedesten-Yahşihan, 850m. 12 09 1996 1♂; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 05 09 1996 2♂ 2♀. Yayılışı: Avrupa, Anadolu, Orta ve Batı Asya, Batı Sibirya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Ağrı, Ankara, Artvin, Erzurum, İstanbul, Kars, Kayseri, Konya, Muş, Tunceli (Karabağ, 1958; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Önder vd., 1999; Ünal, 1999). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Dağ stebi. Ergin fenolojisi: Eylül.

OEDIPODINAE Brunner von Wattenwyl, 1882
PHLAEOBINI sensu Shumakov, 1963

Paracinema Fischer, 1853
Orth. Eur., 1853:296, 312. Tip tür: *Gryllus tricolor* Thunberg, 1815

Paracinema tricolor bisignata (Charpentier, 1825)
Gryllus bisignatus Charpentier, 1825, Hor. Ent., 1825:133. Tip(ler): Portekiz, G. Fransa.
Paracinema tricolor (Thunberg): Uvarov, 1934, Eos, 10:94, "between Ankara and Cheshme-Keupri on r. Kyzyl-Yırmak" (Köprüköy).
Paracinema tricolor bisignata (Charpentier), 1825: Karabağ vd., 1980, Bit. Kor. Bült., 20(1-4):15, Ankara, Kırıkkale, Kılınçlar köyü.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700m. 06 07 1995 1♂; 11 07 1996 1♂, 3♂n 3♀n; 14 08 1996 1♂ 2♀; 23 08 1996 1♂ 1♀. Yayılışı: Kuzeybatı Afrika, Güney ve Güneybatı Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Kafkasya, Ortadoğu (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılışı: Adana, Ankara, Bursa, Çorum, Edirne, Elazığ, Eskişehir, Isparta, İstanbul, Kırklareli, Kocaeli, Konya, Niğde, Samsun, Tekirdağ (Karabağ, 1958 Karabağ vd., 1971, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1977; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Önder vd., 1999). Ekoloji: Habitat: Bataklık vejetasyonu. Ergin fenolojisi: Temmuz-Ağustos.
Not: Bu türü Kırıkkale'de, Uvarov (1934) Köprüköy'den, Karabağ vd. (1980) ise Kılıçlar'dan kaydetmişlerdir.

Duroniella Bolivar, 1908
Mem. Soc. Ent. Belg., 14:100. Tip tür: *Phleoba Duronia lucasii* Bolivar, 1881

Duroniella laticornis (Krauss, 1909)
Duronia laticornis Krauss, 1909, Verh. Nat. Ver. Karlsruhe, 21:118,119. Tip(ler): Filistin.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 900m. 07 06 1995 4♂ 9♀; 800m. 06 07 1995 1♂; Kırıkkale 14 km. B, 800m. 07 06 1995 2♀; Hamzalı, 600m. 13 06 1996 2♂ 2♀; Kocabaş-Evliyalı, 650m. 19 06 1996 2♂; Delice-Baraklı, 600m. 19 06 1996 1♀; Çerikli-Tavaözü, 900m. 04 07 1996 2♂; Irmak-Kalecik, 700m. 10 07 1996 2♂ 1♀; Keklicek, 1300m. 29 05 1996 1♂n; Delice 3 km. KD, 600m. 11 07 1996 1♂ 1♀. Yayılışı: Güneydoğu Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Ankara, Bursa, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, İçel, İzmir, Kahramanmaraş, Sakarya (Karabağ 1958; Karabağ vd., 1971; Weidner, 1969; Demirsoy 1977; Güneş, 1984; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1997, 1999; Önder vd., 1999). Ekoloji: Habitat: *Juniperus-Quercus* karışık

ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Haziran-Temmuz.

AIOLOPINI sensu Shumakov, 1963

Aiolopus **Fieber, 1853**
Lotos, 3:100. Tip tür: *Gryllus thalassinus* Fabricius, 1781

Aiolopus thalassinus **(Fabricius, 1781)**
Gryllus thalassinus Fabricius, 1781, Spec. Ins., 1:367. Neotip: ♀ Locarno, Maggia Delta, İsviçre.

İncelenen Materyal: Hisar-Edige 800m. 23 06 1994, 1♂; Kılıçlar, 800m. 23 08 1996 1♀; 700m. 14 08 1996 1♀. Yayılışı: Afrika, Güney, Orta ve Doğu Avrupa, Anadolu, Ortadoğu, Arabistan Yarımadası, Kafkasya, Orta, Batı ve Güney Asya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Hollis, 1968; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Ağrı, Adıyaman, Ankara, Antalya, Aydın, Artvin, Balıkesir, Bingöl, Bursa, Çankırı, Çorum, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Erzurum, Eskşehir, Gaziantep, Hatay, İçel, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kars, Kayseri, Kırklareli, Konya, Manisa, Muğla, Muş, Nevşehir, Niğde, Samsun, Siirt, Tekirdağ, Tunceli (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Naskrecki, 1991; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1997). Ekoloji: Habitat: Galeri ormanı, Bataklık vejetasyonu. Ergin fenolojisi: Haziran ve Ağustos.

Aiolopus strepens **(Latreille, 1804)**
Acrydium strepens Latreille, 1804, Hist. Nat. Crust. Ins., 12:154. Neotip: ♀ Dordogne, les Eysies, Fransa.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 700m. 06 04 1994 2♀; 24 05 1994 5♂ 5♀; 750m. 04 11 1994 2♂ 5♀; 800m. 30 06 1994 1♂, 2♀n; 900m. 02 03 1995 3♂ 1♀; 07 06 1995 1♂ 2♀; 700m. 09 08 1996 1♂; 23 08 1996 1♂; Köprüköy-Haydardede, 1300m. 09 08 1996 1♂ 1♀; Hisar-Edige, 800m. 23 06 1994 2♂ 1♀, 2♀n; Kazmaca, 1000m. 26 04 1996 2♀; Kırıkkale 14 km. B, 800m. 19 06 1996 2♂ 4♀; 23 08 1996 1♂ 4♀; Kırıkkale 10 km B, 700m. 19 06 1996 1♀; Irmak-Kalecik 700m. 05 06 1996 2♂; 14 08 1996 1♂ 1♀; Köprüköy, 800m. 28 08 1996 1♂; Bedesten-Yahşihan, 850m. 12 09 1996 1♀; Kılıçlar-Hisar, 850m. 12 09 1996 3♂; Kireçlik tepesi, 1100m. 26 09 1996 1♂. Yayılışı: Kuzey Afrika, Güney ve Orta Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Batı ve Orta Asya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Hollis, 1968; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Ağrı, Afyonkarahisar,Amasya, Ankara, Antalya, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bingöl, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Denizli, Elazığ, Eskişehir, Hatay, Isparta, İçel, İstanbul, İzmir, Kars, Kırklareli Konya, Kocaeli, Malatya, Manisa, Muğla, Nevşehir, Niğde, Samsun, Sinop, Şanlıurfa, Tekirdağ, Tokat (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak vd., 1996; Naskrecki, 1991; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1997; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Bataklık vejetasyonu. Ergin fenolojisi: Mart-Kasım.

LOCUSTINI sensu Shumakov, 1963

Locusta **Linnaeus, 1758**
Syst. Nat. (ed.10), 1:431. Tip tür: *Gryllus migratorius* Linnaeus, 1758

Bu cins ismi ve tip türü, ICZN tarafından *Locusta* Linnaeus, 1758 ve *Gryllus migratorius* Linnaeus, 1758 olarak kabul edilmiştir (*Official List of Generic Names in Zoology*, 1958: opinion 158 , no: 605).

Locusta migratoria Linnaeus, 1758

Gryllus Locusta migratorius Linnaeus, 1758, Syst. Nat. (ed.10), 1:432. Neotip: ♂ "Kzil-Orda, Solo Tübe", Kazakistan.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 750m. 04 11 1994 1♀; Yahşihan, 700m. 27 06 1996 1♂ 1♀; Irmak-Kalecik, 700m. 10 07 1996 1♂; 05 09 1996 1♀n. Yayılışı: Avrupa, Anadolu, Kafkasya, Orta ve Batı Asya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılışı: Adana, Ankara, Antalya, Artvin, Aydın, Balıkesir, Burdur, Bursa, Çankırı, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Hatay, İçel, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kars, Konya, Kütahya, Manisa, Mardin, Muğla, Niğde, Samsun, Sinop, Şanlıurfa (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1999, 2001; Önder vd. 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: Galeri ormanı, Dağ stebi. Ergin fenolojisi: Haziran-Temmuz ve Kasım.

Oedaleus Fieber, 1853

Lotos, 3:126. Tip tür: *Acrydium nigrofasciatum* De Geer, 1773

Oedaleus decorus (Germar, 1826)

Acridium decorum Germar, 1826, Faun. Ins. Eur., 1826:12. Tip(ler): "Podalia australis", G. Rusya.

İncelenen Materyal: Bedesten-Yahşihan, 850m. 23 06 1994 1♂n 1♀n; 27 06 1996 1♂; 12 09 1996 1♀; Hisar-Edige, 800m. 23 06 1994 1♂n 1♀n (Oda sıcaklığında erginleşme süresi: 2 hafta); Hisar-Kuşçuali, 900m. 30 06 1994 1♂, 2♂n; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 06 07 1995 1♂, 1♂n 2♀n; 10 07 1996 3♂ 1♀; 14 08 1996 3♂ 3♀; 05 09 1996 1♂ 1♀; Yeşilli, 600m. 07 07 1995 9♂ 7♀; Işıklar, 900m. 14 09 1995 1♀; 23 08 1996 2♂ 1♀; Kırıkkale 14 km. B, 800m. 19 06 1996 1♂n 1♀n; 03 07 1996 2♀; Kılıçlar, 800m. 27 06 1996 1♀n; 700m. 04 07 1996 3♂ 1♀; Köprüköy-Haydardede, 1300m. 26 06 1996 1♀n; 09 08 1996 3♂ 1♀; İğdebeli, 1000m. 26 06 1996 1♂n 1♀n; 09 08 1996 1♀; Yahşihan, 700m. 27 06 1996 4♂; Küreboğazı, 1100m. 27 06 1996 1♀n; Kırıkkale 10 km. B, 700m. 03 07 1996 4♂ 3♀, 1♀n; 04 07 1996 1♂ 2♀; 11 07 1996 1♂; 23 08 1996 1♂ 1♀; Dinek dağı, 1300m. 03 07 1996 1♂; 1500m. 23 08 1996 2♂ 1♀; 12 09 1996 1♀; Irmak-Kalecik, 700m. 10 07 1996 2♂ 2♀; 14 08 1996 1♂; Delice 3 km. KD, 600m. 11 07 1996 1♂; Delice-Yaylayurt, 1000m. 11 07 1996 2♂ 1♀; Yukarımahmatlar, 850m. 11 07 1996 1♂; Kireçlik tepesi, 1450m. 26 06 1996 1♀n; 1300m. 09 08 1996 1♂; 28 08 1996 1♂; Hisar-Bedesten, 1100m. 12 09 1996 1♀; Bahşili-Hacılar, 900m. 27 06 1996 1♂n. Yayılışı: Kuzey Afrika, Güney ve Orta Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Orta, Doğu ve Batı Asya, Sibirya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Ağrı, Amasya, Ankara, Antalya, Artvin, Balıkesir, Bilecik, Bitlis, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Denizli Edirne, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Hatay, İçel, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kars, Kayseri, Kırklareli, Konyai Kütahya, Malatya, Manisa, Muğla, Muş, Nevşehir, Niğde, Samsun, Şanlıurfa, Tekirdağ, Tokat, Tunceli, Van, Zonguldak (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Naskrecki, 1991; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1997, 1999; Önder vd. 1999). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, *Juniperus-Quercus* ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Kuru dere yatağı, Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Haziran-Eylül.

Pyrgodera Fischer de Waldheim, 1846

Orth. Ross., 1846:272. Tip tür: *Acrydium armatum* Fischer de Waldheim, 1820

Pyrgodera armata (Fischer de Waldheim, 1820)

Acrydium armatum Fischer de Waldheim, 1820, Ent. Ross., 1:37. Tip(ler): SSSR

İncelenen Materyal: Bedesten, 1000m. 23 06 1994 2♂ 1♀; Kılıçlar-Hisar, 850m. 30 06 1994 1♂; Irmak, 700m. 07 06 1995 1♂; Kavurgalı-Dağsolaklısı, 1100m. 06 06 1996 1♀n; Kırıkkale 6 km. B, 700m. 12 06 1996 1♀; Kırıkkale 14 km. B, 800m. 1♀; Kırıkkale 10 km. B, 700m. 19 06 1996 1♂ 1♀; 03 07 1996 2♂ 2♀; Üçevler, 900m. 03 07 1996 1♂; Yahşihan, 700m. 27 06 1996 2♀; Bedesten-Yahşihan, 850m. 27 06 1996 1♂ 1♀; Kılıçlar, 700m. 04 07 1996 3♂; Gökdere-Kazmaca, 1200m 10 07 1996 2♀. Yayılışı: Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Orta ve Batı Asya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Adıyaman, Ağrı, Amasya, Ankara, Antalya, Artvin, Bingöl, Bitlis, Bursa, Çorum, Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Hakkari, Isparta, İçel, Kahramanmaraş, Kars, Kayseri, Konya, Malatya, Mardin, Muş, Nevşehir, Niğde, Sivas, Şanlıurfa, Tunceli, Van (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Ünal, 1997, 2001; Önder vd. 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Dağ stebi, Ruderal vejetasyon. Ergin fenolojisi: Haziran-Temmuz.

OEDIPODINI Brunner von Wattenwyl, 1882

Oedipoda Latreille, 1829

Regne. Anim., 5:188. Tip tür: *Gryllus caerulescens* Linnaeus, 1758
Bu cins ismi ve tip türü, ICZN tarafından *Oedipoda* Latreille, 1829 ve *Gryllus caerulescens* Linnaeus, 1758 olarakbul kabul edilmiştir (*Official List of Generic Names in Zoology*, 1958: opinion 149, no:584).

Oedipoda caerulescens caerulescens (Linnaeus, 1758)

Gryllus Locusta caerulescens Linnaeus, 1758, Syst. Nat. (ed.10), 1: 432. Tip(ler): "Meridionalibus".

İncelenen Materyal: Kılıçlar-Hisar, 850m. 30 06 1994 1♂; Kılıçlar, 750m. 04 11 1994 1♀; Dinek dağı, 1650m. 14 09 1995 3♂ 2♀; 1500m. 23 08 1996 2♂ 1♀; 12 09 1996 6♂ 4♀; Işıklar, 900m. 14 09 1995 2♀; Kireçlik tepesi, 1300m. 09 08 1996 1♂ 6♀; 28 08 1996 7♂ 3♀; 1100m. 26 09 1996 4♂ 4♀; Faraşlı-Alişeyhli, 1150m. 14 08 1996 1♂; Özdere ormanı, 1100m. 14 08 1996 3♂ 3♀; 05 09 1996 1♂; Alişeyhli-Cingeyli, 1100m. 14 08 1996 1♂ 2♀; Irmak-Kalecik, 700m. 14 08 1996 1♂ 1♀; Kazmaca, 1000m. 05 09 1996 2♀; Küreboğazı, 1400m. 28 08 1996 2♂ 3♀; Köprüköy, 800m. 28 08 1996 1♀; Bala-Karakeçili, 1000m. 26 09 1996 2♂ 1♀. Yayılışı: Kuzey Afrika, Avrupa, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Orta, batı ve Güneybatı Asya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Afyonkarahisar, Ağrı, Amasya, Ankara, Antalya, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bilecik, Bingöl, Bitlis, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Erzurum, Gaziantep, Hatay, İçel, İstanbul, İzmir, Kars, Kastamonu, Kayseri, Kırklareli, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Mardin, Muğla, Muş, Nevşehir, Niğde, Sakarya, Samsun, Sivas, Tekirdağ, Tokat, Trabzon, Tunceli, Yozgat, Zonguldak (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Naskrecki, 1991; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1997, 1999, 2001; Önder vd. 1999). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı

ve açıklıkları, *Juniperus-Quercus* karışık ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Kuru dere yatağı. Ergin fenolojisi: Haziran-Kasım.

Oedipoda aurea **Uvarov, 1923**
Oedipoda miniata ssp. aurea Uvarov, 1923, Ent. Month. Mag., 11(3):32. Sintipler: ♂♀ Filistin.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 800m. 06 07 1995 1♀; 700m. 04 07 1996 1♀; Dinek dağı, 1650m. 14 09 1995 2♂ 3♀; 1500m. 12 09 1996 1♀; Delice-Yaylayurt, 1000m. 11 07 1996 2♀; Özdere ormanı, 1100m. 14 08 1996 5♂ 1♀; 05 09 1996 1♀; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 05 09 1996 1♂; Küreboğazı, 1400m. 28 08 1996 1♂. Yayılışı: Anadolu, Batı Ortadoğu (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975. Türkiye'deki yayılış: Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Ağrı, Amasya, Ankara, Antalya, Balıkesir, Bingöl, Bilecik, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Erzincan, Hatay, Isparta, İçel, İzmir, Kahramanmaraş, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Mardin, Muş, Niğde, Siirt, Şanlıurfa, Tunceli (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1999, 2001; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar. Ergin fenolojisi: Temmuz-Eylül.

Oedipoda miniata miniata **(Pallas, 1771)**
Gryllus miniatus Pallas, 1771, Reis. Russ. Reich., 1:467. Tip(ler): G. Rusya.

İncelenen Materyal: Kılıçlar-Hisar, 850m. 30 06 1994 8♂ 13♀; 12 09 1996 4♂ 2♀; Kılıçlar, 800m. 30 06 1994 8♂ 8♀; 04 11 1994 1♂ 2♀; 06 07 1995 3♂ 7♀; 700m. 20 06 1996 1♂; 800m. 27 06 1996 1♀; 700m. 04 07 1996 5♂ 6♀; 800m. 23 08 1996 2♂ 2♀; 12 09 1996 1♀; Hisar-Kuşçuali, 900m. 30 06 1994 2♂ 3♀; Kırıkkale 3 km. B, 23 06 1994 2♂; Dinek dağı, 1650m. 23 06 1994 2♂; 14 09 1995 1♂; 1500m. 12 09 1996 2♂ 3♀; Yahşihan, 750m. 23 06 1994 1♀n; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 06 07 1995 6♂ 8♀; 10 07 1996 2♂ 3♀; 14 08 1996 3♂ 1♀; 05 09 1996 3♂ 2♀; Irmak-Kalecik, 700m. 06 07 1995 6♀; 05 06 1996 5♂ 2♀; 10 07 1996 4♂ 3♀; 14 08 1996 1♂ 4♀; Bostanlı-Kahyalı, 650m. 07 07 1995 1♂ 2♀; Ayvatlı, 800m. 07 07 1995 2♂; Yeşilyazı, 700m. 07 07 1995 2♂ 2♀; Yeşilli, 600m. 07 07 1995 4♂ 5♀; Kavlak, 1200m. 14 09 1995 2♂ 1♀; Ceridmüminli, 900m. 14 09 1995 3♂ 3♀; Işıklar, 900m. 14 09 1995 3♀; 23 08 1996 5♂; Kırıkkale 6 km. B, 700m. 14 09 1995 1♀; Kırıkkale 14 km. B, 800m. 19 06 1996 6♂ 1♀; 03 07 1996 11♂ 3♀; 23 08 1996 1♂ 1♀; Küreboğazı, 1100m. 27 06 1996 3♂ 2♀, 2♀n; 09 08 1996 3♀; 1400m. 28 08 1996 3♀; İğdebeli, 1000m. 26 06 1996 2♂; 28 08 1996 4♂; 26 09 1996 1♂ 1♀; Bedesten-Yahşihan, 850m. 27 06 1996 10♂ 3♀; 12 09 1996 4♂ 1♀; Kırıkkale 10 km. B, 03 07 1996 5♀; 04 07 1996 1♀; 11 07 1996 1♀; 23 08 1996 2♂ 2♀; Hasandede, 900m. 03 07 1996 2♂ 2♀; Delice 3 km. KD, 11 07 1996 4♂ 2♀; Delice-Yaylayurt, 1000m. 11 07 1996 3♂; Sulakyurt-Kalekışla, 900m. 10 07 1996 2♀; Köprüköy-Haydardede, 1300m. 09 08 1996 1♂; Kireçlik tepesi, 1300m. 09 08 1996 1♀; 28 08 1996 1♀; 26 09 1996 2♂; Alişeyhli-Cingeyli, 1100m. 14 08 1996 2♂ 3♀; Kazmaca-Sulakyurt, 900m. 14 08 1996 1♀; Kazmaca, 1000m. 05 09 1996 3♀; Köprüköy, 800m. 28 08 1996 4♂; Bahşili-Hacılar, 900m. 27 06 1996 1♂ 1♀; İzzettin, 800m. 11 07 1996 1♂; Hisar-Bedesten, 1100m. 12 09 1996 1♀; Bala-Karakeçili, 1000m. 26 09 1996 3♂. Yayılışı: Kuzey Afrika, Akdeniz Ülkaleri, Doğu Avrupa, Anadolu, Ortadoğu, Arabistan Yarımadası, Kafkasya, Batı ve Orta Asya, Güneybatı Sibirya (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılış: Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Ağrı, Amasya, Ankara, Antalya, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bilecik, Bingöl, Bitlis, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Hakkari, Hatay, İçel, İstanbul, İzmir, Kars, Kahramanmaraş, Kırklareli, Kocaeli Konya,

Kütahya, Malatya, Manisa, Mardin, Muğla, Muş, Nevşehir, Niğde, Sakarya, Samsun, Siirt, Sinop, Şanlıurfa, Tekirdağ, Tokat, Tunceli, Van, Yozgat, Zonguldak (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Naskrecki, 1991; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1997, 1999, 2001; Önder vd. 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, *Juniperus-Quercus* karışık ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Kuru dere yatağı, Ruderal vejetasyon, Tarla ve nadas alanları. Ergin fenolojisi: Haziran-Kasım.

***Oedipoda schochi schochi* Saussure, 1884**
Oedipoda schochii Saussure, 1884, Mem. Soc. Geneve, 28(9):148, 153. Tip(ler): SSSR.

İncelenen Materyal: Bala-Karakeçili, 1000m. 26 09 1996 1♂. Yayılışı: Anadolu, Kafkasya, Ortadoğu (Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951). Türkiye'deki yayılış: Ağrı, Ankara, Antalya, Artvin, Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Eskişehir, Kars, Malatya, Muş, Nevşehir, Niğde, Tokat, Van (Karabağ vd., 1980; Demirsoy, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Ünal, 1997, 1999; Önder vd. 1999). Ekoloji: Habitat: Dağ stebi. Ergin fenolojisi: Eylül.

***ACROTYLINI* *sensu* Shumakov, 1963**

***Acrotylus* Fieber, 1853**
Lotos, 3:125. Tip tür: *Gryllus insubricus* Scopoli, 1786

***Acrotylus insubricus insubricus* (Scopoli, 1786)**
Gryllus insubricus Scopoli, 1786, Del. Fau. Flor. Insubr., 1:64. Tip(ler): "Pavia", K. İtalya.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 800m. 06 04 1994 4♂ 3♀; 700m. 04 11 1994 2♂ 5♀; 900m. 02 03 1995 3♂ 1♀; Hisar, 900m. 06 04 1994 1♂ 1♀; Hisar-Bedesten, 1100m. 23 06 1994 1♂ 1♀; İğdebeli, 1000m. 19 04 1994 1♂ 3♀; 28 08 1996 1♀; Köprüköy, 800m. 19 04 1994 1♀; 28 08 1996 1♂ 1♀; Yukarışeyh, 1000m. 19 04 1994 1♂; Armutlu, 950m. 19 04 1994 1♀; Irmak-Kalecik, 700m. 07 06 1995 2♀; Delice 3 km. KD, 26 10 1995 1♀; Bedesten-Yahşihan, 850m. 11 05 1995 1♀; Dinek dağı, 1650m. 14 09 1995 4♀; Kırıkkale 6 km. B, 14 09 1995 3♀; Gökdere, 900m. 26 04 1996 1♂ 1♀; 22 05 1996 1♂ 1♀; Faraşlı, 1100m. 26 04 1996 2♂ 5♀; Kazmaca, 1000m. 26 04 1996 1♂ 5♀; Kavlak, 1200m. 06 06 1996 1♂; Sulakyurt-Akkuyu, 1000m. 13 06 1996 1♀; Hamzalı, 600m. 13 06 1996 1♂; Kırıkkale 14 km. B, 800m. 19 06 1996 2♀; 23 08 1996 1♀; Bedesten, 1000m. 27 06 1996 1♂; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 05 09 1996 1♂; Işıklar, 1000m. 23 08 1996 1♀; Kireçlik tepesi, 1300m. 28 08 1996 1♂ 1♀; 1100m. 26 09 1996 3♂; Kılıçlar-Hisar, 850m. 12 09 1996 1♀; Haydardede, 1350m. 26 09 1996 1♀. Yayılışı: Doğu Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Güneybatı Asya (Ramme, 1951; Bei-Bienko 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılışı: Adana, Afyonkarahisar, Amasya, Ankara, Antalya, Artvin, Bakıkesir, Bilecik, Bingöl, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, Isparta, İçel, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kastamonu, Kars, Kayseri, Kırklareli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Mardin, Muş, Nevşehir, Niğde, Sakarya, Samsun, Siirt, Sinop, Şanlıurfa, Tekirdağ, Tokat, Trabzon, Tunceli, Van (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Naskrecki, 1991; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1997, 1999, 2001; Önder vd. 1999; Sevgili and Çıplak,

2000). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, *Juniperus-Quercus* karışık ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Dağ stebi, Ova stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Kuru dere yatağı, Ruderal vejetasyon, Tarla ve nadas alanları. Ergin fenolojisi: Mart-Haziran ve Ağustos-Kasım.

SPHINGONOTINI sensu Shumakov, 1963

Sphingonotus Fieber, 1852 *s.l.*

in Kelch, Orth. Oberschles., 1852:2. Tip tür: *Gryllus Locusta caerulans* Linnaeu, 1767

Sphingonotus (s.str.) theodori theodori Uvarov, 1923

Sphingonotus coerulans theodori Uvarov, 1923, Bull. Soc. R. Ent. Egypte, 1923:195. Holotip: ♀ "Jericho, Wadi Kelt", Filistin.

İncelenen Materyal: Köprüköy-Haydardede, 1300m. 09 08 1996 1♂ 2♀; Köprüköy, 800m. 28 08 1996 1♂; Küreboğazı, 1400m. 28 08 1996 1♂. Yayılışı: Anadolu, Ortadoğu, Sina Yarımadası (Mishchenko, 1936; Ramme 1951; Bei-Bienko, 1951). Türkiye'deki yayılış: Ankara, Eskişehir, Gaziantep, Konya, Malatya, Manisa Nevşehir, Niğde, Şanlıurfa, Uşak (Karabağ, 1958; Weidner, 1969; Demirsoy, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Ünal, 1997, 1999; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: *Quercus* ormanı ve açıklıkları, Taşlık ve kayalık yamaçlar. Ergin fenolojisi: Ağustos-Eylül.

Sphingonotus (s.str) pilosus Saussure, 1884

Sphingonotus pilosus Saussure, 1884, Mem. Soc. Geneve, 28(9):201.Type: ♀ "Shakhrud", K. İran.

İncelenen Materyal: Gökdere-Kazmaca, 1200m. 05 09 1996 1♂. Yayılışı: Anadolu, Kafkasya, Güneybatı Asya (Mishchenko, 1936; Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951). Türkiye'deki yayılış: Ağrı, Amasya, Ankara, Bitlis, Çankırı, Çorum, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Gümüşhana, Isparta, Kahramanmaraş, Kars, Kayseri, Konya, Malatya, Manisa, Muğla, Muş, Nevşehir Niğde, Şanlıurfa, Tunceli (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996; Ünal, 1997, 1999, 2001; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekolojisi: Habitat: Taşlık ve kayalık yamaçlar. Ergin fenolojisi: Eylül.

Sphingonotus (s.str.) rubescens rubescens (Walker, 1870)

Oedipoda rubescens Walker, 1870, Zoologist, 5(2):2301. Holotip: ♂ Mısır.

İncelenen Materyal: Işıklar, 900m. 23 08 1996 3♂ 5♀; 14 09 1996 3♀. Yayılışı: Kanarya Adaları, Kuzey Afrika, Güneybatı, Güneydoğu ve Doğu Avrupa, Anadolu, Ortadoğu, Arabistan Yarımadası, Sina Yarımadası, Kafkasya, Batı, Orta ve Güney Asya (Mishchenko, 1936; Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Harz, 1975). Türkiye'deki yayılışı: Erzincan, Erzurum, Hatay, İzmir, Kars, Malatya, Manisa, Muş, Nevşehir (Karabağ, 1958; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Çıplak vd., 1996; Naskrecki and Ünal, 1995; Ünal, 1997; Sevgili and Çıplak, 2000). Ekoloji: Habitat: Kuru dere yatağı. Ergin fenolojisi: Ağustos-Eylül.

Sphingonotus (s.str.) caerulans exornatus Nedelkov, 1907

Sphingonotus coerulans var. exornatus Nedelkov, 1907, Period. Spis. Bulgarsk. Knizhn. Druzh., 68:422. Sintipler: ♂♀ "Burgas", Bulgaristan.

İncelenen Materyal: Kılıçlar, 800m. 30 06 1994 1♂ 1♀; 750m. 04 11 1994 1♀; 700m. 04 07 1996 2♂ 2♀; 800m. 23 08 1996 2♀; Kılıçlar-Hisar, 850m. 30 06 1994 5♂ 1♀; 11 08 1994 1♂; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 06 07 1995 4♂; 05 09 1996 1♂ 1♀. Yayılışı: Güneydoğu Avrupa, Balkanlar, Anadolu, Kırım (Mishchenko, 1936; Bei-Bienko, 1951; Karabağ, 1958). Türkiye'deki yayılış: Ankara, Elazığ, İstanbul, İzmir, Malatya, Muğla, Niğde, Tunceli (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971; Weidner, 1969; Demirsoy, 1977; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996). Ekoloji: Habitat: Taşlık ve kayalık yamaçlar, Kuru dere yatağı. Ergin fenolojisi: Haziran-Eylül ve Kasım.

***Sphingonotus (s.str.) nebulosus anatolicus* Uvarov, 1930**

Sphingonotus nebulosus anatolicus Uvarov, 1930, Eos, 6:366. Holotip: ♂ Ankara.

İncelenen Materyal: Hisar, 900m. 30 06 1994 1♂; Hisar-Kuşçuali, 900m. 30 06 1994 1♂ 2♀; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 06 07 1995 1♂ 4♀; 05 09 1996 2♂; Kılıçlar, 800m. 06 07 1995 1♂; 700m. 04 07 1996 1♂; Bostanlı-Kahyalı, 650m. 07 07 1995 3♂ 4♀; Irmak-Kalecik, 700m. 10 07 1996 1♂. Yayılışı: Anadolu (Uvarov, 1930; Mishchenko, 1936; Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951). Türkiye'deki yayılış: Adana, Afyonkarahisar, Ağrı, Amasya, Ankara, Antalya, Bitlis, Çorum, Edirne, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Kahramanmaraş, Kars, Kayseri, Konya, Malatya, Muğla, Nevşehir, Niğde, Sivas (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Önder vd. 1999; Ünal, 1997, 1999, 2001). Ekoloji: Habitat: Taşlık ve kayalık yamaçlar, Kuru dere yatağı. Ergin fenolojisi: Haziran-Temmuz ve Eylül.

***Sphingonotus (s.str.) turcicus turcicus* Uvarov, 1930**

Sphingonotus turcicus Uvarov, 1930, Eos, 6:367. Type: ♀ "Tekye koi", D. Ankara.
Sphingonotus turcicus Uvarov.: Uvarov, 1934, Eos, 10:96, "between Ankara and Cheshme-Keupri on r. Kyzyl-Yırmak" (Köprüköy).

İncelenen Materyal: Dinek dağı, 1650m. 14 09 1995 1♂; 1500m. 23 08 1996 2♂; 12 09 1996 3♂ 5♀; Işıklar, 900m. 14 09 1995 1♀; Kırıkkale 6 km. B, 700m. 14 09 1995 1♂ 8♀; Kireçlik tepesi, 1300m. 09 08 1996 1♂ 2♀; 1100m. 26 09 1996 2♀ Alişeyhli-Cingeyli, 1100m. 14 08 1996 1♂; Irmak-Kalecik, 700m. 14 08 1996 3♀; 05 09 1996 1♂; Gökdere-Kazmaca, 1200m. 05 09 1996 1♀; Hisar-Bedesten, 1100m. 12 09 1996 2♂ 3♀; Bala-Karakeçili, 1000m. 26 09 1996 4♂ 2♀. Yayılışı: Kuzey Afrika, Anadolu, Ortadoğu, Kafkasya, Orta Asya, Kıbrıs (Uvarov, 1930; Mishchenko, 1936; Ramme, 1951; Bei-Bienko, 1951; Türkiye'deki yayılış: Afyonkarahisar, Ağrı, Ankara, Artvin, Burdur, Bursa, Çankırı, Çorum, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, İçel, İzmir, Kastamonu, Kayseri, Konya, Malatya, Muş, Nevşehir, Niğde, Şanlıurfa, Tokat (Karabağ, 1958; Karabağ vd., 1971, 1974, 1980; Weidner, 1969; Demirsoy, 1977; Salman, 1978; Güneş, 1984; Erman ve Salman, 1990; Çıplak vd., 1996; Önder vd. 1999; Ünal, 1997, 1999, 2001). Ekoloji: Habitat: Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar, Kuru dere yatağı. Ergin fenolojisi: Ağustos-Eylül.
Not: Bu tür Kırıkkale'de Uvarov (1934) tarafından Köprüköy'den kaydedilmiştir.

SONUÇLAR

Fauna: Kırıkkale'den 8 familya, 51 cins ve 90 tür ve alttüre ait 4200 örnek yakalanmıştır. 69 tür ve alttür Kırıkkale için, *Chorthippus dorsatus* ise Türkiye faunası için yeni kayıttır.

Omocestus rufipes ve *Platycleis (Tesellana) nigrosignata* türleri İç Anadolu Bölgesinden ilk kez kaydedilmiştir. Sadece tip yerinden bilinen *Glyphotmethis sevketi* Kırıkkale'de tespit edilmiştir.

Çalışma bölgesinde yakalanan bir çok nimfin teşhisi, sadece cins ve altcins seviyesinde yapılabilmiştir. Ancak bu nimflerin Kırıkkale'den tespit edilen türlere ait olduğu, bunların dışında farklı bir taksonun nimfi olmadığı sonucuna varılmıştır.

Kırıkkale'den daha önce kaydı verilen 21 tür, bulgular bölümünde ilgili referansları ile birlikte belirtilmiştir.

Türkiye'de kaydı olan ancak Demirsoy (1977) tarafından Türkiye müzelerinde örneğinin bulunmadığı belirtilen *Truxalis eximia*'ya ait çalışma bölgesinden çok sayıda örnek toplanmıştır. Türkiye'de 1977'den sonra yayınlanan çalışmalarda da bu türe ait bir kayıt verilmemiştir. Bu durumda, Kırıkkale'den toplanan bu örnekler ayrı bir bilimsel değere sahiptir.

Uvarov (1934) *Omocestus nanus* türünü, Köprüköy (Kırıkkale) ve Tuz Gölü'nden (Ankara) yakaladığı örneklere dayanarak tanımlamıştır. Bu çalışmada Kırıkkale'nin birçok yerinden bol miktarda örnek toplanmasına rağmen, Köprüköy'deki *Omocestus nanus* populasyon yoğunluğu oldukça düşük bulunmuştur.

Sphingonotus turcicus Uvarov (1930) tarafından, 1909 yılında Thompson'un, Ankara'nın doğusundan, 6-7 saat mesafede Tekye Köy'den yakaladığı örneklere dayanılarak tanımlanmıştır. O zamanki ulaşım koşulları göz önüne alındığında bu türün tip yeri Kırıkkale olabilir. Ancak bugün Tekye Köy adıyla bir yer bölgede bulunamamıştır. Köyün isminin değişmiş olması muhtemeldir ya da bu köy Kırıkkale il sınırlarından biraz daha Doğuda olabilir. Çalışma alanında *Sphingonotus turcicus* türüne ait bol miktarda örnek toplanmıştır.

Çalışma bölgesinden yakalanan çok sayıdaki *Glyphotmethis sp.* örneği renk ve desenlerinde olduğu kadar dış morfolojik özelliklerinde de çok varyasyon gösterir. Cejchan (1965) bu cinsin revizyonunu yaparken Kırıkkale'den toplanmış bir seri materyali aynı nedenlerden dolayı teşhis edememiştir. Çalışma alanından çok sayıda toplanmış örnek, bu sorunun çözümünde yeterli olmamıştır. Problemin örnek sayısından ziyade, geniş bir bölgede, tip lokalitelerinden de toplanacak bol materyale dayalı bir revizyon çalışmasıyla çözümü mümkün olabileceği düşünülmüştür. Yazar tarafından bu amaçla yürütülen revizyon çalışması tamamlandığında sorun büyük ölçüde açıklığa kavuşacaktır.

Türlerin çalışma alanındaki yayılışları değerlendirildiğinde, *Isophya schneideri*, *Platycleis* (*Incertana) persica, Scotodrymadusa turcica, Stenobothrus zubowskyi, Stenobothrus miramae* ve *Oedipoda aurea* türleri diğerlerine oranla daha nadir olarak bulunur.

Çalışma bölgesinden tespit edilen *Isophya nervosa, Poecilimon uvarovi, Poecilimon glandifer, Saga cappadocica, Platycleis (Montana) taurica, Pezodrymadusa angorensis, Scotodrymadusa turcica, Rhacocleis turcica, Callimenus dilatatus, Glyphotmethis escherichi, Glyphotmethis sevketi, Glyphotmethis inermis, Paranocaracris rubripes bodenheimeri, Dociostaurus (s.str.) salmani, Dociostaurus (Stauronotulus) cappadocicus, Omocestus nanus, Sphingonotus nebulosus anatolicus* ve *Sphingonotus turcicus* taksonları Türkiye için endemiktir. Kırıkkale'de bulunan türler arasında, endemizm oranı %20,2'dir.

Taksonomi: Nominat familya grubu ismi, farklı kategorilerde kullanıldığı durumlarda dahi aynı yazar ve yayın tarihini taşır (ICZN, madde: 36/a)

Tanımlanan bilimsel isimlerden, kurallara uygun olarak kurulan, en eski tarihli olan geçerlidir (ICZN, madde: 23)

Bugüne kadar yanlış kullanılan ve bu çalışmada geçen bazı familya grubu isimleri ICZN'nin yukarıdaki kurallarına göre yeniden değerlendirilmiştir. Aşağıda bu düzeltmeler verilirken şu şekilde ifade edilmiştir: Önce taksonun kurallara uygun adı, yazarı ve yayın tarihi belirtilmiştir. Bunun altında sinonim olarak, yanlış bir yazara atfedilen (veya takson adının o yazar tarafından kurulduğuna inanılan) familya grubu isimleri ve bunları çalışmalarında

kullanan, Türkiye ve yakın çevresiyle ilgilenmiş araştırıcıların söz konusu yayınları birlikte verilmiştir. Hatanın kaynaklarından biri, daha önce bilinen bir takson adının, kategori değişikliği yapılması halinde bu değişikliği yapan araştırıcının, taksonun yazarı olarak verilmiş olmasıdır.

Tettigoniidae Stoll, 1787
= *Tettigoniidae* Krauss, 1902 (Harz, 1969; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996)

Tettigoniinae Stoll, 1787
= *Tettigoniinae* sensu Uvarov, 1924 (Harz, 1969; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991)

Phaneropterinae Burmeister, 1838
= *Phaneropterinae* sensu Kirby, 1906 (Harz, 1969; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991)

Conocephalinae Stal, 1874
= *Conocephalinae* Kirby, 1906 (Harz, 1969; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990)

Gryllidae Latreille, 1802
= *Gryllidae* sensu Bolivar, 1878 (Harz, 1969; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Gümüşsuyu, 1981; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996)

Gryllinae Latreille, 1802
=*Gryllinae* sensu Saussure, 1893 (Harz, 1969; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Gümüşsuyu, 1981; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991)

Gryllini Latreille, 1802
=*Gryllini sensu* Saussure, 1893 (Harz, 1969; Gümüşsuyu, 1981)

Gryllina Latreille, 1802
=*Gryllina sensu* Saussure, 1893 (Harz, 1969; Gümüşsuyu, 1981)

Oecanthinae Saussure, 1877
= *Oecanthinae* Kirby, 1906 (Harz, 1969; Salman, 1978; Gümüşsuyu, 1981; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991)

Nemobiinae Saussure, 1877
= *Nemobiinae* Houlb., 1927 (Harz, 1969; Salman, 1978)

Gryllotalpidae Saussure, 1870
= *Gryllotalpidae* Brunner von Wattenwyl, 1882 (Harz, 1969; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996)

Trydactylidae Saussure, 1877
= *Trydactylidae* Brunner von Wattenwyl, 1882 (Weidner, 1969; Demirsoy, 1977; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996)

Trydactylinae Saussure, 1877
= *Trydactylinae* Günther, 1979 (syn.nov.)

Tetrigidae sensu Uvarov, 1938
Tetriginae sensu Uvarov, 1938
=*Tetrigidae sensu* Uvarov, 1940 ve *Tetriginae* sensu Uvarov, 1938 (Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996)

Acrididae MacLeay, 1819
=*Acrididae* sensu Walker, 1870 (Weidner, 1969, 1979; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996)

Acridinae MacLeay, 1819
= *Acridinae* sensu Swains, 1840 (Weidner, 1969; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996)

Pamphaginae Stal, 1873
= *Pamphaginae* sensu Brunner von Wattenwyl, 1900 (Weidner, 1969; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996)

Eyprepocnemidinae Uvarov, 1921
= *Eyprepocnemidinae* sensu Dirsh, 1961 (Weidner, 1969; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990)
= *Euprepocnemidinae sensu* Dirsh, 1951 (Demirsoy, 1977; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996)

Calliptaminae sensu Uvarov, 1922
= *Calliptaminae* sensu Dirsh, 1961 (Weidner, 1969, 1979; Demirsoy, 1977; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996)

Cyrtacanthacridinae Kirby, 1902
= *Cyrtacanthacridinae* sensu Kirby, 1910 (Weidner, 1969; Demirsoy, 1977; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990; Çıplak vd., 1996)

Gomphocerinae sensu Uvarov, 1958
= *Gomphocerinae* sensu Uvarov, 1966 (Weidner, 1969; Demirsoy, 1975; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990)

Oedipodinae Brunner von Wattenwyl, 1882
= *Oedipodinae* sensu Brunner von Wattenwyl, 1900 (Weidner, 1969; Demirsoy, 1975, 1977; Salman, 1978; Erman ve Salman, 1990; Çıplak ve Demirsoy, 1991; Çıplak vd., 1996)

Son yıllarda ortaya çıkan eski kaynaklara göre bazı familya grubu taksonlarının yazarlarında ve tarihlerde değişiklikler olmuştur. Ayrıca hala kesin olmayan bazı taksonların yazarları elde edilebilen en eski kaynakların yazarlarına atfedilerek burada verilmiştir (örnek olarak, *Chorthippini sensu* Shumakov, 1963).
Günther (1979) çalışmasında, altfamilya kategorisinde *Tridactylinae*'yi teklif etmiştir. Ancak Bu ismi, Saussure familya kategorisinde, 1877 yılında kullanmıştır. Bu durumda *Tridactylinae* Günther (1979), *Tridactylinae* Saussure, 1877'nin genç sinonimidir.

Ekoloji: Habitat: Çalışma bölgesinde tespit edilen 11 farklı habitat tipinde bulunan tür sayıları aşağıda verilmiştir.
Quercus ormanı ve açıklıkları: 39 tür ve alttür yakalanmıştır. Bunlar aynı zamanda çeşitli habitat tiplerinde bulunabildiğinden, bölgedeki *Quercus* ormanları için karakteristik sayılabilecek bir çekirge türünden bahsedilemez. *Juniperus-Quercus* karışık ormanı ve açıklıkları: 17 tür ve alttür yakalanmıştır. Bunlar aynı zamanda çeşitli habitat tiplerinde bulunabildiğinden önceki grup ile aynı şekilde değerlendirilebilir. Galeri ormanı: 41 tür ve alttür yakalanmıştır. Bunlardan *Xya variegata* ve *Tetrix bolivari* sadece bu habitat tipinde bulunmuştur. Diğerleri ise farklı habitat tiplerinde bulunabilmektedir. Dağ stebi: 52 tür ve alttür yakalanmıştır. Bunlardan *Poecilimon uvarovi, Tartarogryllus tartarus, Glyphotmethis sevketi* ve *Oedipoda schochi* sadece bu habitat tipinde yaşamaktadır. Diğer türler ise, farklı habitat tiplerinde bulunabilmektedir. Ova stebi: 6 tür ve alttür yakalanmıştır. Bunlar aynı zamanda çeşitli habitat tiplerinde bulunabilmektedir. Taşlık ve kayalık yamaçlar: 38 tür ve alttür yakalanmıştır. Bunlardan *Sphingonotus pilosus* çalışma alanında sadece bu tip habitatta tespit edilmiştir. Diğerleri ise farklı habitat tiplerinde bulunabilmektedir. Kuru dere yatağı: 18 tür ve alttür yakalanmıştır. Bunlardan *Sphingonotus rubescens* türü sadece bu habitat tipinde yakalanmıştır. Diğer türler, farklı habitatlarda bulunabilmektedir. Bataklık vejetasyonu: 25 tür ve alttür yakalanmıştır. Bunlardan *Poecilimon glandifer, Ruspolia nitidula, Modicogryllus (Eumodicogryllus) bordigalensis, Modicogryllus (s.str) frontalis, Calliptamus italicus* ve *Paracinema tricolor* türleri sadece bu habitat tipinde tespit edilmiştir. Diğerleri ise farklı habitat tiplerinde bulunabilmektedir. Ruderal vejetasyon: 36 tür ve alttür yakalanmıştır. Bunlardan *Platycleis* (*Montana) taurica, Platycleis (Incertana) persica, Acheta domestica* türleri sadece bu habitat tipinde yakalanmıştır. Diğer türler, farklı habitatlarda bulunabilmektedir. Tarla ve nadas alanları: 10 tür ve alttür yakalanmıştır. Bunlar aynı zamanda çeşitli habitat tiplerinde bulunabildiğinden bu habitatı karakterize eden bir çekirge türü belirlenememiştir. *Cistus laurifolia* topluluğu: 5 tür ve alttür yakalanmıştır. Önceki grupta olduğu gibi, bu türler aynı zamanda çeşitli habitat tiplerinde bulunabildiğinden *Cistus* topluluğu için karakteristik bir çekirge türü bulunmamaktadır.
Sonuç olarak, Kırıkkale'de yaşayan Orthopterlerden 17 tür ve alttür belirli bir habitatı tercih ederken (*stenotop*), geriye kalan 73 tür ve alttür çeşitli habitatlara uyum sağlamıştır (*eurytop).* Bulunan türlerin çoğu *Quercus* ormanı ve açıklıkları, *Juniperus-Quercus* ormanı ve açıklıkları, Galeri ormanı, Dağ stebi, Taşlık ve kayalık yamaçlar gibi doğal habitatları seçmelerine rağmen, tarla ve nadas alanları gibi antropojen ortamları fazla tercih etmemektedirler. Kırıkkale'de yaygın olan kültür alanları ve buralardaki yoğun ilaçlamalar türlerin böyle yerlerde barınmasına imkan vermemektedir. Bugün Kırıkkale'de yaygın kültür alanlarının arasında kalmış doğal alanlardan sadece orman örtüsü kısmen koruma altındadır. Dağ stebi, otlatma, tarla açma ve erozyon şeklindeki tahribatlarla hızla yok olmaktadır. Tedbir alınmadığı takdirde, bu yaşam alanları içinde yaşayan türlerle birlikte, yakın gelecekte yok olacaktır. Doğal habitat olmasına rağmen ova stebi ve *Cistus laurifolia* topluluğu Orthopter'lerin tercih etmedikleri habitat tipleridir. Bunun yanında doğal olmayan ruderal vejetasyon ise tercih edilen bir habitat tipi olarak belirlenmiştir.

Fenoloji: Kırıkkale'de çalışma alanında yapılan tespitlerde, yakalanan türlerin aylara göre sayısal dağılımı, erginler göz önüne alınarak, Çizelge 1'de verilmiştir.

Çizelge 1. Türlerin aylara göre sayısal dağılımı

Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım
4	8	15	54	61	45	37	8	8

Kırıkkale'de Haziran, Temmuz, Ağustos ve Eylül ayları, ergin bireyler açısından tür yoğunluğunun en fazla olduğu aylardır. Mart, Nisan, Mayıs, Ekim ve Kasım aylarında ise yoğunluk oldukça azalmaktadır. Mart-Nisan ve Ekim-Kasım aylarında erginleri bulunan *Depressotetrix depressa, Xya variegata, Acrotylus insubricus, Aiolopus strepens* türleri kışı ergin olarak geçirirler. *Ensifera*'ya ait olan türlerin erginleri genellikle Mart-Ağustos aylarında bulunmasına karşılık, *Caelifera'*nın türlerinin erginleri daha çok Haziran-Kasım aylarında bulunmuştur. Bu iki alttakımın türleri fenolojik olarak birbirlerinden kısmen ayrılmaktadır.

Kırıkkale'de arazi çalışmalarının yapıldığı 3 yıl boyunca (1994-1996) herhangi bir çekirge salgını veya zararı olmamıştır.

KAYNAKLAR

Bei-Bienko, G.Ya and Mishchenko, L. L., 1951, *Fauna of the U.S.S.R. Locusts and Grasshoppers of the U.S.S.R. and Adjacent Countries.* Part 1. Zoological Institute of the U.S.S.R. Academy of Sciences, 38: 400.

Bei-Bienko, G.Ya and Mishchenko, L. L., 1951, *Fauna of the U.S.S.R. Locust and Grasshoppers of the U.S.S.R. and Adjacent Countries.* Part 2. Zoological Institute of the U.S.S.R. Academy of Sciences, 40: 291.

Bei-Bienko, G.Ya., 1954, *Fauna of the U.S.S.R. Phaneropterinae, Tettigonioidea: Orthoptera).* Zoological Institute of the U.S.S.R. Academy of the Sciences., 59:375.

Cejchan, A., 1965, A Preliminary revision of the genus *Glyphotmethis* Bei-Bienko (Orthoptera: Pamphagidae). *Ent. Mus. nat. Pragae*, 36: 451-490.

Cejchan, A., 1964, A New *Glyphotmethis* (Orthoptera, Pamphagidae) from Turkey. *Acta Soc. Ent. Cechosloveniae,* 61(3): 220-223.

Cejchan, A., 1983, Results of the Czechoslovak-Iranian Entomological Expeditions to Iran 1970, 1973 and 1977. Together with results of collections made in Anatolia, Orthoptera s.str., Tetrigoidea, Tetrigidae. *Acta Ent. Mus. Nat. Pragae,* 41: 25-28.

Çıplak, B., Demirsoy, A., 1991, Arguvan (Malatya) ve çevresinde Orthoptera (Insecta) Faunasının incelenmesi. *Doğa-Tr. J. of Zoology* 15:98-114.

Çıplak, B., Demirsoy, A. ve Bozcuk, A. N., 1996, Malatya ve civarı Caelifera (Orthoptera) faunası. *Tr. J. of Zoology*, 20: 17-31.

Çıplak, B., Demirsoy, A. ve Bozcuk, A.N., 1996, Malatya ve civarı Ensifera (Orthoptera, Insecta) faunası. *Tr. J. of Zoology*, 20: 247-254.

Çıplak, B., Heller, K.-G., Demirsoy, A., 2002, Review and key to species of *Platycleis* from Turkey (Orthoptera: Tettigoniidae) with descriptions of *Yalvaciana* subgen.n. and two new species. *J. Nat. Hist.,* 36: 197-236.

Demirsoy, A., 1975, *Erzurum bölgesi Orthoptera (Insecta) faunasının tesbiti ve taksonomik incelenmesi.* Atatürk Ünv. Fen Fak. yayınları. 39: 1-122.

Demirsoy, A.,1977, *Türkiye Caelifera (Insecta, Orthoptera) faunasının tesbiti ve taksonomik incelenmesi* (1). Atatürk Ünv. Fen Fak. yayınları. 80:1-25.

Demirsoy, A., 1979, Beitrage zur Kenntnis der Caeliferafauna Anatoliens: Neu Arten, Unterarten und Synonyme sowie für dei Türkei neu festgestellte Arten. *Ent. Mitt. Zool. Mus. Hamburg*, 6(106): 267-285.

Dirsh, V.M., 1954, Revision of species of the genus *Acrida* Linne. *Bull. Soc. Fouad Ier Entom*., 38: 107-160.

Erman, O., Salman, S., 1990, Elazığ ili Orthoptera (Insecta) Faunası. *X. Ulusal Biyoloji Kongresi,* 109-119.

Gorochov, A.V., 1984, Towards the fauna of Crickets (Orthoptera, Gryllidae) of the Transcaucasus. *Bull. Acad. Sci. Georgian SSR,* 114(3): 621-624.

Gorokhov, A.V., 1984, A new subgenus of the genus *Pteronemobius* Jac. and some new species of the tribe Pteronemobiini (Orthoptera,Gryllidae). *Dt. ent. Z., N.F.*, 31(4-5):241-248.

Gorochov, A.V., 1996, New and little known crickets from the collection of the Humboldt University and some other collections (Orthoptera: Grylloidea). Part I. *Zoosystematica Rossica,* 4(1): 81-114.

Gümüşsuyu, İ., 1968, Ankara-Güdül bölgesinin Orthoptera faunası üzerinde sistematik araştırmalar. *Bitki Koruma Bülteni*, 8(2): 115-124.

Gümüşsuyu, İ., 1981, *Türkiye Gryllidae (Orthoptera) faunası üzerine sistematik çalışmalar ile türlerin habitat ve davranışlarına ait gözlemler.* Ankara Bölge Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü, araştırma eserleri serisi, no. 42.

Gümüşsuyu, İ., 1983, Türkiye Tridactylidae (Orthoptera: Caelifera) türleri üzerine sistematik çalışmalar. *Türk. Bit. Kor.Derg.*, 7: 231-245.

Güneş, H.V., 1984, *Doğu Akdeniz Bölgesi Orthoptera (Insecta) faunası üzerine taksonomik çalışmalar.* Ank.Ünv. Fen Fak., Doktora tezi,124 s.

Günther, K.K., 1979, Einige Bemerkungen über die Gattungen der Familie Tridactylidae Brunner und zur Klassifikation der Tridactyloidea (Orthoptera, Caelifera). *Dt. ent. Z., N.F.* 26(4-5): 255-264.

Günther, K.K., 1990, Zwei neue *Xya*-Arten aus dem Mittelmeergebiet (Orthoptera, Tridactylidae). *Dt. ent. Z., N.F.*, 37(1-3): 119-135.

Harz, K., 1969, *The Orthoptera of Europa (Die Orthopteren Europas*). 1: 1-749.

Harz, K., 1975, *The Orthoptera of Europa (Die Orthopteren Europas*). 2: 1-939.

International Code of Zoological Nomenclature, 1999. Fourth edition, The international trust for Zoological Nomenclature, NHM London, 306 pp.

Jago, N. D., 1963, A Revision of the Genus *Calliptamus* Serville (Orthoptera: Acrididae).*Bull. Br. Mus. nat. Hist. (Ent),* 13(9): 289-350.

Karabağ, T., 1949, Ankara vilayeti dahilinde mevcut çekirgelerin ekolojik, coğrafi ve sistematik durumları üzerine araştırmalar. *Ankara Üniversitesi yayınları*, 4: 1-121.

Karabağ, T., 1950, Five new species of *Poecilimon* Fischer (Orthoptera, Tettigoniidae) from Turkey. *Proc. R. ent. London*, 19: 157-161.

Karabağ, T., 1950, Revision of the genus *Bucephaloptera* Ebner (Orthoptera, Tettigoniidae). *Eos*, 275-282.

Karabağ , T., 1958, *Türkiyenin Orthoptera faunası. Türkiye Orthoptera'larının sinonim ve yayılışlarını gösterir katalog*. Ank. Ünv. Fen Fak. yayınları. 81: 1-198.

Karabağ, T., 1961, Revision of *Drymadusa* Stein and related genera (Orthoptera: Tettigoniidae). *Bull. Br. Mus. nat. Hist. (Ent.)*, 11(1): 1-41.

Karabağ, T., 1964, Some new species and new records of Tettigoniidae (Orthoptera) from Turkey. *Communications Fac. Sci. Univ. Ankara,* 13: 36-55.

Karabağ, T., Gümüşsuyu, İ., Balamir, S. ve Tutkun, E., 1971, Türkiye Orthoptera Faunası'nın Tesbiti Üzerinde Araştırmalar. *Bitki Koruma Bülteni*, 11(2): 73-98.

Karabağ, T., Gümüşsuyu, İ., Balamir, S. ve Tutkun, E., 1974, Türkiye Orthoptera Faunası'nın Tesbiti Üzerinde Araştırmalar. *Bitki Koruma Bülteni*, 14(1): 2-18.

Karabağ, T., Gümüşsuyu, İ. ve Tutkun, E., 1980, Türkiye Orthoptera faunasının tesbiti üzerine araştırmalar (III). *Bitki Koruma Bülteni*, 20(1-4): 1-25.

Kılınç, M., 1974, Kırıkkale, Kalecik ve Elmadağı arasındaki Serpantin formasyonunun üzerinde ekolojik ve sosyolojik bir araştırma. *Bitki*, 1(4): 479-521.

Maran, J., 1951, Results of the Zoological Scientific Expedition of the National Museum in Praha to Turkey. *Acta Ent. Mus. Nat. Pragae*, 27: 59-64.

Maran, J., 1958, Wissenschaftliche Ergebnisse der Zoologischen Expedition des Nationalmuseums in Prag nach der Türkei. *Acta Ent. Mus. Nat. Pragae*, 22: 285-293.

Mistschenko, L., 1936, XII. Revision of Palaearctic species of the genus *Sphingonothus* Fieber (Orth.Acrid.). *Eos*, 12: 65-282.

Naskrecki, P., 1991, Contribution to the knowledge of Orthoptera of European Turkey, with Description of *Poecilimon marmaraensis* sp. nov. (Ortoptera: Phaneropterinae). *Priamus* 5(4): 157-171.

Naskrecki, P. and Ünal, M., 1995, The Orthoptera of Hatay province, S.Turkey. *Beitr. Ent*., 45(2): 393-419.

Otte, D., Eades, D.C. & P. Naskrecki, 2002, Orthoptera Species File Online. Version 2.2. <http://osf2.orthoptera.org>.

Önder, F., Pehlivan, E., Karsavuran, Y., Tezcan, S. & Ş. Kısmalı, 1999, Catalogue of Collection of Gryllidae and Gryllotalpidae (Orthoptera) preserved in the Prof.Dr. Niyazi Lodos Museum, İzmir, Turkey. *Türkiye Entomoloji Dergisi*, 23(2): 83-90.

Önder, F., Pehlivan, E., Karsavuran, Y., Tezcan, S. & Ş. Kısmalı, 1999, Catalogue of Collection of Pamphagidae, Pyrgomorphidae, Catantopidae and Acrididae (Orthoptera) preserved in the Prof.Dr. Niyazi Lodos Museum, İzmir, Turkey. *Türkiye Entomoloji Dergisi*, 23(3): 163-178.

Önder, F., Pehlivan, E., Karsavuran, Y., Tezcan, S. & Ş. Kısmalı, 1999, Catalogue of Collection of Tettigoniidae (Orthoptera) preserved in the Prof.Dr. Niyazi Lodos Museum, İzmir, Turkey. *Türkiye Entomoloji Dergisi*, 23(4): 243-250.

Ramme, W.,1933, Revision der Phaneropterinen Gattung *Poecilimon* Fisch. *Mitt. Zool. Mus. Berlin*, 19: 497-575.

Ramme, W., 1951, Zur Systematik Faunistik und Biologie der Orthopteren von Südost Europa und Vorderasien. *Mitt. Zool. Mus. Berlin,* 27:1-431.

Salman, S., 1978, *Ağrı, Kars ve Artvin illerinin Orthoptera (Insecta) faunası üzerine taksonomik araştırmalar*. Atatürk Üniv. Fen Fak. yayınları, 82:1-184.

Seven, S., 2000, Kırıkkale Lepidoptera faunası ekoloji ve taksonomisi üzerine araştırmalar (Lepidoptera). *Priamus* 10 (1/2): 1-101.

Sevgili, H. and Çıplak, B., 2000, The Orthoptera of Şanlıurfa Province from the Mesopotamian part of Turkey. *Ital. J. Zool.*, 67: 229-240.

Sevgili, H. 2001. A new bushcricket species and notes on some less known species of the genus *Poecilimon* Fischer, 1853 from Turkey (Orthoptera, Phaneropterinae). *J. Orthoptera Res.,* 10(1): 15-24.

Soltani, A.A., 1978, Preliminary synonymy and description of new species in the genus *Dociostaurus* Fieber,1853 (Orthoptera: Acridoidea; Acrididae, Gomphocerinae) with a key to the species in the genus. *J. Ent. Soc. Iran*, 2:3-93.

Uvarov, B.,P., 1930, Orthoptera collected by M. Sureya Bey in Turkey. *Eos,* 6(4): 349-373.

Uvarov, B.P., 1934, Studies in the Orthoptera of Turkey, Iraq and Syria. *Eos,* 10: 21-119.

Uvarov, B.P., 1949, Some Pamphaginae from Turkey. (Orthoptera: Acrididae). Bull. Soc. Ier Fouad Entom., 33: 1-9.

Ünal, M., 1997, Nevşehir ili Avanos çevresinin Orthopter'lerinin Eko-faunası üzerine araştırmalar. *Cent. Ent. Stud., Priamus,* 9(1/2): 1-64.

Ünal, M., 1999, Notes on Orthoptera of Western Turkey, with Description of a New Genus and Four New Species. *J. Orthoptera Res.*, 8: 243-255.

Ünal, M., 2001, Contributions to the Orthoptera fauna of the Middle Taurus Mountains (South Turkey). *Cent. Ent. Stud., Misc.Pap.*, 76: 1-8.

Ünal, M., 2002, First data on Orthoptera of Mount Köroğlu, NW Anatolia, with description of three new taxa. *Ent. News*, 113(4): 275-288.

Ünal, M., 2003, Checklist of the Turkish Orthoptera. http://www.members.tripod.com/Cesa88/orthtr.htm

Ünal, M., 2003, *Poecilimon* Fischer (Orthoptera: Tettigoniidae: Phaneropterinae) Species of the Batı Karadeniz Region of Turkey, N.W. Anatolia. *Trans. Am. Ent. Soc.,* 129(3-4): 361-387.

Ünal, M., 2003, The genus *Isophya* Br.-W. (Orthoptera: Tettigoniidae: Phaneropterinae) from the Batı Karadeniz Region of Turkey, N.W. Anatolia. *J. Orthoptera Res.,* 12(2): 93-103.

Ünal, M., 2004, Distribution of fourty-six species of the genera *Isophya* Brunner von Wattenwyl, *Poecilimon* Fischer and *Poecilimonella* Uvarov (Orthoptera: Tettigoniidae: Phaneropterinae) in Turkey with description of two new species. *Cent.Ent. Stud., Priamus,* 11(1/2): 1-16.

Ünal, M., 2005, Phaneropterinae (Orthoptera: Tettigoniidae) from Turkey and the Middle East. *Trans. Am. Ent. Soc.*, 131(3-4): 425-448.

Weidner, H., 1969, Beitrage zur Kenntnis der Feldheuschrecken (Caelifera) Anatoliens. *Mitt. Zool. Mus. Hamburg.,* 66: 145-226.

Weidner, H., 1979, Ergänzungen zur Feldheuschreckenfauna Anatoliens. *Mitt. Zool. Mus. Hamburg.,* 6 (106): 287-292.

Werner, F., 1901, Die Dermapteren und Orthopterenfauna Kleinasiens. *Sitzb. Akad. Wiss. Mathem.-nat.*, 110: 259-306.

Yurdakulol, E., Aydoğdu, M. ve Çetin, B., 1990, Kırıkkale- kalecik- Kırşehir arası step vejetasyonunun bitki sosyolojisi yönünden araştırılması. *Doğa- TR. J. Botany,* 14: 215-234.

Zeuner, F.E., 1941, The classification of the Decticinae hitherto included in *Platycleis* Fieb. or *Metrioptera* Wesm. (Orthoptera, Saltatoria). *Trans. R. ent. Soc. Lond.*, 91: 1-49.

TEŞEKKÜR

Çalışmalarım boyunca her türlü yardım ve desteği sağlayan tez danışmanım sayın Prof. Dr. Ahmet Ö. Koçak'a; bitkilerin teşhisi için zaman ayıran, bilgi ve görüşlerini daima aktaran sayın Prof.Dr. Mecit Vural'a ve her aşamadaki destekleri için aileme çok teşekkür ederim.

Priamus & Priamus Supplement ISSN 1015-8243

Priamus is the first international serial publication of the Centre for Entomological Studies Ankara (CESA), established in 1981. It appears in volumes at irregular intervals. It includes shorter original articles of the research workers of the Centre, regarding taxonomy, nomenclature, morphology, bibliography, check-list, catalogue of Insects, especially Lepidoptera, as well as papers on faunistic, ecological and distributional researches. The publication languages are Turkish, English, German and Uighurian.

Priamus Supplement is the first international, electronical, serial publication of the Centre for Entomological Studies Ankara (CESA), established in 2006 in accordance with the Publications Rules of the ICZN. It appears at irregular intervals as PDF format in the internet site of the CESA. It includes larger original articles and theses of the research workers of the Centre, regarding taxonomy, nomenclature, morphology, bibliography, check-list, catalogue of Insects, especially Lepidoptera, as well as papers on faunistic, ecological and distributional researches. The publication languages are Turkish, English, German and Uighurian.

Centre for Entomological Studies Ankara

(A scientific Consortium)
(co-operation of research workers for pure-scientific, not commercial purpose)

Web Page of the Cesa: http://www.members.tripod.com/Cesa_1988/on.html
Scientific Serials: Priamus & Supplement (ISSN 1015-8243), Miscellaneous Papers (ISSN 1015-8235), Memoirs (ISSN-8227)

Correspondences should be addressed to:
Prof. Dr. Ahmet Ömer Koçak,
c/o Yüzüncü Yıl University, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Kampus, Van / Turkey. e-mail: a_kocak@lycos.com

All serials are recorded regularly by the Zoological Record, Biosis, Garforth House, 54 Micklegate, York, North Yorkshire.
fax (01904) 612793 - DCS@york.biosis.org

The published copies of this articles may be found in the following major Libraries:

British Museum, Natural History, London, England
California Academy of Sciences, San Francisco, U.S.A.
Library of Transvaal Museum, Pretoria, South Africa
The Albert R. Mann Library, Ithaca, N.Y., U.S.A.
Bibliothek, Entomologischen Museum Dr. Ulf Eitschberger, Germany
Deutsche Entomologische Institut, Eberswalde, Germany